

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală
a Orașului Luduș
2021 - 2027

Decembrie 2022

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Document: Raport de mediu pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Faza: Document pentru dezbaterea publică

Contract de servicii nr. 92/25.10.2022 E & A CONSULTANT S.R.L.

Beneficiar: **U.A.T. LUDUȘ**

Autorii raportului de mediu:

chim. Anca Cristina STAN

Certificat atestare nr. 388/2022

ing. Ioana Persu

Certificat de atestare nr. 157/2022

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Cuprins

1. INTRODUCERE	2
2. EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE SDL ORAȘUL LUDUȘ, PRECUM ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE	5
2.1. <i>Conținutul Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș</i>	5
2.2. <i>Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș</i>	6
2.3. <i>Relația Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș cu alte planuri și programe</i> ...	17
3. ASPECTELE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII SDL PROPUS.....	24
3.1. <i>Caracterizare generală</i>	24
3.1.1. Localizare	24
3.1.2. Relieful	25
3.1.3. Caracteristici geotehnice	25
3.1.4. Clima și schimbări climatice	26
3.1.5. Resurse	29
3.1.6. Activități economice.....	29
3.2. <i>Aspecte relevante ale stării actuale a mediului</i>	31
3.2.1. Apa	31
3.2.2. Aerul.....	34
3.2.3. Solul.....	36
3.2.4. Managementul deșeurilor	37
3.2.5. Biodiversitatea.....	38
3.2.6. Riscuri de mediu.....	40
3.2.7. Sănătatea populației umane și calitatea vieții.....	41
3.2.8. Patrimoniul cultural, arheologic sau arhitectonic. Peisaj.	44
4. EVOLUȚIA FACTORILOR DE MEDIU ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII MĂSURILOR DIN SDL ORAȘUL LUDUȘ	46
5. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATĂ SEMNIFICATIV DE SDL ȘI	47
PROBLEMELE DE MEDIU EXISTENTE, RELEVANTE PENTRU SDL, INCLUSIV ÎN PARTICULAR, CELE LEGATE DE ORICE ZONĂ CARE PREZINTĂ O IMPORTANȚĂ PENTRU MEDIU	47
6. OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI, STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU SDL ORAȘUL LUDUȘ ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ACESTE OBIECTIVE ȘI DE ORICE ALTE CONSIDERAȚII DE MEDIU ÎN TIMPUL PREGĂTIRII SDL.....	49

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ALE SDL ORAȘUL LUDUȘ.....	51
7.1. Metodologia utilizată.....	51
7.2. Evaluarea obiectivelor SDL Orașul Luduș.....	52
7.3. Evaluarea factorilor de mediu în raport cu fiecare obiectiv propus în cadrul SDL.....	54
7.4. Evaluarea efectelor cumulative ale implementării obiectivelor din SDL.....	73
8. POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ.....	76
9. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE și COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII SDL ORAȘUL LUDUȘ.....	76
10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTEI ALESE ȘI O DESCRIERE A MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA, INCLUSIV ORICE DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE.....	77
11. DESCRIEREA MĂSURILOR AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI.....	83
12. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC AL INFORMAȚIEI FURNIZATE ÎN RAPORTUL DE MEDIU PENTRU STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ORAȘULUI LUDUȘ 2021 - 2027.....	86
Anexa nr. 1 Lista de proiecte prioritare și Portofoliul de proiecte.....	1
Anexa 2 Indicators de monitorizare ai implementării SDL Orașul Luduș.....	1

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Listă Figuri

FIGURA NR. 3.1.1 TERITORIUL UAT LUDUȘ	24
FIGURA NR. 3.1.2 EVOLUȚIA TEMPERATURII MEDII ANUALE	26
FIGURA NR. 3.1.3 EVOLUȚIA CANTITĂȚILOR MEDII ANUALE DE PRECIPITAȚII	27
FIGURA NR. 3.1.4 EVOLUȚIA CANTITĂȚILOR LUNARE TOTALE DE PRECIPITAȚII	27
FIGURA NR. 3.1.5 EVOLUȚIA TEMPERATURII MEDII LUNARE ȘI A CANTITĂȚILOR MEDII LUNARE DE PRECIPITAȚII	28
FIGURA NR. 3.1.6 ANOMALII LUNARE PENTRU TEMPERATURĂ ȘI PRECIPITAȚII 1979-2022	28
FIGURA NR. 3.1.7 EVOLUȚIA CANTITĂȚILOR MEDII ANUALE DE PRECIPITAȚII	29
FIGURA NR. 3.2.1 CORPUL DE APĂ ROMU02	32
FIGURA NR. 3.2.2 COMPONENTA EMISIILOR TOTALE DIN DIFERITE SECTOARE DE ACTIVITATE	35
FIGURA NR. 3.2.3 CONTRIBUȚIA SECTOARELOR ECONOMICE LA EMISII DE SUBSTANȚELE CU EFECT DE ACIDIFIERE ȘI DE PRECURSORI AI OZONULUI	36
FIGURA NR. 3.2.4 EVOLUȚIA CANTITĂȚILOR DE DEȘURI COLECTATE SELECTIV PE TERITORIUL UAT LUDUȘ	38
FIGURA NR. 3.2.5 RELAȚIE LUDUȘ - ARII NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR	39
FIGURA NR. 3.2.6 SITURI ARHEOLOGICE UAT LUDUȘ	45
FIGURA NR. 7.2.1 EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII RECIPROCE ÎNTRE OBIECTIVELE SDL ORAȘUL LUDUȘ	52
FIGURA NR. 7.2.2 EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII DINTRE OBIECTIVELE SDL ORAȘUL LUDUȘ ȘI OBIECTIVELE DE MEDIU RELEVANTE	53
FIGURA NR. 7.4.1 RELAȚIA OBIECTIVE STRATEGICE – OBIECTIVE DE MEDIU RELEVANTE	73
FIGURA NR. 7.4.2 INTENSITATEA EFECTELOR MĂSURILOR	74

Lista Tabele

TABEL NR. 2.2-1 PREZENTAREA SINTEȚICĂ A RELAȚIEI DIRECȚII STRATEGICE – OBIECTIVE SPECIFICE – MĂSURI – PORTOFOLIUL DE PROIECTE	7
TABEL NR. 2.3-1 RELAȚIA CU ALTE DOCUMENTE DE PLANIFICARE	18
TABEL NR. 3.1-1 STRUCTURA CIFREI DE AFACERI PE ACTIVITĂȚI ECONOMICE	30
TABEL NR. 3.2-1 MODUL DE FOLOSINȚĂ A FONDULUI FUNCİAR LA NIVELUL ORAȘULUI LUDUȘ	37
TABEL NR. 3.2-2 LISTA MONUMENTELOR ISTORICE AFLATE ÎN UAT LUDUȘ	44
TABEL NR. 4-1 EVOLUȚIA PROBABILĂ ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII SDL ORAȘUL LUDUȘ	46
TABEL NR. 5-1 PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE RELEVANTE PENTRU SDL ORAȘUL LUDUȘ	47
TABEL NR. 6-1 OBIECTIVE DE MEDIU RELEVANTE PENTRU SDL ORAȘUL LUDUȘ	49
TABEL NR. 7.2-1 COMPATIBILITĂȚILE RECIPROCE ÎNTRE OBIECTIVELE SPECIFICE ALE SDL	52
TABEL NR. 7.2-2 COMPATIBILITĂȚI ÎNTRE OBIECTIVE STRATEGICE ALE SDL (OS) ȘI OBIECTIVE DE MEDIU RELEVANTE (OM)	53
TABEL NR. 7.3-1 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 1.1	54
TABEL NR. 7.3-2 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 1.2	56
TABEL NR. 7.3-3 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 2.1	57
TABEL NR. 7.3-4 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 3.1	59
TABEL NR. 7.3-5 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 4.1	61
TABEL NR. 7.3-6 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 4.2	62
TABEL NR. 7.3-6 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 5.1	64
TABEL NR. 7.3-7 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 6.1	66
TABEL NR. 7.3-8 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 7.1	67
TABEL NR. 7.3-9 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 7.2	69
TABEL NR. 7.3-10 EVALUARE OBIECTIV STRATEGIC 8.1	70
TABEL NR. 7.4-1 EVALUAREA EFECTULUI CUMULATIV AL IMPLEMENTĂRII SDL ORAȘUL LUDUȘ	73
TABEL NR. 11-1. PROGRAM DE MONITORIZARE ASPECTE DE MEDIU PENTRU STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI LUDUȘ	84

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

LISTĂ ABREVIERI

Abreviere/ Acronim   Descriere

ABA	Administrația Bazinală de Apă
AIM	Autorizație Integrată de Mediu
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
APM	Agenție pentru Protecția Mediului
ANAR	Administrația Națională „Apele Române”
APM	Agenția pentru Protecția Mediului
Bh	Bazin hidrografic
CE	Comisia Europeană
DEEE	Deșeuri de echipamente electrice și electronice
DCD	Deșeuri din construcții și desființări
ESM	Evaluare Strategică de Mediu
EU ETS	EU Emissions Trading System
GES	Gaze cu Efect de Seră
GL	Grupul de Lucru
HG	Hotărâre de Guvern
I.T.	Information Technology, Tehnologia Informației
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
OM	Ordin de Ministru
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PCA	Plan de Calitate a Aerului
PJGD	Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor
PNRR	Planului Național de Redresare și Reziliență
PODD	Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă
POIDS	Programul Operațional de Incluziune și Demnitate Socială
POR	Program Operațional Regional
RES	Renewable Energy Source; Sursă de Energie Regenerabilă (SER)
RM	Raport de Mediu
RNMCA	Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului
SCI	Sit de Importanță Comunitară
SPA	Arie de Protecție Specială Avifaunistică
SMID	Sistem de Management Integrat al Deșeurilor
SNDD	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă
SNPNGSCR	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România
TIC	Tehnologia informației și a comunicațiilor
UAT	Unitate-Administrativ Teritorială
UE	Uniunea Europeană

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

1. INTRODUCERE

Această lucrare reprezintă RAPORTUL DE MEDIU pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027.

Directiva Uniunii Europene privind Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) nr. 2001/42/CE a fost transpusă în legislația națională prin Hotărârea de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare.

Scopul Raportului de mediu este identificarea, descrierea și evaluarea efectelor potențial semnificative asupra mediului ale implementării documentului de planificare, precum și a alternativelor posibile ale acestuia.

În conformitate cu cerințele Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, procedura de realizare a evaluării de mediu pentru “ Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027”(SDL) a cuprins următoarele etape:

- Pregătirea de către titular a primei versiuni a Strategiei
- Notificarea de către titular a Agenției pentru Protecția Mediului Mureș și informarea publicului
- Etapa de încadrare
- Etapa de constituire a Grupului de lucru, format din reprezentanții următoarelor autorități:
  - Agenția pentru Protecția Mediului Mureș
  - Autorități interesate:
    - care au fost invitate: Consiliul Județean Mureș, Administrația Bazinală de Apă Mureș, Direcția de Sănătate Publică Mureș, Garda Națională de Mediu - Comisariatul Județean Mureș, Inspectoratul pentru Situații de Urgență "HOREA" al Județului Mureș, Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș, Instituția Prefectului - județul Mureș;
    - care au participat: Consiliul Județean Mureș, Direcția de Sănătate Publică Mureș, Instituția Prefectului - județul Mureș .
  - Beneficiar: reprezentant UAT Luduș.

Conform procedurii de realizare a evaluării de mediu sunt parcurse următoarele etape:

- Etapa de definitivare a planului și de realizare a raportului de mediu
- Supunerea SDL și a raportului de mediu consultărilor și dezbaterilor publice
- Pe baza opiniilor autorităților competente de mediu și a altor autorități în cadrul etapei de analiză a raportului de mediu și pe baza comentariilor publicului, se elaborează formele finale ale SDL și raportului de mediu.

Se precizează că membrii Grupului de Lucru au fost consultați, în cadrul ședinței din data de 05.12.2022, în legătură cu elementele cheie necesare efectuării evaluării de mediu, conform cerințelor Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, și anume:

- Conținutul raportului de mediu
- Relația SDL cu alte planuri și programe
- Problemele de mediu existente în zonă
- Factorii/aspectele de mediu cu relevanța pentru SDL
- Obiectivele de mediu relevante pentru SDL, țintele și indicatorii
- Criteriile pentru determinarea efectelor semnificative potențiale ale SDL asupra mediului
- Categoriile de impact, formatul și conținutul matricei de evaluare a efectelor semnificative

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

potențiale asupra mediului ale prevederilor SDL

- Nivelul de extindere și de detaliere a evaluării de mediu, respectiv a Raportului de mediu
- Evaluarea alternativelor și selectarea celor mai bune opțiuni pentru protecția mediului
- Concluziile cu privire la rezultatele evaluării de mediu
- Propunerile pentru reducerea/eliminarea impactului SDL asupra mediului
- Propunerile privind monitorizarea prevederilor SDL cu privire la reducerea/eliminarea efectelor negative asupra mediului și monitorizarea efectelor acestora asupra mediului

La finalizarea ședinței a fost încheiat Procesul Verbal Nr. 44570 din 05.12.2022, în care s-a consemnat că nu sunt observații cu privire la alternativele propuse și recomandările ce trebuie cuprinse în raportul de mediu, urmând ca Raportul de mediu să fie supus dezbaterii publice.

La elaborarea Raportului de mediu au fost luate în considerare acte normative, manuale și ghiduri specifice, în vigoare la data elaborării acestuia, dintre care se pot menționa:

- Ordonanța de Urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului (publicată în Monitorul Oficial nr. 1196/30.12.2005), aprobată cu modificări de Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1076 din 8 iulie 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (publicată în Monitorul Oficial nr. 707/05.08.2004), cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 777 din 22 aprilie 2016 al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind abrogarea Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 995/2006 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Recomandările cuprinse în Manualul privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, elaborat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, împreună cu Agenția Națională de Protecția Mediului, aprobat prin Ordinul nr. 117 din 2 februarie 2006 al ministrului mediului și gospodăririi apelor (publicat în Monitorul Oficial nr. 186/27.02.2006);
- Ghidul generic privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe, elaborat în cadrul proiectului EuropeAid/121491/D/SER/RO (PHARE 2004/016 – 772.03.03) „Întărirea capacității instituționale pentru implementarea și punerea în aplicare a Directivei SEA și a Directivei de Raportare”, noiembrie 2007;
- Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice, din 29 septembrie 2008, emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile;
- Legislația în vigoare privind: calitatea aerului, apei și solului, biodiversitatea, managementul deșeurilor, controlul poluării industriale și managementul riscului:
- Legea nr. 107 din 25 septembrie 1996 a apelor (publicată în Monitorul Oficial nr. 244/08.10.1996), cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător (publicată în Monitorul Oficial nr. 452/28.06.2011), cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 92 din 19 august 2021 privind regimul deșeurilor (publicată în Monitorul Oficial nr. 820/26.08.2021);
- Ordonanța de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (publicată în Monitorul Oficial

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

nr. 442/29.06.2007), aprobată cu modificări de Legea nr. 49/2001, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul nr. 119 din 4 februarie 2014 al ministrului sănătății pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației (publicat în Monitorul Oficial nr. 127/21.02.2014), cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată (în Monitorul Oficial nr. 938/20.11.2006), cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 22 din 22 februarie 2001 de ratificare a Convenției privind evaluarea impactului de mediu în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991 (Monitorul Oficial, Partea I nr. 105 din 01/03/2001).

Evaluarea de mediu a SDL s-a realizat respectând următoarele etape:

- Analiza principalelor probleme și tendințe de mediu din zona analizată
- Analiza planurilor și programelor de mediu relevante și a strategiilor conexe la nivel local
- Stabilirea obiectivelor de mediu relevante
- Evaluarea părții descriptive dacă reflectă în mod corespunzător principalele probleme de mediu relevante pentru SDL
- Propunerea unor indicatori de mediu pentru monitorizarea impacturilor asupra mediului
- Propunerea criteriilor de mediu pentru selecția proiectelor

Parcurgerea evaluării de mediu implică următoarele:

- analiza *stării actuale a factorilor de mediu* la nivelul orașului Luduș (UAT Luduș)
- stabilirea *problemelor de mediu* care trebuie luate în considerare în cadrul elaborării revizuirii SDL Orașul Luduș
- identificarea unui set optim de *obiective relevante de mediu*
- analizarea contextului revizuirii SDL și posibilele tendințe a stării mediului în cazul în care SDL nu este implementat
- evaluarea efectelor asupra mediului generate de implementarea SDL
- propunerea unui sistem optim de *monitorizare*
- identificarea *măsurilor* optime care pot permite cel mai bine realizarea obiectivelor de mediu
- asigurarea consultării în timp util și eficiente cu autoritățile relevante și publicul interesat, inclusiv cu cetățenii și grupuri organizate interesate
- informarea factorilor de decizie cu privire la documentul de planificare și posibilele impacturi ale acestuia
- notificarea autorităților relevante și publicului interesat cu privire la forma finală a SDL revizuit și motivele adoptării acestuia.

Raportul de mediu pentru SDL Orașul Luduș reprezintă un instrument de susținere a administrației publice locale în luarea deciziei la alegerea priorităților și etapizarea intervențiilor în domeniu.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

2. EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE SDL ORAȘUL LUDUȘ, PRECUM ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

2.1. Conținutul Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș

Prezentăm în continuare în mod sintetic conținutul Strategiei de Dezvoltare Locală Orașul Luduș (SDL orașul Luduș).

În deschiderea documentului este prezentată succint metodologia de elaborare a Strategiei de dezvoltare locală, care a avut la bază:

- Elaborarea analizei diagnostic a teritoriului acoperit de strategie
- Elaborarea strategiei de dezvoltare și a portofoliului de proiecte
- Dezbateri publice ale Strategiei

Capitolul 1 al SDL orașul Luduș conține analiza socio-economică a UAT Luduș, în care sunt prezentate istoricul și evoluția orașului Luduș, așezarea și poziția geografică, profilul socio-demografic, infrastructura tehnico edilitară, profilul economic, infrastructura educațională, condițiile climatice și de mediu, domeniul agriculturii, sistemul de sănătate, informații privind serviciile sociale și serviciile publice ale administrației, condițiile turistice și potențialul turistic, patrimoniul cultural și istoric, structurile sportive și amenajările de recreere, condițiile creșterii inteligente și de digitalizare, contextul cooperării și aderării la asociații din județ și la cele naționale.

Analiza socio-economică fundamentează construcția Strategiei de dezvoltare locală 2021-2027, prezentată în capitolul 2 al documentului.

Capitolul 2 al SDL orașul Luduș este structurat pe 8 subcapitole:

- Corelarea cu strategiile și planurile europene, regionale și județene - identifică și analizează documentele strategice și de planificare la nivel european, regional, județean și local pentru coordonarea SDL orașul Luduș cu obiectivele acestor documente;
- Viziunea și obiectivele strategice – delimitează ca scop esențial creșterea calității vieții cetățenilor prin orientarea către dezvoltarea durabilă și definește 8 direcții strategice de dezvoltare;
- Analiza SWOT – subcapitolul realizează analiza cadrului socio-economic, cu domeniile descrise în Capitolul 1 al SDL orașul Luduș, din perspectiva punctelor tari/punctelor slabe, definite ca factori interni asupra cărora există un control direct și a oportunităților /amenințărilor, definite ca factori externi ce generează influențe de context pozitive sau negative;
- Măsuri privind dezvoltarea locală pentru perioada 2021 – 2027 – ca urmare a analizei SWOT, concretizează viziunea și direcțiile strategice în 11 obiective strategice și 52 de măsuri pentru atingerea obiectivelor;
- Portofoliul de proiecte – propune o listă extinsă de 140 de proiecte pentru implementarea măsurilor, repartizate pe cele 8 direcții strategice de dezvoltare;
- Mecanismul de prioritizare – prezintă metodologia pentru o selecție a proiectelor prioritare, incluzând principiile, documentele de referință, tehnicile, metodele și criteriile utilizate;

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

- Lista de proiecte prioritare și sursele de finanțare – realizează o alternativă la portofoliul de proiecte al SDL orașul Luduș, constând într-o selecție de 15 proiecte prioritare, constituind o listă restrânsă a portofoliului de proiecte, care ia în considerare mecanismul de prioritizare. Pentru aceste proiecte sunt prezentate fișele de proiect. Subcapitolul prezintă, de asemenea, analiza generală a surselor de finanțare ce pot fi accesate;
- Implementarea, monitorizarea și Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală – prezintă principiile ciclului de management pentru implementarea SDL orașul Luduș, principiile de monitorizare și de evaluare a ciclurilor de management și lista indicatorilor de monitorizare pentru fiecare direcție strategică.
- Consultare publică – prezintă modalitățile de consultare a părților implicate și rezultatele acestor consultări privind SDL orașul Luduș.

2.2. Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș

Strategia de dezvoltare locală s-a realizat în scopul coordonării active a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și promovarea abordării pro-active, realizată într-un mod inovativ, cu privire la procesele de dezvoltare teritorială.

Pentru fiecare direcție strategică definită în strategie, au fost stabilite obiective strategice și măsuri concrete în acord cu viziunea orașului Luduș și a politicilor europene, naționale, regionale și locale.

În tabelul 2.2-1 sunt prezentate relațiile dintre fiecare direcție strategică, obiectivele ei subsecvente, măsurile și proiectele de punere în aplicare.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 2.2-1 Prezentarea sintetică a relației Direcții strategice – Obiective specifice – Măsuri – Portofoliu de proiecte

DIRECȚIE STRATEGICĂ	OBIECTIV SPECIFIC	MĂSURI	PORTOFOLIU PROIECTE
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ	Obiectivul strategic nr. 1.1. – Dezvoltare urbană durabilă prin creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea accesibilității - rețelele de drumuri vor contribui, pe termen mediu la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, a accesibilității zonale, determinând o dezvoltare durabilă a acesteia și evident, crearea de noi oportunități de muncă	Măsura 1.1.1. Intervenții majore asupra rețelei stradale	Modernizare cale de rulare a infrastructurii rutiere pe care circulă transportul public; Modernizarea/reabilitare străzi fără transport public; Reabilitare pod peste râul Mureș, amplasat pe str. 1 Decembrie 1918; Realizare pod nou peste râul Mureș; Amenajare infrastructură rutieră de legătură între str. Pârâului (Cartier Gheja) și limita județului Alba; Realizare străzi în noile zone rezidențiale; Realizarea unui plan multianual pentru lucrări necesare de reparații/ mentenanță a rețelei pietonale/ stradale, cu prioritizare în funcție de zonă, complexitate și resurse financiare necesare; Plantarea de perdele vegetale verzi (aliniamente de arbori și arbuști) de-a lungul principalelor artere rutiere în vederea reducerii emisiilor de CO2 și a poluării generate de traficul rutier;
		Măsura 1.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport public pentru creșterea accesibilității	Studiu de oportunitate privind organizarea sistemului de transport public cu mijloace ecologice în Orașul Luduș; Achiziționare autobuze ecologice pentru serviciul de transport public local; Amenajare stații de transport public; Realizare infrastructură pentru transportul în comun - depou pentru vehiculele de transport public; Realizare infrastructură pentru transportul în comun - terminal intermodal

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		<p>Măsura 1.1.3. Dezvoltarea unor sisteme alternative de mobilitate</p> <p>Măsura 1.1.4. Managementul traficului</p>	<p>de călători;</p> <p>Implementare sistem de management informatizat pentru transportul public;</p> <p>Derularea de campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public;</p> <p>Reglementarea logisticii de aprovizionare;</p> <p>Reorganizarea traseelor pentru accesul vehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone;</p> <p>Realizarea unor trasee pietonale;</p> <p>Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor;</p> <p>Sistem de închiriere biciclete (bike sharing);</p>
<p>Obiectivul specific nr. 1.2. – Îmbunătățirea conectivității digitale</p>		<p>Măsura 1.2.1. Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART City</p>	<p>Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni (“shared space” - spații partajate);</p> <p>Dezvoltarea infrastructurii necesare utilizării autovehiculelor electrice și hibride;</p> <p>Achiziția de mijloace de transport electrice în parcul de autovehicule gestionat de autoritatea publică locală;</p> <p>Accesibilizarea spațiilor publice pentru persoanele cu dizabilități;</p> <p>Plan local de acțiune pentru încurajarea utilizării vehiculelor electrice, inclusiv pentru companiile private;</p> <p>Adaptarea regulamentelor de transport urban cu taxi în vederea stimulării achiziționării de vehicule electrice/hibrid în cazul furnizorilor de servicii de taxi;</p> <p>Implementarea unui sistem de management al traficului;</p> <p>Realizarea unei aplicații informatice care să ofere informații în timp real cu privire la probleme de trafic;</p> <p>Amenajare parcare colectivă de tip Park&Ride;</p> <p>Construire parcări de reședință;</p>
		<p>Măsura 1.2.2. Dezvoltarea infrastructurii TIC, în mod special infrastructura de bandă largă și</p>	<p>Elaborare politică de parcare la nivel urban;</p> <p>Studiu de trafic/circulație la nivel urban;</p> <p>Elaborarea și implementare de reglementări privind introducerea de</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		<p>îmbunătățirea conectivității digitale</p>	<p>restricții ale vitezei de circulație în zonele vulnerabile; Elaborare și implementare reglementări privind programul de realizare a serviciilor de utilități publice; Derulare campanii de educație rutieră adresate tinerilor ; Derulare campanii de educație rutieră adresate tuturor categoriilor de participanți la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști); Dezvoltarea unei structuri interne având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD al Orașului Luduș; Încheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători; Achiziția de mijloace de transport electrice în parcul de autovehicule gestionat de autoritatea publică locală; Achiziționare autobuze ecologice pentru serviciul de transport public local; Reabilitare și construire poduri, podețe și punți pietonale; Modernizare și reabilitare drumuri agricole de exploatare și forestiere; Preluarea în domeniul public a unor străzi din domeniu privat în noile cartiere de locuit; Amenajări peisagistice, crearea, modernizarea, extinderea de terase verzi, parcuri și spații verzi, aliniamente plantate; Realizarea de sisteme de întreținere a spațiilor verzi și a vegetației naturale în zonele adiacente piețelor agroalimentare urbane; Refacerea șanțurilor de scurgere (decolmatare și execuții de șanțuri noi) de-a lungul drumurilor; Regularizare pâraie; Modernizare și extindere sistem de siguranță și supraveghere video; Digitalizarea serviciilor administrației publice locale; Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică; Implementarea unor soluții Smart City; Crearea unei strategii Smart City;</p>
--	--	--	---

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

			<p>Implementarea sistemului digital al Registrului agricol;</p> <p>Creșterea capacității administrației publice locale de management integrat al resurselor culturale și naturale, inclusiv prin implementarea de soluții inovative;</p> <p>Dezvoltarea serviciilor de administrație;</p> <p>Digitalizarea serviciilor publice la nivel local;</p> <p>Acces gratuit la WI-FI în spațiile publice;</p> <p>Stimularea dezvoltării tehnologiei informațiilor și comunicațiilor;</p> <p>Reabilitarea și modernizarea zonei centrale a orașului;</p> <p>Dezvoltare urbană durabilă în spațiul public spațiile publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective, respectiv, ansambluri de locuințe sau zone cu locuințe de tip condominiu;</p> <p>Dezvoltarea urbană a zonei autogării;</p> <p>Dezvoltarea urbană integrată a zonei rezidențiale periferice destructurate, a zonelor de blocuri degradate și așezărilor informale;</p> <p>Amenajare grădini, parcuri publice și parcuri dendrologice în Orașul Luduș;</p> <p>Reconversia funcțională a imobilelor degradate, parțial utilizate, sau neutilizate, pentru instituții publice, locuințe sociale și alte destinații publice;</p> <p>Construirea/amenajarea/ extinderea/ reabilitarea unei zone de promenadă pietonală, puncte de belvedere și spații destinate recreerii, dar și activităților comerciale, precum cafenele, restaurante și altele asemenea.</p>
DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 – DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI COMPETITIVITATE	Obiectivul specific nr. 2.1. – Creșterea rolului economic al orașului și creșterea competitivității – prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor promovând dezvoltarea economică	Măsura 2.1.1. Atragerea de noi investitori	<p>Promovarea orașului în mediul de afaceri pentru atragerea investitorilor;</p> <p>Facilitarea accesului la utilități pentru operatorii economici;</p> <p>Promovarea programelor guvernamentale și/sau europene pentru</p>
		Măsura 2.1.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor	
		Măsura 2.1.3. Măsuri pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice	

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	durabilă	Măsura 2.1.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică	stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor; Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației;
		Măsura 2.1.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale	Promovarea și dezvoltarea economiei circulare; Creșterea eficienței energetice în clădiri rezidențiale.
DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 – MEDIU, ENERGIE, SCHIMBĂRI CLIMATICE	Obiectivul specific nr. 3.1. - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul – un oraș mai verde , fără emisii de carbon, ce utilizează surse regenerabile și alternative de energie și propune măsuri pentru combaterea schimbărilor climatice	Măsura 3.1.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnice de mediu la nivel regional (alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate, gestionare deșeuri)	Creșterea eficienței energetice în clădirile publice; Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora; Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum în clădirile publice ;
		Măsura 3.1.2. Ecologizarea și reabilitarea siturilor contaminate, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi	Realizarea unei strategii pentru eficiență energetică; Plantarea de perdele vegetale verzi;
		Măsura 3.1.3. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor și a sistemelor de transport	Crearea, modernizarea, extinderea și întreținerea de amenajări peisagistice, parcuri, spații verzi, aliniamente plantate; Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă și/sau stații de tratare a apei;
		Măsura 3.1.4. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată și/sau stații de epurare a apelor uzate;
		Măsura 3.1.5. Creșterea eficienței utilizării resurselor și sprijinirea tranziției către economia circulară (informare și conștientizare, parteneriate locale, dezvoltare proiecte pilot etc)	Sistem de telegestiune și monitorizare pentru iluminatul stradal; Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public; Trecerea rețelelor electrice în subteran;

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		Măsura 3.1.6. Protejarea și conservarea biodiversității	<p>Înlocuirea sistemelor de iluminat public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durata mare de viață și asigurarea confortului corespunzător, inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele, inclusiv telegestiune;</p> <p>Dezvoltarea infrastructurii prietenoase cu mediul;</p> <p>Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor;</p> <p>Realizarea de sisteme ecologice de colectare a deșeurilor vegetale și menajere și de colectare selectivă a materialelor reciclabile;</p> <p>Amenajare centre de colectare selectivă a deșeurilor;</p> <p>Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu ;</p> <p>Activități de ecologizare a râurilor.</p>
		Măsura 3.1.7. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale	
		Măsura 3.1.8. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic	
<p>DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ</p>	<p>Obiectivul specific nr. 4.1. – Îmbunătățirea sistemului educațional</p>	Măsura 4.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței	<p>Construire grădiniță;</p> <p>Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii de tip after-school;</p> <p>Construcția/reabilitarea/ modernizarea/echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII);</p> <p>Construire creșă ;</p> <p>Construire centru educațional multifuncțional;</p>
		Măsura 4.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional	
		Măsura 4.1.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice	
		Măsura 4.1.4. Creșterea accesului la serviciile de educație pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile	
		Măsura 4.1.5. Modernizarea și	

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	<p>Obiectivul specific nr. 4.2. - Creșterea participării la programele de formare și învățare pe tot parcursul vieții</p>	<p>îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională</p> <p>Măsura 4.2.1. Îmbunătățirea sistemelor de învățământ și formare profesională pentru piața muncii</p> <p>Măsura 4.2.2. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)</p> <p>Măsura 4.2.3. Creșterea accesului la serviciile de formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile</p> <p>Măsura 4.2.4. Stimularea reconversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale</p> <p>Măsura 4.2.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale</p>	<p>Înființarea/dezvoltarea infrastructurii pentru educația non – formală;</p> <p>Modernizarea cabinetelor medicale școlare;</p> <p>Învățare pe tot parcursul vieții;</p> <p>Centru comunitar pentru învățare permanentă;</p> <p>Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice;</p> <p>Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională;</p> <p>Construire și dotare infra- structură de sănătate (spital).</p>
<p>DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 – SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ</p>	<p>Obiectivul specific nr. 5.1. - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale</p>	<p>Măsura 5.1.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate</p> <p>Măsura 5.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)</p> <p>Măsura 5.1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării</p>	<p>Extindere, reabilitare și modernizare imobil cu destinația de centru multifuncțional;</p> <p>Modernizarea și dotarea Școlii Gimnaziale nr. 1;</p> <p>Reabilitare imobil cu destinația centru de zi pentru persoane vârstnice;</p> <p>Înființare centru medical de permanență;</p> <p>Înființarea, dezvoltarea sau extinderea/ diversificarea/ modernizarea</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		<p>comunitare</p> <p>Măsura 5.1.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile</p> <p>Măsura 5.1.5. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate</p> <p>Măsura 5.1.6. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate</p> <p>Măsura 5.1.7. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate</p> <p>Măsura 5.1.8. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)</p>	<p>serviciilor de suport existente destinate persoanelor din grupuri vulnerabile bazate pe nevoile specifice ale acestora;</p> <p>Investiții în achiziționarea, renovarea sau construcția de locuințe destinate grupurilor vulnerabile și a tinerilor;</p> <p>Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii sociale/furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale);</p> <p>Sprijinirea și dezvoltarea întreprinderilor sociale;</p> <p>Înființarea/construirea/ modernizarea și/ sau dotarea infrastructurii sociale destinate serviciilor sociale de tip nerezidențial - centre de zi;</p> <p>Înființarea/construirea/ modernizarea și/ sau dotarea centre și/sau unități de îngrijire la domiciliu;</p> <p>Înființare/modernizare centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie;</p> <p>Construire centru de rezidență pentru persoane adulte și cu dizabilități.</p>
<p>DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 - TURISM, PATRIMONIUL CULTURAL ȘI CULTE</p>	<p>Obiectivul specific nr. 6.1. – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport</p>	<p>Măsura 6.1.1. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic</p> <p>Măsura 6.1.2. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice accesibilitate rutieră, sisteme de transport mai puțin poluante (transport public, piste pentru biciclete, interconectare moduri</p>	<p>Amenajare și dotare teren de tenis str. Crângului ;</p> <p>Amenajare tribune Stadionul Mureșul;</p> <p>Restaurare și punere în valoare Castel Bánffy;</p> <p>Revitalizare Brațul Mort al râului Mureș;</p> <p>Modernizarea, renovarea și/ sau dotarea căminului cultural din localitatea Gheja;</p> <p>Modernizarea, renovarea și/ sau dotarea căminului cultural din localitatea Roșiori;</p> <p>Restaurarea și conservarea clădirilor/ monumentelor din patrimoniu cultural imobil de interes local;</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		<p>transport)</p> <p>Măsura 6.1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii turistice și îmbunătățirea serviciilor specifice (inclusiv reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare)</p> <p>Măsura 6.1.4. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/ dotarea infrastructurilor sportive</p> <p>Măsura 6.1.5. Sprijinirea inițiativelor sportive Măsura 6.1.6. Susținerea lăcașelor de cult</p>	<p>Promovarea valorilor etno-folclorice în comunitatea locală prin achiziționarea de dotări specifice;</p> <p>Restaurarea, protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu;</p> <p>Restaurarea monumentelor istorice, respectiv a obiectivelor cu statut de monument istoric;</p> <p>Dezvoltarea activităților culturale și artistice;</p> <p>Renovarea, consolidarea și reabilitarea clădirilor existente, a clădirilor cu rol social-administrativ, a celor destinate serviciilor, inclusiv comerciale de proximitate, centre culturale și pentru expoziții, amenajarea de scuaruri și spații, structuri de socializare și recreere în aer liber sau în construcții ușoare;</p> <p>Acordarea de sprijin financiar nerambursabil de la bugetul local pentru acțiuni culturale, sportive și educaționale;</p> <p>Amenajare spații de joacă pentru copii și dotarea acestora cu echipamente specifice, precum și amenajarea de zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere în aer liber;</p> <p>Construcția/extinderea/ reabilitarea infrastructurii turistice dezvoltată de autoritatea publică locală ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local;</p> <p>Amenajare și promovare trasee tematice sau turistice.</p>
<p>DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ</p>	<p>Obiectivul specific nr. 7.1. – Creșterea capacității instituționale</p>	<p>Măsura 7.1.1. Dezvoltarea resurselor umane din cadrul administrației publice locale</p> <p>Măsura 7.1.2. Îmbunătățirea serviciilor de e-administrație</p> <p>Măsura 7.1.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale</p> <p>Măsura 7.1.4. Modernizarea administrației locale în vederea</p>	<p>Dezvoltarea resurselor umane din aparatul de specialitate al autorității publice locale.</p> <p>Creșterea eficienței activității administrației publice locale.</p> <p>Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice.</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		creșterii accesului populației la servicii publice	Achiziționarea de echipamente și /sau accesorii pentru serviciul de întreținere a domeniului public;
		Măsura 7.1.5. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală	Construire remiză pentru gararea echipamentelor și depozitarea accesoriilor aferente serviciului întreținere a domeniului public;
		Măsura 7.1.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice de interes local	Construire/extindere/reabilitare/ modernizare a sediilor/ clădirilor publice din subordinea administrației publice locale;
	Obiectivul specific nr. 7.2. - Dezvoltarea cooperării și asocierii	Măsura 7.2.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat	Încurajarea înființării și organizării de forme asociative;
		Măsura 7.2.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practice	Participarea UAT în cadrul unor programe de schimb de experiență și bune practice.
DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 – AGRICULTUR A LOCALĂ	Obiectivul specific 8.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale	Măsura 8.1.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale	Construire platformă pentru depozitarea în condiții de siguranță a gunoiului de grajd;
		Măsura 8.1.2. Măsuri privind creșterea gradului de asociere	Sprijinirea înființării grupurilor de producători agricoli; Construire piață agroalimentară.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

2.3.   *Relația Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș cu alte planuri și programe*

Strategia de Dezvoltare Locală abordează toate aspecte sociale și economice ale comunității, astfel că sfera de cuprindere a relațiilor cu alte documente strategice și de planificare este foarte extinsă, fiecare document având o influență mai mult sau mai puțin directă asupra SDL orașul Luduș.

În tabelul de mai jos este prezentată lista documentelor de referință care determină propagarea în aval a influențelor, la nivel județean și local, asupra obiectivelor SDL orașul Luduș.

În vederea selecției documentelor relevante de mai jos au fost analizate obiectivele/cerințele principale ale acestor documente în relație cu SDL Orașul Luduș din perspectiva aspectelor de mediu.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 2.3-1 Relația cu alte documente de planificare

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relevanță în relația cu SDL orașul Luduș
1	Acordul privind schimbările climatice de la Paris	2015-2050	<p>Acordul de la Paris este un tratat internațional obligatoriu din punct de vedere juridic privind schimbările climatice. Acesta a fost adoptat de 196 de părți la COP 21 de la Paris, la 12 decembrie 2015 și a intrat în vigoare la 4 noiembrie 2016. Scopul său este de a limita încălzirea globală la mult sub 2, de preferință la 1,5 grade Celsius, comparativ cu nivelurile preindustriale.</p> <p>Acordul de la Paris este un punct de reper în procesul multilateral privind schimbările climatice, deoarece, pentru prima dată, un acord obligatoriu a adus toate națiunile într-o cauză comună pentru a depune eforturi ambițioase de combatere a schimbărilor climatice și de adaptare la efectele acestora.</p>	Reducerea emisiilor UE la nivelul anului 2050 cu cel puțin 55% față de anul 1990.
2	Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)	2022-2032	<p>PNRR definește o serie de reforme și investiții pentru accelerarea și susținerea tranziției la neutralitatea climatică, prin: • asumarea unor termene clare pentru decarbonarea sectorului energetic prin eliminarea graduală a centralelor pe bază de lignit și cărbune (huilă); • înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și consolidarea cadrului legislativ privind investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile; • reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie; • dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special soluții de stocare a carbonului și producere de hidrogen.</p> <p>PNRR prevede eliminarea treptată a dependenței de cărbune a sectorului energetic, un act normativ fiind prevăzut a fi emis până cel târziu în 30 iunie 2022, pentru asumarea calendarului 2022 – 2032 pentru închiderea capacității totale instalate pe bază de huilă și lignit de 4920 MW.</p> <p>PNRR a prevăzut investiții pentru noi capacități de producție de electricitate din surse regenerabile cu scopul de a conecta până la sfârșitul trimestrului II 2024 o capacitate eoliană și solară de 950 MW.</p>	<p>Capacitate suplimentară de energie din surse regenerabile (eoliană și solară) dată în folosință – cel puțin 3000 MW Q2 2026; 950 MW în Q2 2024;</p> <p>Intrarea în vigoare a modificărilor aduse cadrului legislativ, implementarea Strategiei naționale privind hidrogenul – Q1 2023;</p> <p>Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de facilitare a investițiilor în eficiența energetică în industrie – Q4 2022;</p> <p>Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului încălzirii și răcirii – Q4 2023;</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		<p>PNRR prevede implementarea cu sprijinul BEI a unui instrument prin care se vor acorda în perioada 2022 – 2026 împrumuturi întreprinderilor mari non-ETS pentru transformarea capacităților de producție și eficientizarea proceselor de producție în vederea impactului asupra mediului.</p> <p>PNRR va acorda pentru sectorul IMM-urilor împrumuturi garantate pentru dezvoltarea productivă, comercială, digitalizarea și internaționalizarea IMM-urilor și a întreprinderilor mari la nivel de țară.</p> <p>PNRR prevede reforma cadrului legislativ până la sfârșitul anului 2032, pentru reducerea intensității energetice a economiei, cu privire la: • crearea unui sistem de monitorizare pentru punerea în aplicare a recomandărilor formulate de auditurile energetice în sectorul ETS; • îmbunătățirea gradului de conștientizare a IMM-urilor cu privire la eficiența energetică.</p> <p>PNRR sprijină reabilitarea termică a clădirilor destinate serviciilor publice, cu o alocare limitată la nivel de județ.</p> <p>PNRR adresează de asemenea prin componenta de sănătate, nevoia de creștere a accesului populației la facilități de screening, diagnostic precoce și monitorizare a pacienților cronici, fiind prioritizate zonele rurale și urbanul mic, inclusiv zonele marginalizate/ defavorizate.</p> <p>Reforma legislativă privind decarbonarea sectorului de încălzire și răcire prevăzută în PNRR va crește rolul prosumatorilor în producția de energii regenerabile, inclusiv prin compensarea cantitativă a volumelor livrate și consumate din rețea. De asemenea, noul cadru legislativ privind prosumatorii, precum și programele naționale și locale de stimulare și aplicare a soluțiilor RES vor ține cont de particularitățile comportamentale ale diverselor categorii sociale sau tipuri de gospodării, inclusiv cele afectate de procesul de tranziție la neutralitatea climatică</p> <p>Cu privire la mobilitatea urbană durabilă, investițiile propuse în PNRR au ca obiectiv transportul intraurban. Prin PNRR, România s-a angajat să creeze un cadru legal care să permită decarbonizarea rutieră.</p> <p>PNRR adresează dezvoltarea rețelei de servicii de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice (construirea de centre de zi de asistență și recuperare și unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice), precum și investițiile în infrastructura medicală (reabilitarea, modernizarea și dotarea cabinete de asistență medicală primară cu</p>	<p>Depășirea cu cel puțin 3 puncte procentuale a țintelor minime privind achizițiile de vehicule publice nepoluante stabilite de Directivele UE;</p> <p>Casarea a 250000 de vehicule poluante până în 2026;</p> <p>30000 de puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice până în 2026;</p> <p>Creșterea cu cel puțin 1005 a numărului de vehicule cu emisii zero înmatriculate în România.</p>
--	--	---	---

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

			facilități de screening, caravanele medicale care vor putea derula activități de screening mamar și cervical, crearea și modernizarea centrelor comunitare integrate).	
3	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC)	2021-2030	<p>Prin PNIESC se asigură contribuția națională la atingerea țintelor Uniunii Europene pentru anul 2030 și pentru neutralitatea climatică a economiei până în anul 2050. PNIESC stabilește țintele naționale intermediare de climă și energie.</p> <p>PNIESC prevede pe lângă decarbonarea sectorului energetic, și decarbonarea sectorului industrial, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • implementarea celor mai bune tehnologii disponibile, în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră; • adoptarea de tehnologii avansate, prin implementarea soluțiilor de captare a carbonului și stocarea acestuia; • implementarea de proiecte pilot pentru promovarea utilizării hidrogenului în producerea energiei electrice și în sectorul industrial. <p>PNIESC prevede măsuri strategice de utilizare a unor instrumente de preț menite să ofere stimulente pentru asigurarea achiziționării de autovehicule ecologice, utilizării de combustibili ecologici și reducerii utilizării de autovehicule prin dezvoltarea transportului public.</p> <p>PNIESC creează astfel cadrul pentru ca tranziția la neutralitatea climatică a economiei naționale să poată continua într-un ritm susținut și predictibil în perioada 2022 – 2032 prin următoarele direcții majore de acțiune climatică:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Decarbonarea producției de energie și agent termic pe bază de cărbune; • Reducerea semnificativă a emisiilor de CO₂ în sectoare strategice ale economiei precum producția de oțel și de fertilizanți chimici; • Accelerarea tranziției carburanților prin electrificarea și decarbonarea transporturilor; • Reducerea intensității energetice a industriei. 	<p>PNIESC:</p> <p>Reducerea emisiilor ETS cu 43,9% și a celor non-ETS cu 2% față de 2005;</p> <p>Creșterea ponderii globale a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie cu 30,7%;</p> <p>Reducerea consumului de energie primară cu 45,1% și a consumului de energie finală cu 40,4% față de proiecția PRIMES 2007, la nivelul 2030.</p>
4	Programul Operațional Regional (POR) Centru	2021-2027	Printre obiectivele strategice ale POR Centru, de interes pentru POTJ fiind județul Mureș, se numără următoarele: <ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive; • Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat; • Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin acțiunea de renovare moderată și/sau aprofundată a fondului construit regional prin creșterea performanței și eficienței energetice a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale din regiune, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră de la nivel regional 	POR Centru nu include indicatori specifici la nivelul județului Mureș.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

5	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) și Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă (PODD)	2021-2030 2021-2027	<p>Obiectivele SNDD includ: • creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut redus de carbon în sectorul transporturilor, • stimularea economiei digitale și a investițiilor industriale, • asigurarea unui cadru legal în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor, • reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, • eficiență sporită în utilizarea resurselor, adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, • reziliență la schimbările climatice, • integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.</p> <p>Printre alte investiții, PODD prevede o investiție cu privire la investigarea detaliată a siturilor contaminate și de evaluare a riscului asupra mediului, inclusiv realizarea unei baze de date și sistem GIS interoperabil cu programul INSPIRE pentru a se putea realiza, ulterior, remediarea siturilor contaminate.</p>	<p>Ținte SNDD 2030 relevante:</p> <p>Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară;</p> <p>Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo);</p> <p>Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;</p> <p>Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenorialul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii;</p> <p>Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;</p> <p>Reducerea cu cel puțin 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelul anului 1990.</p>
---	--	------------------------	---	--

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

6	Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș	2021-2027	<p>Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș conturează viziunea strategică locală a unui județ verde, digitalizat și inovativ, cu o infrastructură și o economie productivă de bunuri și servicii sustenabil dezvoltate. Județul are ca obiectiv principal de mediu reducerea <i>amprentei de carbon</i> a întreprinderilor mari și modernizarea tehnologică pentru a reduce poluarea și emisiile de carbon.</p> <p>Printre măsurile propuse pentru obiectivele specifice ale strategiei se numără:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folosirea durabilă a resurselor naturale și reducerea poluării mediului; • Promovarea investițiilor de mediu; • Creșterea nivelului de digitalizare; • Dezvoltarea sectorului de cercetare, dezvoltare și inovare; • Dezvoltarea infrastructurii de transport și mobilitate. <p>Strategia vizează creșterea calității mediului și a vieții în zonele urbane și peri urbane în paralel cu facilitarea tranziției tinerilor și persoanelor vulnerabile social pe piața muncii prin măsuri care sprijină adaptarea măsurilor de ocupare la noile provocări ale procesului de decarbonare a economiei și de reorientare către sectoarele economice prietenoase cu mediul.</p>	<p>Indicatori de realizare:</p> <p>Strategie de digitalizare a județului Mureș elaborată și implementată</p> <p>Numărul proiectelor pilot de inovare și digitalizare dezvoltate</p> <p>Numărul ramurilor noi dezvoltate în domeniul serviciilor și produselor digitale</p> <p>Numărul de mijloace de transport în comun nepoluante achiziționate și puse în funcțiune</p> <p>Numărul stațiilor de încărcare amplasate</p> <p>Numărul siturilor decontaminate</p> <p>Suprafața terenurilor decontaminate</p> <p>Numărul siturilor industriale reconvertite</p> <p>Numărul siturilor redede în circuitul economic</p> <p>Numărul stațiilor de reîncărcare alimentate cu energie solară instalate</p> <p>Scăderea procentuală a cantității emisiilor gazelor cu efect de seră</p> <p>Cantitatea de energie produsă din surse regenerabile</p> <p>Numărul serviciilor oferite prin mijloace moderne și inteligente</p> <p>Numărul platformelor digitale/aplicațiilor create.</p>
7	Programul Operațional de Incluziune și	2021-2027	<p>Obiectivul POIDS este de a sprijini incluziunea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor cu risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.</p>	<p>Sprijinirea implementării a aproximativ 40 de Strategii de dezvoltare locală plasată sub</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Demnitate Socială (POIDS)			responsabilitatea comunității în mediul urban; Sprijinirea implementării strategii de dezvoltare locală din zonele rurale, cu accent pe incluziunea socială a copiilor
8	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Centru	2021-2027	Strategia vizează domeniile de specializare inteligentă de la nivelul regiunii de dezvoltare pentru consolidarea și valorificarea potențialul local de inovare și de dezvoltare. Domeniile de specializare inteligentă identificate cuprind industria auto și mecatronica, industria aeronautică, sectorul agroalimentar, silvicultura, prelucrarea lemnului și industria mobile, industria ușoară, sectorul IT și industriile creative, sănătate și turismul.	Indicatori stabiliți la nivel de regiune
9	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (SNPNGSCR)	2015-2050	<p>Obiectivul general al SNPNGSCR este protejarea sănătății umane și mediului de efectele contaminanților rezultați din activitățile antropice cu respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă. Obiectivele specifice ale strategiei sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediu: - reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate și a numărului acestora; - îmbunătățirea calității factorilor de mediu din zonele de amplasare și implementarea unei gestionări unitare la nivel național. • Socio-economic: - remedierea siturilor contaminate astfel încât să fie atinsă o stare corespunzătoare pentru folosința ulterioară planificată; · asigurarea protecției resurselor de apă, a securității alimentare și a sănătății umane; · promovarea utilizării viitoare a siturilor remediate pentru dezvoltarea economică și socială în detrimentul scoaterii din circuitul agricol și silvic a terenurilor productive. 	<p>Suprafața totală de sol remediată de agenții economici - suprafața remediată din total suprafață contaminate aflată în proprietate privată;</p> <p>Suprafață de sol totală remediată de autoritățile locale - suprafață remediată din total suprafață contaminată situri abandonate/orfane;</p> <p>Numărul total al persoanelor afectate de legăturile semnificative ale poluanților;</p> <p>Numărul total al persoanelor aflate în zonele de risc privind sănătatea umană;</p> <p>Suprafața terenuri remediate reutilizată diferitelor scopuri.</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

3. ASPECTELE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII SDL PROPUSE

3.1. Caracterizare generală

3.1.1. Localizare

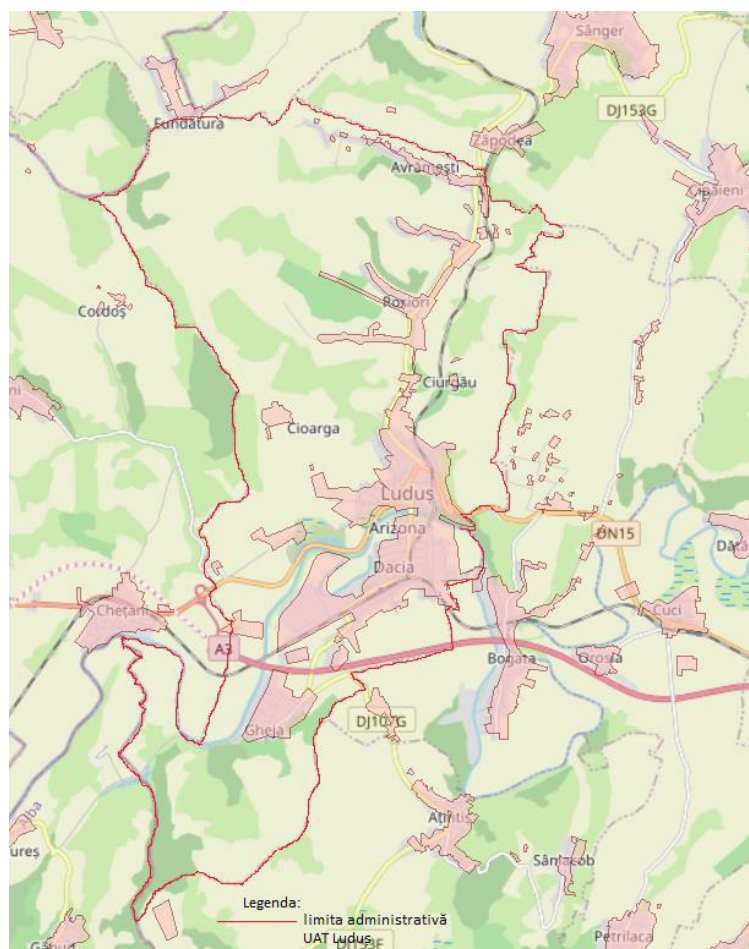
Orașul Luduș (în trecut Ludoșul de Mureș; în maghiară Marosludas) este amplasat în partea centrală a Podișului Transilvaniei (la 44 km de municipiul Târgu Mureș). Din punct de vedere administrativ aparține județului Mureș, ocupând peste 67 km² - circa 1% din suprafața județului Mureș.

Județul Mureș se situează în Regiunea Centru, care se învecinează la nord-est cu județul Suceava, la est cu județul Harghita, la sud-est cu județul Brașov, la sud cu județul Sibiu, la vest cu județul Cluj, la nord cu județul Bistrița-Năsăud, iar la sud-vest cu județul Alba.

Orașul Luduș se găsește pe ambele maluri ale râului Mureș, pe Drumul Național DN15, respectiv pe Drumul European E60, între Târgu Mureș și Cluj- Napoca.

Prin întregul potențial disponibil (natural, material și uman), orașul este o componentă importantă a județului din care face parte, armonios integrată în vastul complex funcțional care este Podișul Transilvaniei.

Din punct de vedere administrativ Orașul Luduș are în componența sa șapte localități: orașul Luduș și comunele Avrămești, Fundătura, Cioarga, Gheja, Ciurgău și Roșiori.

Figura nr. 3.1.1 Teritoriul UAT Luduș

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Teritoriul administrativ al Orașului Luduș are următoarele vecinătăți:

- Nord Est – comuna Sânger;
- Nord – comuna Tăureni
- Nord Vest – județul Cluj
- Est – comuna Cuci;
- Sud Est – comuna Bogata;
- Sud – comuna Ațintiș;
- Vest – comuna Chețani.

3.1.2. Relieful

Relieful teritoriului UAT Luduș este mai ridicat în partea de nord și scade progresiv către sud, iar rețeaua hidrografică urmează configurația acestuia. Se disting trei unități de relief, Podișul Târnăveni și două unități colinare urmate către sud de culoarul Mureșului: Colinele Ludușului (vest) și Comlodului (est), trecerea munte – coline – râu de la nord către sud explicând și configurația altitudinilor. Unitățile majore de relief peste care se suprapune teritoriului UAT Luduș sunt Câmpia Transilvaniei, culoarul Mureșului și Podișul Târnavelor.

3.1.3. Caracteristici geotehnice¹

Depozitele de bază din care este alcătuită geologia orașului Luduș sunt reprezentate prin argile marnoase în alternanță cu nisipuri și tufuri, la care se adaugă nisipuri și pietrișuri caracteristice luncii. Grosimea acestora depășește 1.200 m și sunt așezate pe un fundament cristalin. Geologic aparțin majoritar neogenului, respectiv cuaternarului, și sunt de vârstă pleistocenă. În deschiderile naturale de la Fundătură, Cioarga, Gheja și malul Mureșului, depozitele pleistocene apar sub formă de argile marnoase în alternanță cu nisipuri și tufuri, cu grosimi de 3-10 m, cu intercalări de tufuri vulcanice de Sărmășel (adâncimi de 800-1.200 m), precum și structuri de pietrișuri și nisipuri aparținând terasei inferioare și superioare. Toate aceste formațiuni sunt friabile, se solidifică ușor, conțin o cantitate mare de CaCO₃ ori lentile de gips, fapt ce explică rezervele mari de calciu în sol și prezența sărăturilor în unele locuri.

În Culoarul Mureșului și în valea Pârâului de Câmpie apar depozite sedimentare cuaternare (holocen superior) alcătuite din depozite de terasă (pietrișuri și nisipuri), vale (aluviale), pantă (deluviale), conuri de dejecție (proluviile) și acumulări și surpări de teren. Caracteristicile geotehnice aferente teritoriului localității Luduș au ca reper principal stratificația în care se execută fundarea construcțiilor; astfel, au fost identificate trei unități stratigrafice, care cuprind atât intravilanul cât și extravilanul și anume:

- Complexul depozitelor de terasă alcătuite din pietrișuri, nisipuri, luturi loessoidale - aflate în sudul orașului;
- Complexul depozitelor aluviale ce cuprind bolovănișuri, prundișuri, nisipuri și mături, specifice teraselor; acestea apar în lunca Mureșului;
- Complexul depozitelor deluviale, care apar sub formă de cuvertură întreruptă, dispusă peste formațiunile geologice mai vechi, multe soluri formându-se pe seama deluviului; acestea se găsesc la baza pantelor mai înclinate sau la schimbări de pantă și în general sunt materiale fin mărunțite, de natură lutoasă.

---

¹ Preluare din Ing. Brăiescu Gheorghe, evaluator de mediu, Raport de mediu la P.U.G. LUDUS

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

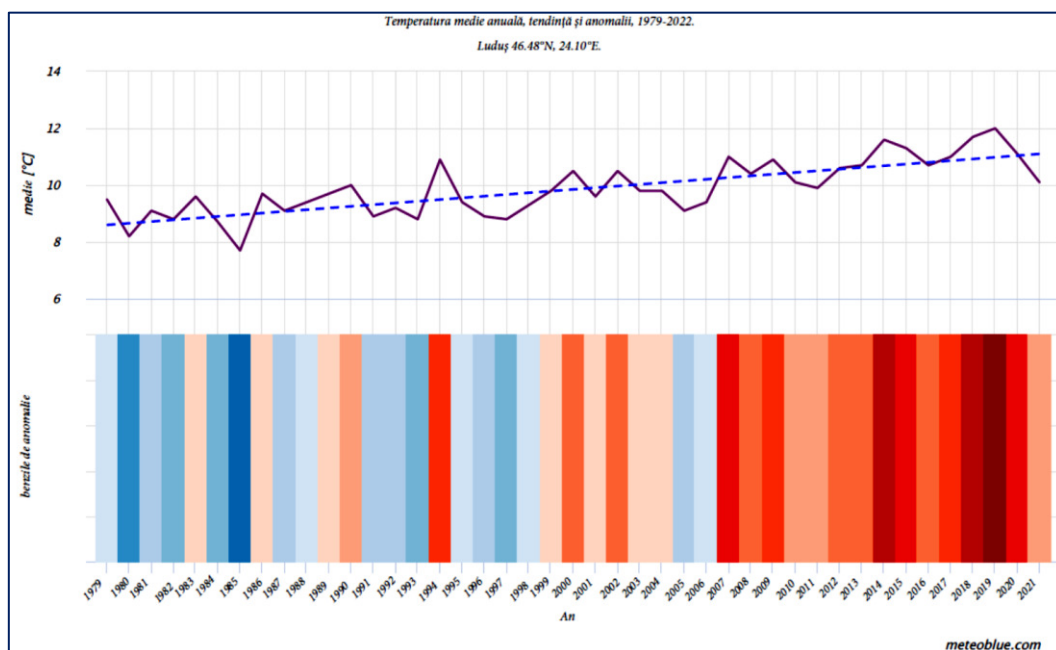
Sub aspect tectonic, regiunea corespunde zonei centrale de domuri și brahianticlinale cu strate puțin înclinate (1° - 8°) îmbibate cu gaz metan. Depozitele proluviale – sunt generate de torenți și de pâraiele torențiale care transportă material solid ce-l depun sub formă de conuri de dejecție – cu o răspândire mai mare la contactul Luncii Mureșului cu versanții sau cu unele terase.

3.1.4. Clima² și schimbări climatice

Teritoriul orașului Luduș este caracterizat de un climat temperat continental - moderat, în cadrul cărora apare tipul de deal și culoar, cu nuanțe de ariditate, verile fiind în general mai secetoase și mai calde. Datorită caracteristicilor reliefului, temperaturile medii anuale scad de la vest la est, având valori cuprinse între $8 - 9^{\circ}$ C în partea de vest și $2 - 4^{\circ}$ C în est.

Temperatura medie a aerului înregistrează valori medii anuale de $8 - 10^{\circ}$ C, orașul Luduș fiind localizat în zona de culoar a râului Mureș și de dealuri joase.

Evoluția temperaturii medii anuale (figura nr. 3.1.2) prezintă o tendință continuă de creștere în ultimii 40 de ani, cele mai mari anomalii fiind înregistrate în anul 1994 și ulterior, începând cu anul 2007, anomaliile au fost din ce în ce mai frecvente, saltul temperaturii medii anuale fiind de cca. 2° C.

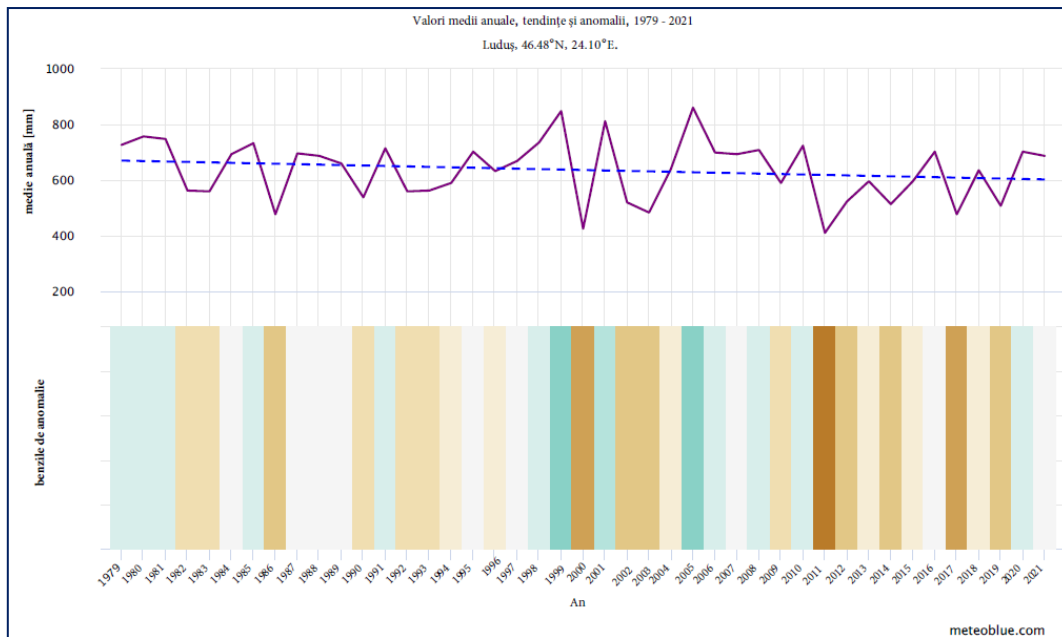

Figura nr. 3.1.2 Evoluția temperaturii medii anuale

Precipitațiile sunt, în general, bogate, media acestora fiind de $627,1$ mm/an, cu tendință de scădere (figura nr. 3.1.3) către valoarea de 600 mm/an. Anomaliile cele mai mari au fost înregistrate în perioada 1999 – 2011, dar frecvența anomaliilor a crescut în ultimii ani.

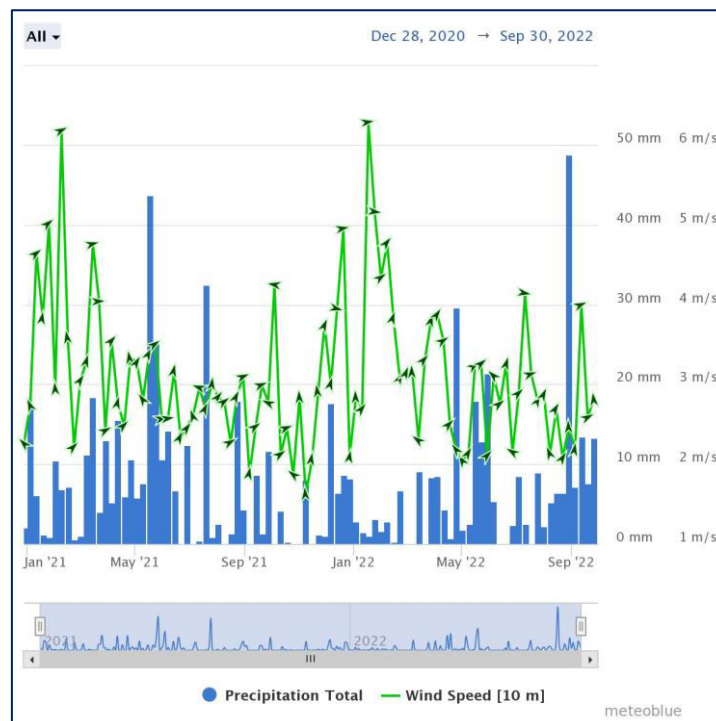
² Informații achiziționate meteoblue.com

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Figura nr. 3.1.3 Evoluția cantităților medii anuale de precipitații

Privitor la frecvența precipitațiilor, se constată că acestea se încadrează tipului de circulație nord-vestică și vestică, valorile cele mai ridicate aparținând lunilor mai și iunie, în ultimii doi ani remarcându-se o deplasare a valorilor maxime spre lunile mai și august-septembrie (figura nr. 3.1.4). În figura 3.1.4 sunt prezentate direcția și viteza vânturilor până la 10 m înălțime și precipitațiile totale lunare, în perioada 2021 – 2022.

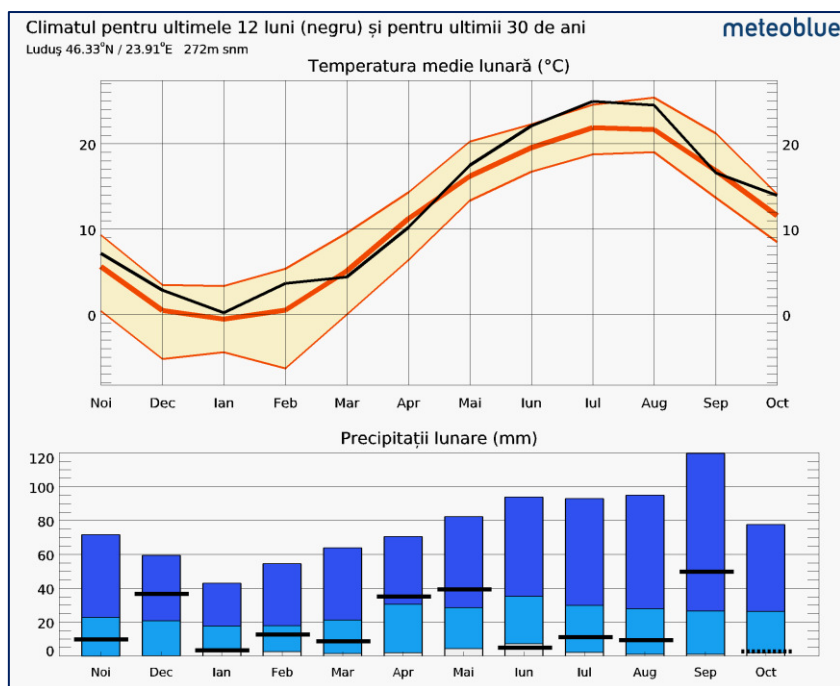

Figura nr. 3.1.4 Evoluția cantităților lunare totale de precipitații

Analiza climatului pentru ultimele 12 luni (figura 3.1.5) indică valori mai ridicate ale temperaturii față de mediile anuale pentru ultimii 30 de ani în lunile de iarnă și în lunile mai – august. Concomitent se înregistrează instalarea unei perioade de secetă, media lunară a precipitațiilor pe ultimele 12 luni situându-se mult sub media lunară multianuală.

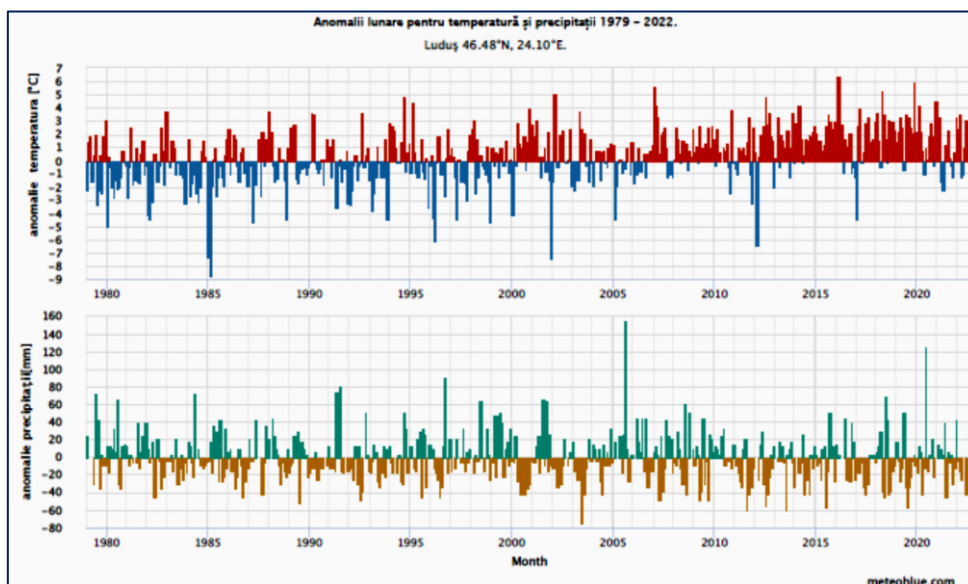

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Figura nr. 3.1.5 Evoluția temperaturii medii lunare și a cantităților medii lunare de precipitații

Vizualizarea modificărilor de temperatură și precipitații este mai evidentă în graficul privind anomaliile (abateri față de medie) lunare pentru precipitații și temperatură prezentate în figura (3.1.6), în care se constată creșterea frecvenței anomaliilor începând cu anul 2015, pentru temperaturile pozitive și deficitul de precipitații.

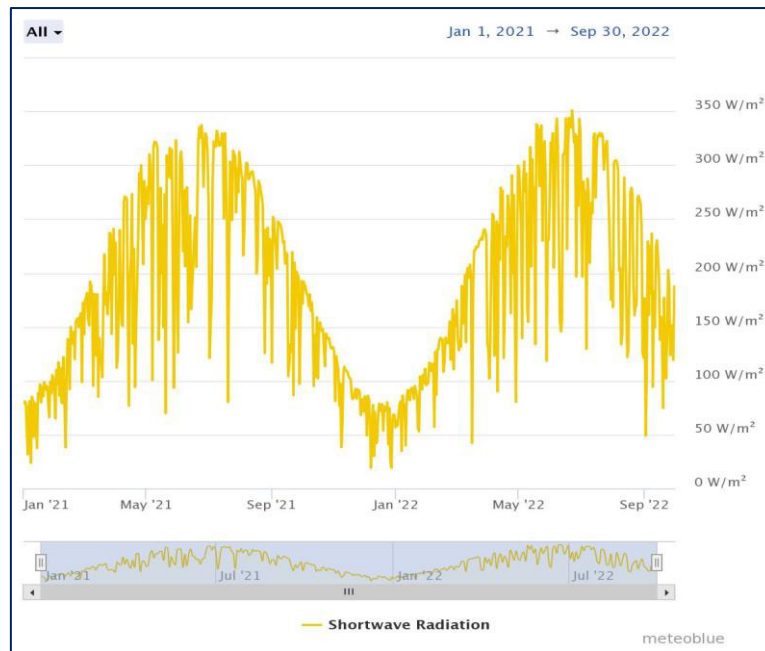

Figura nr. 3.1.6 Anomaliile lunare pentru temperatură și precipitații 1979-2022

Orașul Luduș este supus în cea mai mare parte a anului circulației maselor de aer dinspre vest și nord-vest, cu intensitate și frecvență mijlocie, viteza medie fiind de 3,1 m/s. În timpul iernii sunt frecvente vânturile dinspre nord-est care ating uneori viteze ce depășesc 50 m/s.

Radiația solară este înregistrată ca fiind aproximativ 150 W/m² pe an. Maximul înregistrat are loc în luna iulie și valoarea minimă în decembrie. Perioada însorită însumează aproximativ 1.440 – 1.550 ore pe an, numărul zilelor însorite fiind situat între 60 și 85, 48 – 52 % din durata astronomică posibilă.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Figura nr. 3.1.7 Evoluția cantităților medii anuale de precipitații

Umiditatea relativă a aerului exprimă saturația procentuală în vapori de apă din atmosferă. În zona colinară, respectiv în colinele Comlodului și Ludușului umiditatea relativă a aerului este de 76%, în timp ce în Culoarul Mureșului umiditatea relativă are o valoare de 70%.

Grosimea medie a stratului de zăpadă se situează între 25 și 40 cm în zona dealurilor.

3.1.5. Resurse

Rocile care alcătuiesc depozitele sarmațiene din zonă sunt înmagazinate cu gaz metan, iar în zonele de sinclinal sunt îmbibate cu ape de zăcământ, sărate sau iodurate.

Gazul metan reprezintă cea mai importantă resursă a subsolului. Se exploatează din domul gazifer aflat pe teritoriul cătunelor Avrămești - Fundătură. Acest dom este alcătuit din depozite sedimentare neogene (alternanță de nisipuri și marne) și este erodat și înconjurat de zone de sinclinal.

Rocile sedimentare sunt o altă bogăție a subsolului fiind reprezentate de nisipuri, marne, argile, gresii, luturi de coastă, pietrișuri și balast cu largi utilizări în industria materialelor de construcții.

3.1.6. Activități economice

Sursa de informații privind activitățile economice este reprezentată de Strategia de Dezvoltare Locală din care cităm aspectele relevante pentru mediu:

În orașul Luduș la sfârșitul anului 2018 erau active 321 de întreprinderi care au asigurat un loc de muncă unui număr de 2238 de persoane. Dintre acestea, 108 de întreprinderi își desfășoară activitatea în comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, iar domeniul de activitate cu cele mai puține firme înregistrate (1 întreprindere) este învățământul.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 3.1-1 Structura cifrei de afaceri pe activități economice.

Activități economice	Număr firme	Pondere cifra de afaceri
Agricultură silvicultură și pescuit	13	1,36%
Industria prelucrătoare	33	59,12%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3	0,10%
Construcții	31	1,22%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	108	29,70%
Transport și depozitare	31	3,55%
Hoteluri și restaurante	22	2,22%
Informații și comunicații	4	0,03%
Intermedieri financiare și asigurări	6	0,22%
Tranzacții imobiliare	8	0,52%
Activități profesionale, științifice și tehnice	30	1,24%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	11	0,28%
Învățământ	1	0,03%
Sănătate și asistență socială	5	0,12%
Activități de spectacole, culturale și recreative	7	0,20%
Alte activități de servicii	8	0,11%

Caracteristic pentru zona Luduș este faptul că industria se desfășoară doar în perimetrul orașului, profilul industrial fiind marcat de industria alimentară, prelucrarea lemnului, confecții textile, prelucrarea cauciucului, prelucrarea sârmei, a sticlei, prelucrarea lemnului, și materiale de construcții.

În UAT Luduș există 3 instalații sub incidența Legii 278/2013, localizate pe platforma industrială din Sud-Vestul orașului Luduș:

- SC SAMARCU SRL
loc. Luduș, str. 1 Mai, nr. 34   AIM: MS 1 / 04.06.2021   Tratarea de suprafață a metalelor sau a materialelor plastice prin procese electrolitice sau chimice în care volumul cuvelor de tratare este mai mare de 30 m³
- SC TEREOS ROMANIA SA
loc. Luduș, str. Fabricii, nr. 3   AIM: MS 1 / 03.01.2017   Tratarea și prelucrarea de materii prime de origine vegetală, cu o producție de peste 300 tone pe produse finite pe zi sau de 600 tone pe zi.
- SC VITAFOAM ROMANIA SRL
loc. Luduș, str. 1 Mai, nr. 34   AIM: MS 2 / 26.09.2019   Producerea compușilor chimici organici, cum sunt: materiale plastice (polimeri, fibre sintetice, fibre pe baza de celuloza)

Pentru activitățile economice din agricultură, datele sunt la nivelul anului 2019.

În anul 2019 suprafața agricolă a orașului Luduș era de 4818 ha din care 97,51% se află în proprietate privată iar 2,79% este proprietatea statului. Terenul arabil reprezintă 74,6% din suprafața agricolă, pășunile 10,17%, fânațele 15,17% și 0,06% vii și pepiniere viticole.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Față de anul 2014 suprafața agricolă s-a redus cu 295 ha (fânețele înregistrând o scădere cu 293 ha, iar terenul arabil o scădere cu 2 ha).

La nivelul orașului Luduș efectivele de animale erau formate din: 925 capete bovine, 1404 porcine, 5649 ovine și 43 capete caprine. Pe lângă efectivele enumerate, la nivel de oraș mai există 65 cabaline, 15.302 păsări, 740 familii de albine și 2 bivoli.

Repartiția efectivelor de animale (bovine, ovine și porcine) la nivel de oraș se prezenta astfel: 31,46% din bovine se aflau în Roșiori, 35,37 % din ovine se regăseau în Gheja, iar 32,59% din porcine se regăseau în Luduș.

3.2. Aspecte relevante ale stării actuale a mediului

Este prezentată în continuare caracterizarea stării actuale a mediului realizată pe baza datelor și informațiilor referitoare la teritoriul UAT Luduș, disponibile la momentul elaborării raportului de mediu.

3.2.1. Apa

Ape de suprafață

UAT Luduș este situat integral în bazinul hidrografic al râului Mureș, acesta reprezentând principalul corp de apă de suprafață, care traversează de la est la vest orașul Luduș, unde colectează apele Pârâului de Câmpie; se constată un proces de meandrare și formare a unui număr mare de insule mici.

După regularizarea cursului Mureșului la sfârșitul anilor '70, au apărut brațele moarte folosite fie pentru piscicultură, fie au dispărut în urma colmatării cu nămol provenit din spălarea sfeclei de zahăr și transformarea lor în terenuri arabile.

Teritoriul localităților componente UAT Luduș sunt traversate de următoarele cursuri de apă:

- Oraș Luduș   r. Mureș IV- 1
                             pr. de Câmpie IV-1-78
                             pr. Cioarga necadastrat
- Sat Gheja   r. Mureș IV- 1
                             pr. Găbud IV-1-79
                             pr. Castel necadastrat
- Sat Roșiori   pr. de Câmpie IV-1-78
                             pr. Fundătura necadastrat

Pe teritoriul UAT Luduș există torenți activi în orașul Luduș (ex. torent necadastrat strada Viilor) și în satul Roșiori ex. (torenții necadastrați strada Haitău și strada Dahu).

Pârâul de Câmpie este afluent de dreapta al râului Mureș și pârâul Găbud este afluent de stânga. Cei doi afluenți prezintă cursuri puternic influențate de tectonica regiunii, de poziția domurilor și a sinclinalelor, prezintă pante mici, cu intense procese de înmlăștinare. Apele freatice din bazinul de recepție a acestora sunt sulfatate sau carbonatate, cu un grad ridicat de mineralizare și duritate.

Pe segmentele ce străbat UAT Luduș starea chimică a corpurilor de apă este următoarea:

- Mureș – nu se atinge starea chimică bună (evaluare - monitorizare)
- Pârâul de Câmpie – stare chimică bună (evaluare - analiză de risc)
- Găbud – stare chimică bună (evaluare - analiză de risc)

RAPORT DE MEDIU

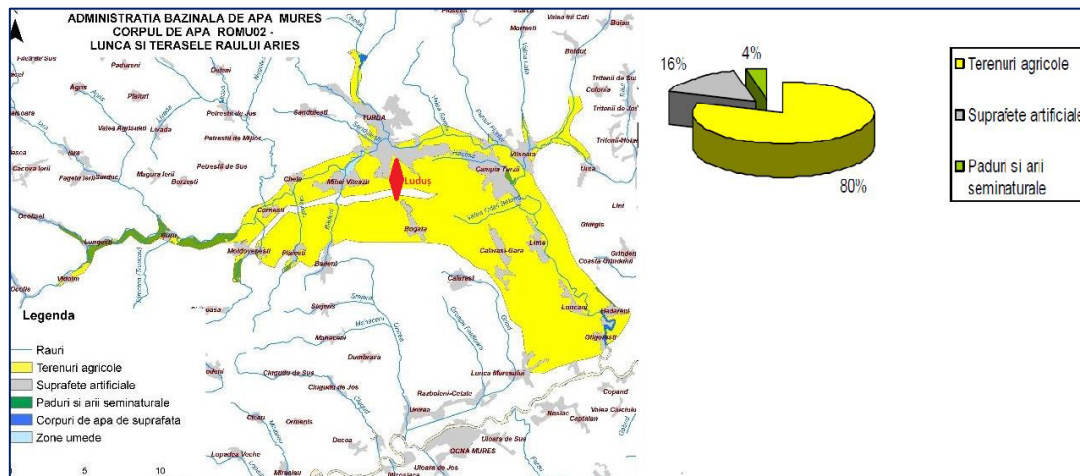
pentru

Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Obiectivele de mediu stabilite pentru râul Mureș pe segmentul Mureș, conf. Petrilaca- conf. Arieș sunt menținerea potențialului ecologic bun și atingerea stării chimice bune.

Ape subterane³

Teritoriul UAT Luduș se suprapune pe corpul de apă subterană delimitat ROMU02 - Lunca și terasele râului Arieș.

Figura nr. 3.2.1 Corpul de apă ROMU02

Corpul de apă subterană freatică ROMU02 este de tip poros permeabil și este localizat în depozitele aluvionare, de vârstă cuaternară, ale luncii și teraselor râului Arieș (afluent dreapta al Mureșului).

Depozitele aluvionare sunt alcătuite predominant din pietrișuri și bolovănișuri, subordonat din nisipuri. În luncă, grosimea acestor depozite este de 5-8 m și au fost interceptate imediat sub solul vegetal, la adâncimi variabile, până la aproximativ 10 m, sub o serie de formațiuni argiloase nisipoase. Din aceste depozite apar izvoare, întâlnite în tot sectorul văii, între Cornești și Luncani.

Nivelul hidrostatic se află la adâncimi de 2-3 m. Debitele specifice au valori de 6-9 l/s/m, coeficienții de filtrație de 136-181 m/zi, iar transmisivitățile de 400-1000 m²/zi.

Corpul de apă subterană se alimentează din precipitații, valoarea infiltrației eficace fiind de 31,5 - 63mm/an, și este drenat de rețeaua hidrografică sau se descarcă prin izvoare.

Cel mai frecvent apele sunt de tipul bicarbonato - sulfato (sau bicarbonatocloro-sulfato) calcice-magneziene și uneori sodo-calcice.

Chimismul lor variază de la bicarbonat calcic la bicarbonat calcic-sulfat-magnezian clorosodic.

Din punct de vedere al gradului de protecție globală, corpul de apă subterană se încadrează în clasa de protecție bună.

Din analiza hărții utilizării terenului (Figura 3.2.1) cea mai mare parte a suprafeței corpului de apă este acoperit de terenuri agricole (80%).

Alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate

Sistemele de alimentare cu apă și de canalizare din UAT Luduș utilizează râul Mureș ca sursă de apă potabilă și ca receptor al apelor uzate.

³ Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2021)/ Anexe, Volumul I

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Sursa de apă de suprafață, râul Mureș, alimentează a doua linie operațională din stația de tratare. Stația este realizată în anul 1985 și poate asigura necesarul de apă pentru Orașul Luduș.

În afara sursei de suprafață, este exploatată și resursa de apă subterană, din strate de adâncime, captată prin două drenuri și îmbogățită cu apă de suprafață. Apa din sursă subterană este nepotabilă, având indicatorii amoniu, Mg, Ca, Cl și conductivitatea depășiți față de valorile normate.

Priză de apă Luduș amplasată pe râul Mureș, mal stâng, în zona localității Luduș este o captare de mal cu camere și prag de fund și are funcțiunea de a asigura captarea și pomparea debitelor necesare pentru:

- alimentarea platformei industriale cca. 400 mii mc/an
- irigații în zonă 4,4 mii mc/an

Rețeaua de alimentare cu apă potabilă are următoarele caracteristici:

- lungime rețea 88 km
- volum distribuit 1.751,2 mii m³
- populație racordată 15.442 loc
- consum de apă potabilă 96,20 l/loc/zi
- pierderi în rețea % 42,76

Rețeaua de ape uzate prezintă următoare caracteristici:

- lungime rețea 63,5 km
- volumul de ape uzate evacuate 1.300,9 mii m³
- Grad de epurare:
  - Materii tot. în suspensie 86,2%
  - CBO5 – 94,7%
  - Azot total – 85,8%
  - Fosfor total – 84,4%
- Principalii agenții economici care evacuează în canalizarea orășenească

Denumire	Volum evacuat în canalizare (mii m ³)	Poluarea specifică
S.C. SAMARCU SRL	21,298	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4,SESO
S.C.VITAFOAM SRL	7,421	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C.TEREOS ROMANIA SA	14,814	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C.ROMETAL DIANIS SRL	1,942	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C. ANA TDA SERV SRL	0,277	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C. BOBIN PROD SRL	0,348	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C. DOMINUS VEGAS SRL	2,399	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C. AUTODOM SRL	1,295	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C.DACTYLIS SRL	3,646	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C. PANEM SRL	0,297	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
S.C.EUROCLEANER SRL	0,348	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
SC ANDE PAN SRL	2,352	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

SC BUJOOBO SRL	1,068	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO
SC ALEX VIO SRL	0,914	CCO-Cr, CBO5,MTS,NH4, SESO

3.2.2. Aerul⁴

Monitorizarea calității aerului înconjurător și a nivelului de poluare a aerului pe teritoriul județului Mureș, se realizează cu ajutorul Stațiilor de monitorizare MS-1 Tg. Mureș, MS-2 Tg. Mureș, MS-3 Luduș și MS-4 Târnăveni, aparținând Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA). Valorile limită (VL) ale poluanților (după caz, valori țintă sau nivel critic) sunt stabilite prin Legea nr. 104/2011 privind Calitatea Aerului.

Pentru orașul Luduș sunt de interes datele furnizate de stația MS-3 Luduș situată în localitate, la adresa str. Uzinei de Apă Nr.40, având în vedere că stația de tip urban cu rază de reprezentativitate de 5 km este localizată în Tg. Mureș.

Stație MS-3 Luduș este de tip industrial, cu o arie de reprezentativitate de 100 m - 1 km.

Poluanții măsurați sunt: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM₁₀ (automat și gravimetric), benzen (C₆H₆) și compuși organici volatili.

Particulele în suspensie PM 10 au fost monitorizate la stația MS-3 Luduș, prin metoda gravimetrică - metoda de referință și prin metoda automată – nefelometrică. Legea 104/2011 stabilește valoare limită anuală de 40 μg/m³ și valoarea limită zilnică, care nu trebuie depășită mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic, de 50 μg/m³.

În anul 2021 s-a înregistrat o valoare medie anuală de 21,22 μg/m³ la indicatorul PM 10 gravimetric, pentru valorile maxime ale mediilor zilnice fiind înregistrate doar 13 depășiri cu valori cuprinse între 50,81 – 89,58 μg/m³.

Pulberile în suspensie PM_{2,5} nu sunt monitorizate la stația MS-3 Luduș, dar la valoarea medie anuală pentru PM₁₀ de 21,22 μg/m³, nu este probabilă depășirea valorii limită anuale de 20 μg/m³ stabilită de Legea 104/2011.

La indicatorul **dioxid de azot** s-au efectuat măsurători continue la stația MS-3 Luduș, fiind înregistrată o concentrație medie anuală de 8,80 μg/m³, sub VL anuală de 40 μg/m³. Pentru valoarea limită orară de 200 μg/m³ a nivelului de NO₂, care nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic, nu a fost înregistrată nicio depășire în anul 2021, nivelul orar maxim înregistrat fiind de 52,69 μg/m³.

Dioxidul de sulf a fost monitorizat în anul 2021 și valorile înregistrate au fost mult sub valoarea limită orară (350 μg/m³), care nu trebuie depășită mai mult de 24 ori/an, dar și sub valoarea limită zilnică (125 μg/m³) care nu trebuie depășită mai mult de 3 ori/an, pentru protecția sănătății umane

Concentrația maximă orară în anul 2021 a fost de 16,93 μg/ m³ iar concentrația maximă zilnică de 15,73 μg/ m³.

Monitorizarea **monoxidului de carbon**, a indicat o valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore de 2,01 μg/ m³ în 2021, valoare mult sub valoarea limită pentru maximul zilnic al mediei mobile (10 mg/m³).

---

⁴ Selecție de citate din Raportul de starea mediului pentru anul 2021 al APM Mureș, informații din Planul de menținere a calității aerului pentru județul Mureș și corelarea datelor de pe site-ul RNMCA

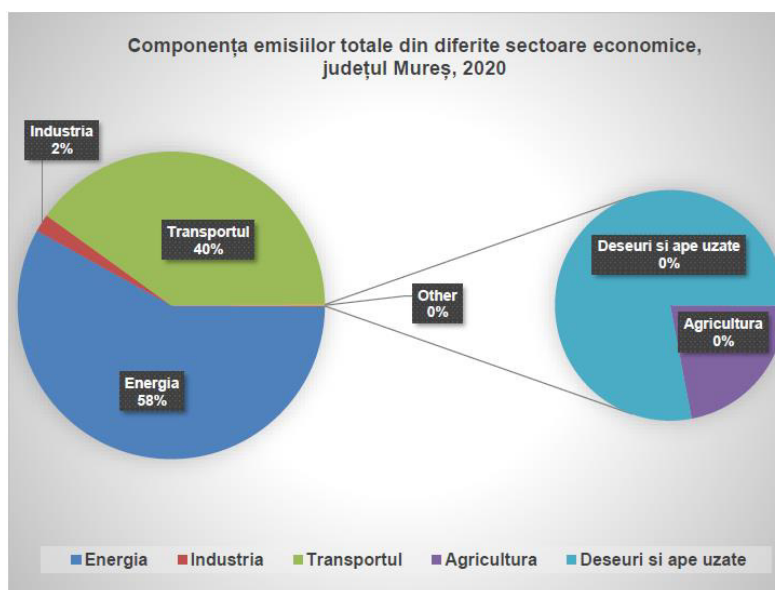
RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

În anul 2021, concentrațiile **ozonului** s-au situat sub pragul de informare- $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$ și de alertă – de $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (media pe 1h). Nu au fost înregistrate depășiri ale valorii țintă pentru protecția sănătății umane ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Concentrația **benzenului** nu a depășit valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane de ($5 \mu\text{g}/\text{m}^3$), conform Legii 104/2011, valoarea medie anuală fiind de $0,98 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Poluanții cu efect acidifiant asupra atmosferei sunt oxizii de sulf, oxizii de azot și amoniacul.

Contribuțiile sectoarelor de activitate la emisiile de poluanți atmosferici au fost sintetizate doar la nivel de județ (figura nr. 2.2.2 și figura nr. 2.2.3):

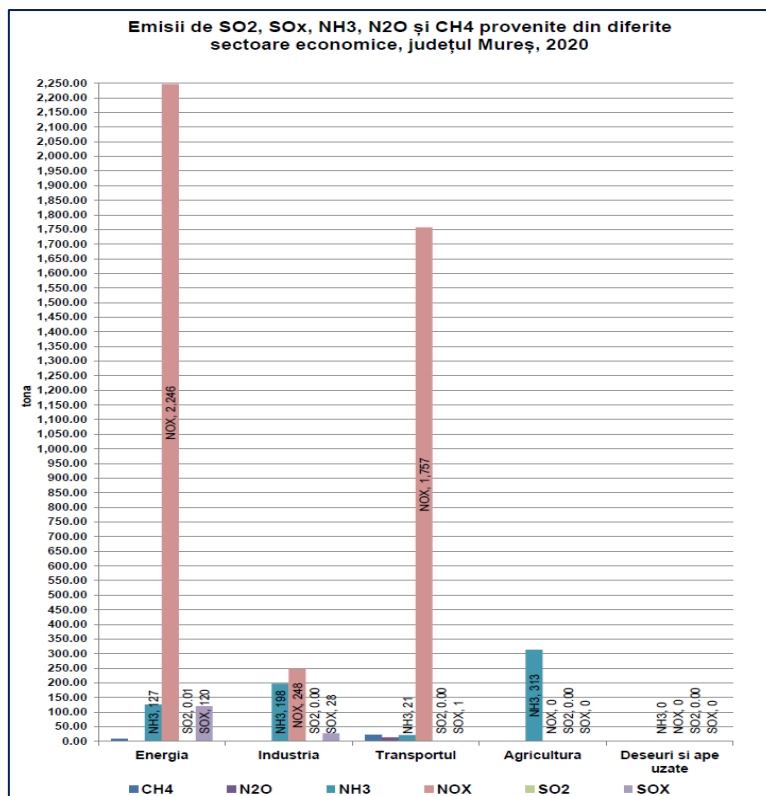

Figura nr. 3.2.2 Componența emisiilor totale din diferite sectoare de activitate
Sursa: RSM Județul Mureș, 2021

Pentru emisiile de poluanți precursori ai ozonului (CH_4 , NO_x) și de substanțele cu efect de acidifiere (NH_3 , SO_x , NO_x), contribuția sectoarelor de activitate din județ se regăsește în figura 3.2.3:

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Figura nr. 3.2.3 Contribuția sectoarelor economice la emisii de substanțele cu efect de acidifiere și de precursori ai ozonului

Sursa: RSM Județul Mureș, 2021

3.2.3. Solul

În Câmpia Transilvaniei predomină solurile silvestre brune și cernoziomurile levigate, solurile negre de fâneță, bălane de coastă și cele erodate, cernoziomurile levigate freatic, precum și cele humico-gleice. În partea de vest a acestei câmpii sunt răspândite solurile cernoziom carbonatic.

Conform hărții pedologice a orașului Luduș prelucrată după harta pedologică a județului Mureș, principalele categorii de soluri întâlnite sunt următoarele:

- Lăcoviștile și solurile aluviale hidromorfe, formate pe depozite fluviatile, cu pânza freatică la suprafață și sub o vegetație ierboasă hidrofilă. Solurile sunt bogate în humus și sunt slab alcalinizate. Sunt reprezentate de solurile gleice.
- Solurile aluviale și deluviale – specifice luncii Mureșului. Acestea prezintă o serie de particularități: sunt fie formate din aluviuni scheletice, folosite ca terenuri de pășunat, fie sunt slab evaluate, formate pe depuneri aluvionare carbonatate și folosite pentru culturile agricole, fie sunt soluri aluviale evaluate și deluviale specifice zonelor de luncă și bazei versanților, fiind solurile cele mai fertile din Culoarul Mureșului și valea Ludușelului
- Cernoziom levigat și soluri brun-închise specifice zonelor colinare, mai precis în Colinele Ludușului și Colinele Comlodului. Sunt soluri fertile utilizate pentru culturile agricole.
- Solurile brune de pădure ocupă versantul stâng al văii Mureșului. Solurile pseudogleizate apar de regulă în zonele în care pânza freatică apare la suprafață.
- Solurile podzolice și brune de pădure apar pe versanții cu expoziție nordică, nord-estică și estică.
- Soluri erodate întâlnite la Gheja și Fundătura și dezvoltate pe depozite de marne și argilă.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 3.2-1 Modul de folosință a fondului funciar la nivelul orașului Luduș

Modul de folosință a fondului funciar	UM: Ha			
	Total, din care	proprietate privată	Total, din care	proprietate privată
	anul 2014		anul 2019	
Agricolă	5.113	5.046	4.818	4.698
Arabilă	3.596	3.545	3.594	3531
Pășuni	490	488	490	452
Fânețe	1.024	1.010	731	712
Vii și pepiniere viticole	3	3	3	3
Terenuri neagricole total	1.612	907	1.738	1033
Păduri și altă vegetație forestieră	318	127	318	127
Ocupată cu ape, bălți	165	7	165	7
Ocupată cu construcții	711	606	711	606
Căi de comunicații și căi ferate	251	24	251	24
Terenuri degradate și neproductive	167	143	293	269
Total	6.725	5.953	6.556	5.731

Evoluția suprafețelor de îmbunătățiri funciare: amenajări locale pentru irigații Luduș – 69 ha. Standardele pentru spațiul verde în mediul urban sunt de minimum 26 mp/locuitor, orașul Luduș înregistrând un deficit cu doar 16,8 mp spațiu verde/locuitor.

3.2.4. Managementul deșeurilor

Colectarea deșeurilor în UAT Luduș este asigurată de operatorul SYLEVY SALUBRISERV SRL conform contractului de delegare nr. 832/27.03.2019 încheiat între Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ecolect Mureș și S.C. SYLEVY SALUBRISERV SRL – S.C. BRAI CATA SRL, UAT Luduș aparținând Zonei 1 Sânpaul de colectare a deșeurilor.

Obiectul contractului este colectarea separată și transportul separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri din echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori din zona 1 Sânpaul.

În 2019 Primăria Orașului Luduș a implementat un program de colectare al resturilor vegetale. Toate deșeurile rezultate pe teritoriul administrativ al Orașului Luduș sunt colectate în aceeași zi, selectiv, cu trei mijloace de transport distincte.

UAT Luduș a amenajat 10 puncte subterane de colectare cu câte 4 containere de 1,1 mc, dintre care 3 containere pentru deșuri reciclabile. Punctele subterane au următoarea localizare:

- str. Rândunelelor, str. Bradului, str. Ghiocilor, str. Independenței, str. Brândușei;
- str. Zăvoiului (în anul 2015);
- str. Independenței, str. Zăvoiului (în anul 2016);
- str. Crinului, str. Garofiței (în anul 2017);
- str. Crinului (în anul 2018);
- str. Policlinicii (în anul 2019).

În anul 2020, în UAT Luduș existau 2 instalații de reciclare a deșeurilor:

- DOBPLAST SRL, Luduș, str. 1 Mai, nr. 40C, prelucrare prin granulare deșuri cod 15 01 02, capacitate 50 t/lună
- RECYCLING PROD SRL, Luduș str.1 Mai, nr. 23, fabricarea și recondiționarea ambalajelor de

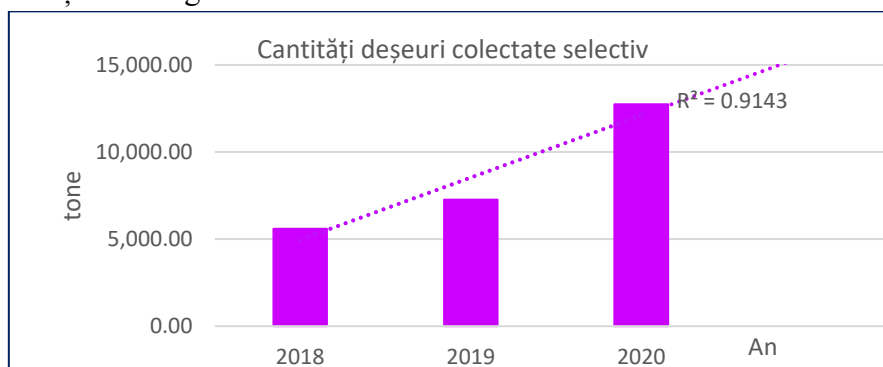
RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

lemn cod 15 01 03, capacitate 59 t/lună

Centrele de colectare a deșeurilor reciclabile din UAT Luduș:

- RS VLADUȚ SRL, Luduș str.1 Mai, nr. 34, colectare DEEE cat. 1-6
- SC SM&MM COM SRL, Luduș, str.1 Mai, nr.21, colectare DEEE cat. 1-6
- RIPEN DOR SRL Luduș, materiale plastice, ambalaje hârtie și carton

În perioada 2018-2021 se înregistrează creșterea accentuată a cantității de deșeuri colectate selectiv, după cum se evidențiază în figura 3.2.4..

Figura nr. 3.2.4 Evoluția cantităților de deșeuri colectate selectiv pe teritoriul UAT Luduș

În UAT Luduș exista un depozit de deșeuri neconform, închis prin SMIDS Mureș (PVRTL nr. 20068/17.10.2013):

- An sistare activitate 2007
- An închidere 2013

UAT Luduș nu deține stație de transfer a deșeurilor municipale, cele în mestec fiind transportate direct la depozitul de deșeuri/TMB Sânpaul ce deservește județul Mureș, iar deșeurile colectate separat sunt transportate direct la reciclabilele direct la SSCT Cristești.

Prin PJGD Mureș 2020 – 2025 nu sunt prevăzute investiții în stații de transfer sau instalații de tratare a deșeurilor municipale pe teritoriul UAT Luduș.

3.2.5. Biodiversitatea

Teritoriul UAT Luduș nu se suprapune și nu intersectează arii naturale protejate de interes comunitar sau arii naturale protejate de interes național.

UAT Luduș este localizat la distanțe suficient de mari pentru a nu genera efecte asupra ariilor naturale protejate, prin activitățile existente sau investiții care se realizează în limitele teritoriului actual.

Distribuția față de orașul Luduș a ariilor protejate este evidențiată în figura nr. 2.2.4 și vizualizează distanțele față de cele mai apropiate arii naturale protejate de interes comunitar:

- UAT Luduș (localitate Avrămești) – ROSPA 0050 Iazurile Miheșu de Câmpie - Tăureni, distanță de cca. 1,35 km pe direcția Nord, zona tampon – comuna Tăureni
- UAT Luduș (oraș Luduș) – ROSCI0210 Râpa Lechința, distanță de cca. 2,45 km pe direcția Est, zona tampon - localitățile Bogata, Orosia, Cuci, Dătășeni
  - ROSPA0041 Eleșteiele Iernut - Cipău, distanță de peste 4 km pe direcția Est, zona tampon - localitățile Bogata, Orosia, Cuci, Dătășeni
- UAT Luduș (oraș Luduș) – ROSCI0040 Coasta Lunii, distanța de cca. 3,98 km pe direcția Vest, zona tampon – comuna Chețani

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

- UAT Luduș (localitate Gheja) – ROSCI0040 Coasta Lunii, distanța de cca. 2,2 km pe direcția Nord-Vest – zona tampon – comuna Chețani
- UAT Luduș (localitate Gheja) – ROSCI0313 Confluența Mureș cu Arieș, distanță de peste 4 km pe direcția Sud-Vest – zona tampon extravilan Chețani, localitatea Găbud.

Figura nr. 3.2.5 Relație Luduș - arii naturale protejate de interes comunitar
Sursa: atlas.anpm.ro

2.2.4.1 Vegetația

Asociațiile vegetale caracteristice UAT Luduș au origini diferite ale elementelor floristice care alternează, de la cele nordice, subarctice, continentale-orientale, la cele sudice și sud-estice și endemisme. Vegetația arborescentă este reprezentată de pădurile de gorun (*Quercus petraea*), arbore de origine central-europeană, pe alocuri în amestec cu alte foioase, printre care carpenul (*Carpinus betulus*). În cele două unități de relief reprezentate de Colinele Ludușului și Colinele Comlodului ca și în Podișul Târnavelor apar păduri de stejar mezofil, respectiv stejar pedunculat (*Quercus robur*) și cerul (*Quercus cerris*) pe versanții sudici. În zonele colinare apar zone de amestec cu jugastrul (*Acer campestre*), teiul (*Tilia cordata*), paltinul de câmp (*Acer platanoides*), plopul tremurător (*Populus tremula*), cireșul pășăresc (*Cerasus avium*) și în locuri cu umezeală mai ridicată frasinul (*Fraxinus excelsior*). Categoria arbuștilor include specii precum alunul (*Corylus avellana*), cornul (*Cornus mas*), sângerul (*Cornus sanguinea*), lemnul câinesc (*Ligustrum vulgare*), păducelul (*Crataegus monogyna*), porumbarul (*Prunus spinosa*), măceșul comun (*Rosa canina*) și în lungul văilor socul (*Sambucus*

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

nigra). Vegetația caracteristică pajiștilor include specii de iarba vântului (*Agrostis tenuis*), păiuș comun (*Festuca sulcata*), bărboasa (*Botriochloa ischaemum*) și specii ierboase precum floră acidofilă, graminee, lăcrămioare (*Convallaria majolis*) etc.

Văile râurilor au caracteristică vegetația de luncă, formată din specii de esență moale: plopul alb (*Populus alba*), răchita comună (*Salix fragilis*), răchita albă (*Salix alba*), ierburi mezofile și higrofile, stuf (*Phragmites*), rogoz (*Carex*), papura (*Tipha*) etc.

În anul 2016 s-a derulat un proiect de împădurire a unui teren degradat din orașul Luduș, zona Gheja, cu o suprafață de 9,41 ha, fiind plantați un număr de 46.000 mc puieti. La finalizarea proiectului, suprafața a fost preluată în pază de OS. Luduș. (Sursa: DS Mureș).

2.2.4.2 Fauna

Fauna nu prezintă elemente deosebite. Pe teritoriul UAT Luduș au fost identificate specii de mamifere: iepurele (*Lepus europaeus*), căprioara, mistrețul, veverița, pârșul (*Glis glis*), nevăstuica (*Mustella nivalis*), orbetele și specii de păsări: porumbelul gulerat (*Columba palambus*), cucul (*Cuculus canorus*), turturica (*Streptotelia turtur*), ciocănitoarea (*Aryobates major*), gaia (*Milvus milvus*), gaița (*Garrulus glandoris*), grangurele (*Oriolus oriolus*), fazanul (*Phasianus colchicus*) etc. fără o valoare faunistică deosebită.

Fondul faunistic bogat a determinat dezvoltarea turismului cinegetic la o serie de specii ca iepurele, căprior și păsări.

Biotopul apelor curgătoare și lacustre cuprinde diverse specii de pești cum ar fi: crapul (*Cyprinus carpio*), cleanul (*Lenciscus squalins*), știuca (*Fringilla montifrigilla*), somnul (*Silurus glanis*), dar și crustacee - racul de râu (*Astacus*), moluște și păsări - rațe sălbatice (*Anas platyrhynchos*).

3.2.6. Riscuri de mediu

3.2.6.1 Riscuri naturale

Orașul Luduș este expus riscurilor naturale după cum urmează:

- a. Grad de seismicitate – Orașul Luduș este situat în zona curbei de maxim grad 7 de seismicitate pe scara Richter.
- b. Viituri – cele istorice înregistrate în anii 1970, 1975, 1998 și 1999 au impus necesitatea finalizării lucrărilor de regularizare a Pârâului de Câmpie, ceea ce presupune refacerea podurilor. Necesitatea lucrărilor de consolidare, înălțare și prelungire a malului Mureșului în zona orașului Luduș este o măsură prioritară pentru protecția împotriva viiturilor. Nefuncționarea clapetelor a generat refularea apelor de viitură în zona satului component Gheja. Necesitatea lucrărilor de consolidare a malului Mureșului în zona satului component Gheja este o măsură prioritară pentru protecția împotriva viiturilor.
- c. Alunecările de teren – pe ambele laturi ale râului Mureș s-au semnalat alunecări de teren dar și în zona de vest a localității Gheja, Ciurgău, Roșiori, zone afectate intens de alunecări. Regularizarea râului Mureș a produs o stabilizare a zonei aferente malului drept. Versantul situat la sud-vest de satul component Gheja este afectat de alunecări. Cele mai frecvente alunecări apar la Gheja în locul numit “Pe sub râpă” și pe strada Turzii, în oraș. Alunecările de teren din zona localității Luduș se clasifică astfel:
  - alunecări în pătură de sol - constau în deplasarea solului înțelenit pe un substrat impermeabil; acestea apar pe suprafețe restrânse primăvara;
  - alunecări sub formă de valuri - apar pe versanții formați din orizonturi nisipoase și cu strate

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

acvifere etajate și sunt prezente în Fundătura, Avrămești, Roșiori și Luduș;

- alunecări monticulare (glimee), caracterizează versanții pâraielor Cioarga, Fundătura și versantul nordic al râului Mureș între Luduș și localitatea Grindeni.

3.2.6.2 Riscuri antropice

Activități de tip SEVESO, încadrate ca riscuri de mediu antropice, sunt desfășurate de operatorul VITOFOAM ROMÂNIA S.R.L., încadrat ca amplasament de nivel superior (Legea 59/2016) pentru utilizarea toluen-diizocianatului (TDI) în activitatea de fabricare a materialelor plastice în forme primare.

Alte riscuri pot fi determinate de liniile de cale ferată care trec prin oraș dar și de rețelele edilitare din zona, astfel:

- Linii de înaltă tensiune de 220kV, 110 kV, 20 kV, cu zona de protecție aferentă.
- Partea de sud a teritoriului este traversată de următoarele conducte:
  - conductă de racord de presiune înaltă pentru alimentarea SRM Noșlac,
  - conductă magistrală cu Dn 500 mm, Ozd – Câmpia Turzii,
  - conductă de racord de presiune înaltă cu Dn 250 mm, pentru alimentarea SRS Luduș.
- În partea de nord a teritoriului administrativ al orașului Luduș se află exploatarea ROMGAZ, iar gazele naturale extrase aici sunt trimise în sistemul TRANSGAZ S.A. prin:
  - conducta de transport Avrămești – Chețani (având Dn 250 mm) și
  - conducta de racord de presiune înaltă cu Dn 100 mm pentru alimentarea SRM Sânger.
- Stația de epurare după normativele în vigoare.
- Drumul național DN 15 (E60) și drumurile județene DJ107 G și DJ151.

3.2.7. Sănătatea populației umane și calitatea vieții⁵

Conform informațiilor furnizate de SDL, fundamentate pe date statistice oficiale, ” populația orașului Luduș a înregistrat o scădere continuă încă din anul 1992 și până în anul 2011 conform recensămintelor efectuate. În anul 2002 populația Orașului Luduș a scăzut cu 1292 persoane (-6,88%) față de anul 1992 iar în anul 2011 cu 2169 persoane (-12,4%) comparativ cu 2002. În anul 2011 față de anul 2002 observăm o scădere a populației în localitățile: Luduș (-13,4%), Gheja (-13,19%), Fundătura (-6,56%), Roșiori (-4,4%) dar și o creștere a populației în localitățile: Cioarga (+3,93%), Avrămești (+3,55%), Ciurgău (+3,33%).”

Această tendință de scădere a populației continuă și în prezent, remarcându-se o scădere a populației după domiciliu cu 1,28% în anul 2022 față de anul 2021, excepție fiind perioada 2017-2020, când numărul populației după domiciliu a cunoscut o ușoară creștere. Aceste tendințe se înscriu în evoluțiile remarcate și la nivelul județului Mureș.

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Mureș durata medie a vieții este aproape identică cu cea la nivel național, media la nivel național în anul 2020 fiind

---

⁵ Preluare capitol realizat de lector Mădălina Coman în cadrul Raportului de Mediu pentru Programul Operațional Tranziție Justă 2021 -2027

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

de 79,75 ani sexul feminin și 72, 54 ani sexul masculin iar media la nivelul județului Mureș este de 79,57 sexul feminin și 72,44 sexul masculin.

În continuare prezentăm un sumar al aspectelor de calitate a vieții în județul Mureș.

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Mureș a fost de 2,4%, fiind mai scăzută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național.

În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Mureș era de 2975 RON, semnificativ mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON.

Datele existente la nivelul Direcției de Sănătate Publică a județului Mureș în anul 2019 și colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că un procent de 6,6% din persoanele testate au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool nociv pentru sănătate, iar 19,8% din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate.

Un indice al sărăciei dezvoltat de Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite și recunoscut la nivel internațional este mortalitatea infantilă. Mortalitatea infantilă (număr decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) pentru județul Mureș în anul 2020 este de 8,8, în scădere față de 10,5 în 2010, însă mai mare decât media națională de 6,1. Un alt indice al sărăciei definit de către Organizația Mondială a Sănătății este mortalitatea maternă, rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) în anul 2019 din județul Mureș fiind de 17,6, aproape dublă față de rata mortalității materne din 2019 la nivel național de 9,8.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de cabinetele oncologice) pentru județul Mureș în 2020 a fost de 316,9 fiind semnificativ mai mare decât media numărului de cancere de 267,5 de la nivel național. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Mureș a fost de 300,6, puțin mai mică decât incidența de 309,2 la nivel național din același an. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, ca efect al pandemiei de COVID-19, însă în județul Mureș aceste rate au fost peste media la nivel național.

Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care înregistrează un număr ridicat de cazuri în județul Mureș este COVID-19, având în noiembrie 2020 un număr de cazuri 39224 cazuri confirmate și o incidență de 2,32 cazuri noi la 1000 de locuitori.

Pe lângă numărul mare de infecții cu COVID-19, pentru celelalte boli transmisibile s-a observat un trend descendent la nivel național. Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Mureș înregistrându-se 110 cazuri noi în 2020 și o incidență de 20,7, comparativ mai mică cu incidența de tuberculoză de la nivel național din 2020 de 31,2⁷⁷. Incidența cazurilor de sifilis este în scădere la nivel național, însă în 2020 județul Mureș a avut a treia cea mai ridicată rată de incidență pe țară, aceasta fiind de 4,5⁷⁷. În 2020, în județul Mureș s-au raportat 0 infecții gonococice și 0 cazuri de Clamydia⁷⁷. Cazurile de hepatită virală au scăzut în ultimii 5 ani, în județul Mureș, în 2020 fiind înregistrate doar 13 cazuri comparativ cu 176 de cazuri înregistrate în 2015⁷⁷. De asemenea, în 2020 au fost înregistrate 2 cazuri de dizenterie bacilară⁷⁷.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

În 2020 au fost înregistrate 0 cazuri de rubeolă în județul Mureș. În ceea ce privește varicela, în anul 2020, județul Mureș a înregistrat al doilea cel mai mare număr de cazuri de varicelă (1020) din țară, având o incidență de 192 cazuri la 100000, a patra cea mai mare incidență la nivel național.

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Mureș, în 2020 fiind înregistrată o rată de 1,16 infecții la 100 de externări, mai mare decât rata la nivel național.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, colectate din cabinetele medicilor pediatri, numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Mureș a scăzut de la 15 cazuri în 2019 la 1 caz în 2020, iar 22 de copii încă se află în evidență în 2022 ca având probleme de malnutriție⁸⁵. Deși cazurile de malnutriție la nivel național sunt în creștere la nivel național, pentru județul Mureș acestea au scăzut ca și raportare în anul 2020, aspect care poate reprezenta și o sub raportare a cazurilor actuale datorată pandemiei de COVID-19.

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Mureș arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric, singurele probleme semnalate fiind depășirea valorilor clorului liber la ieșirea din uzină în 5,93% cazuri din analizele efectuate în Stânceni, Daneș, Saschiz, Tăureni, Breaza, Valea Largă și depistarea parametrului microbiologic enterococi în 1,32% cazuri din analizele efectuate în zonele de aprovizionare mici (Daneș și Saschiz). În zonele de aprovizionare mari, au fost semnalate probleme la depășirea valorilor clorului liber la ieșirea din uzină în 2,20% cazuri din analizele efectuate în Tg. Mureș, Sighișoara, Târnăveni, Reghin, Luduș, Iernut, Sovata, Deda-Aluniș, Sovata I, Sovata II și a fost depistat parametrul microbiologic E.coli în 0,37% cazuri din analizele efectuate în Tg. Mureș, Sighișoara, Reghin, Târnăveni, Luduș, Iernut, Deda-Aluniș, Sovata. În anul 2021, rapoartele lunare privind calitatea apei potabile publicate de Agenția pentru Protecția Mediului Mureș arată că indicatorii bacteriologici și fizico-chimici nu au fost depășiți. De asemenea, în aceste rapoarte se menționează că în anul 2021 nu au fost înregistrate poluări accidentale sau atenționări privind radioactivitatea mediului la nivelul județului Mureș. Conform informațiilor oferite de Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului, indicii generali pentru județul Mureș în luna noiembrie a anului 2021 sunt „Bun” și „Acceptabil”, nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

Igienă și conștientizarea sănătății

Conform datelor publicate pe pagina de internet al Direcției de Sănătate Publică Mureș la nivelul județului se desfășoară anual o serie de campanii pentru promovarea igienei și conștientizarea sănătății, conform calendarului Organizației Mondiale a Sănătății, printre care, în anul 2021, se numără: Ziua Națională Fără Tutun, Împreună pentru o lume mai echilibrată și mai sănătoasă, Campania națională a informării despre efectele nutriției/alimentației, Campania pentru îngrijirea sănătății mamei și a nou-născutului, Campania pentru folosirea protecției solare, Campania națională a informării despre efectele activității fizice, Campanie națională despre efectele consumului de alcool, Campanie informare cancer, Campanie națională informare despre vaccinare, Campania privind sănătatea orală, Campania sănătatea reproducerii, Campania privind sănătatea mintală. Deși materiale aferente

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

acestor campanii sunt disponibile pe pagina de internet a Direcției de Sănătate Publică Mureș, nu există raportări cu privire la evaluarea acestor campanii și a impactului lor la nivel județean.

3.2.8. Patrimoniul cultural, arheologic sau arhitectonic. Peisaj.

Conform Repertoriului Arheologic Național, în orașul Luduș sunt inventariate 6 situri arheologice:

- Așezarea Bodrogkeresztúr de la Luduș
„Fabrica de Spirit”, malul stâng al Mureșului - locuire civilă din epoca bronzului. Al. Popa încadrează fragmentele ceramice în faza III a culturii Tisa.
- Așezare aparținând culturii Coțofeni de la Luduș
„Izvor” (Ciurgău, La Rozmany), lângă fostul CAP - locuire civilă din epoca bronzului.
- Așezarea de epoca bronzului de la Luduș, la abator - locuire civilă.
- Situl arheologic de la Luduș – „Fabrica de zahăr”- au fost descoperite o necropolă Hallstadt, un tezaur monetar roman (sec. II), o așezare din epoca romană (sec. II-III), o așezare și necropolă din epoca romano-bizantină (sec. IV-V), o așezare și necropolă din epoca medievală timpurie (sec. XI-XII).
Situl arheologic este situat pe terenul fabricii de zahăr și al topitoriei de in - locuire civilă, Suprafața sitului este de 5 ha.
- Situl arheologic de la Luduș-Bara, la NV de oraș - locuire civilă.
Au fost investigate așezări din epoca bronzului timpuriu (cultura Coțofeni), epoca migrațiilor (sec. IV), epoca medievală timpurie.
- Așezarea romană de la Luduș - locuire civilă din epoca romană
„Ferma legumicolă”, în stânga șoselei naționale Târgu Mureș - Turda - Cluj Napoca spre Chețani.

La Gheja sunt inventariate 3 situri arheologice:

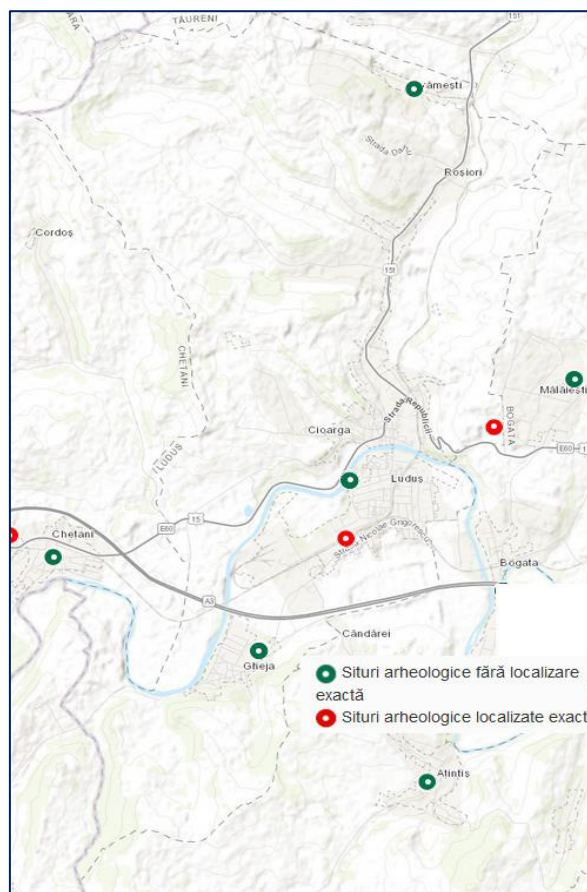
- Necropola de incinerare de la Gheja-Gară - descoperire funerară, mormânt din epoca bronzului timpuriu, faza culturală Bodrogkeresztúr și o necropolă de incinerare din epoca migrațiilor, secolul IV.
Suprafața sitului este de 0.2 ha, iar starea de conservare este bună.
- Așezare aparținând epocii bronzului de la Gheja - locuire civilă
Situl se află pe o terasă, în punctul Gheja bătrână și aparține epocii bronzului mijlociu, faza culturală Sighișoara - Wietenberg.
- Mormântul de la Gheja
„Cariera de piatră” - descoperire funerară. Dată necunoscută, faza culturală neprecizată.

Tabel nr. 3.2-2 Lista monumentelor istorice aflate în UAT Luduș

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1	MS-I-s-B-15378	Necropola de la Gheja	Localitate Gheja	la marginea de est a satului	sec. IV p. Chr.
2	MS -II-m-B-15680	Castelul Bánffy	Localitate Gheja	Str. Castelului, nr.3 la marginea satului	înc. Sec. XIX
3	MS-I-s-B-15392	Situl arheologic de la Luduș	oraș Luduș	Fabrica de zahăr	
4	MS -I-m-B-15392.01	Așezare	oraș Luduș	Fabrica de zahăr, pe terenul fabricii de zahăr și al topitoriei de in	sec. XI
5	MS -I-m-B-15392.02	Necropolă	oraș Luduș	Fabrica de zahăr, pe terenul fabricii de zahăr și al topitoriei de in	sec. XI

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

6	MS -I-m-B- 15392.03	Așezare	oraș Luduș	Fabrica de zahăr, pe terenul fabricii de zahăr și al topitoriei de in	sec. IV-V
7	MS -I-m-B- 15392.04	Necropolă	oraș Luduș	Fabrica de zahăr, pe terenul fabricii de zahăr și al topitoriei de in	sec. IV-V

Figura nr. 3.2.6 Situri arheologice UAT Luduș
 Sursa: Server Cartografic pentru Patrimoniul Național

Peisajul desemnează o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani, protecția peisajului cuprinzând acțiunile de conservare și menținere a aspectelor semnificative sau caracteristice ale unui peisaj, justificate prin valoarea sa patrimonială derivată din configurația naturală și/sau de intervenția umană.

⁶Peisajul contribuie la formarea culturilor locale ca o componentă de bază a patrimoniului natural și cultural și totodată susține bunăstarea umană și consolidarea identității, fiind o parte importantă a “calității vieții pentru oamenii de pretutindeni: în areale urbane sau rurale, în areale degradate sau în cele care se prezintă într-o stare perfectă, în spații recunoscute ca fiind de o frumusețe deosebită, precum și în cele obișnuite”.

UAT Luduș îmbină o dimensiune pronunțată a peisajului cultural, desfășurate într-un cadru geografic cu suprafețe importante de luciu de apă.

⁶ Convenția Europeană a Peisajului

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

4. EVOLUȚIA FACTORILOR DE MEDIU ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII MĂSURILOR DIN SDL ORAȘUL LUDUȘ

În aprecierea evoluției componentelor de mediu în situația neimplementării măsurilor din SDL, trebuie luat în calcul faptul că strategia creează un cadru pentru dezvoltarea economico-socială.

Pe de o parte se pot genera presiuni asupra factorilor de mediu prin noi amenajări, iar pe de altă parte se soluționează probleme de mediu existente.

Analiza pornește de la premisa că toate instalațiile existente în 2021 vor fi operaționale, pentru SDL orașul Luduș această situație constituind Alternativa „zero”.

În continuare este analizat impactul asupra factorilor de mediu relevanți în cazul neimplementării SDL orașul Luduș (*Alternativa zero*).

Evoluția probabilă a factorilor de mediu în situația neimplementării măsurilor din SDL se poate prezenta sintetic, după cum urmează:

Tabel nr. 4-1 Evoluția probabilă în situația neimplementării SDL orașul Luduș

Aspecte de mediu relevante	Evoluția probabilă în situația neimplementării SDL propus
Apa	Se mențin sursele existente de emise cu efecte asupra calității aerului, cu potențial de creștere a nivelului poluanților, monitorizați conform Legii 104/2011, ca urmare a perimării fizice și morale a imobilelor și tehnologiilor, a menținerii traficului în parametri existenți, la care se adaugă noi dezvoltări posibile, necondiționate de o structură strategică
Aer	Creșterea nivelului de emisii GES, conform precizărilor de la aspectul de mediu aer.
Schimbări climatice	Arealul analizat are contribuții la inventarul GES ca urmare a activităților economice și sociale din județ, reducerea acestora fiind puțin probabilă în absența unor acțiuni concertate (agricultură, agenți economici, populație) către acest scop, propuse prin SDL.
Sol/subsol	Alterarea calității solurilor este o problemă ce trebuie gestionată pe termen lung.
Gestionarea deșeurilor	Neimplementarea măsurilor SDL implică menținerea surselor de poluare, ceea ce reprezintă un factor de disconfort semnificativ și pe termen lung de contaminare a resurselor care asigură calitatea vieții (aer, apa). În același timp sunt reduse oportunitățile de dezvoltare economică în domenii specifice susținute de promovarea economiei circulare – componenta de implementare a ierarhiei deșeurilor. PJGD Mureș nu prevede investiții pentru instalații de tratare a deșeurilor la nivelul teritoriului UAT Luduș și nu este dezvoltat niciun alt document de planificare local, în cazul neimplementării SDL, pentru susținerea finanțărilor pentru agenți economici care doresc să dezvolte acest domeniu de activitate.
Riscuri de mediu	În contextul SDL, riscurile de mediu nu sunt adresate specific, dar indirect, prin măsurile propuse pot fi prevenite situații de vulnerabilitate la evenimente naturale (cutremur, alunecări de teren, inundații, epidemii). Neimplementarea SDL ar obstrucționa aceste măsuri de suport pentru prevenirea efectelor unor calamități naturale.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Prin neimplementarea măsurilor SDL se va menține situația actuală: <ul style="list-style-type: none"> - eficiența limitată a sistemului de educație și programelor de reconversie profesională; - gradul de abandon școlar din cauza condițiilor precare din unitățile școlare; - serviciilor de asistență socială la un nivel necorespunzător, cu acces limitat pentru

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Aspecte de mediu relevante	Evoluția probabilă în situația neimplementării SDL propus
	<p>persoanele vulnerabile la servicii de îngrijire medicală.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistem sanitar-medical cu eficacitate redusă în lipsa unor investiții în infrastructură și personal calificat insuficient; - condiții de viață de confort general redus la nivelul comunității.
Patrimoniu cultural național și universal; Peisaj	<p>Protecția și conservarea patrimoniului cultural va rămâne deficitară, de asemenea posibilitățile de promovare vor fi reduse, în cazul neimplementării măsurilor SDL; acest fapt va afecta inclusiv peisajul antropic cu efecte asupra atractivității locuirii în orașul Luduș, respectiv asupra determinanților demografici.</p> <p>Este posibilă degradarea sau chiar pierderea unor obiective de patrimoniu în situația neimplementarea SDL</p>
Conservarea resurselor	<p>Absența de investiții în capacități de utilizare a energiei electrice din surse regenerabile (RES) și, respectiv, consumului preponderent de combustibil fosil.</p> <p>Alte consecințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea suprafețelor agricole datorită urbanizării - Slaba utilizare a soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiilor locale

Având în vedere consecințele pe care le are neimplementarea propunerilor/măsurilor aferente SDL asupra factorilor de mediu se poate aprecia că riscul degradării acestora pe termen lung este semnificativ.

5. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATĂ SEMNIFICATIV DE SDL și

PROBLEMELE DE MEDIU EXISTENTE, RELEVANTE PENTRU SDL, INCLUSIV ÎN PARTICULAR, CELE LEGATE DE ORICE ZONĂ CARE PREZINTĂ O IMPORTANȚĂ PENTRU MEDIU

Pe baza analizei situației existente au fost identificate aspectele caracteristice și problemele relevante privind mediul, prezentate în ordinea priorității în tabelul nr. 5.-1 și care au fost adresate de SDL:

Tabel nr. 5-1 Probleme de mediu existente relevante pentru SDL orașul Luduș

Aspecte de mediu relevante	Probleme de mediu existente relevante pentru SDL
Apa	<p>Calitatea apelor râului Mureș nu atinge starea chimică bună pe segmentul ce traversează UAT Luduș: Mureș, conf. Petrilaca conf. Arieș, RORW4_1B_6.</p> <p>Râul Mureș reprezintă una dintre sursele de apă ale localității.</p>
Aer	<p>Emisiile generate de trafic – gaze de eșapament și resuspensia particulelor, utilizarea combustibililor fosili pentru încălzire reprezintă un complex de surse ce trebuie gestionate echitabil pentru menținerea/îmbunătățirea calității aerului, degradarea calității clădirilor publice sau de locuit amplificând consumul de combustibil.</p> <p>Sub aspect general, calitatea aerului în UAT Luduș se încadrează sub valorile limită/ țintă/niveluri critice.</p>
Schimbări climatice	<p>Arealul analizat are contribuții la inventarul GES ca urmare a activităților economice și sociale din județ, cu diversitate mare. Toate sursele de emisii care afectează calitatea aerului sunt simultan și surse de emisii GES.</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Emanciparea energetică în general și considerarea eficienței energetice a clădirilor, în particular, sunt aspecte în directă relație cu adaptarea la schimbările climatice, aflate în etape incipiente în orașul Luduș din punct de vedere investițional.
Sol/subsol	Existența unor suprafețe expuse eroziunii, evidențiate prin prezența torenților în localități, alunecărilor de teren, degradării terenurilor industriale neutilizate în timp ce extinderea urbanizării poate afecta terenuri noi productiv, este o problemă ce trebuie adresată prin SDL prin intervenții directe sau indirecte.
Gestionarea deșeurilor	PJGD Mureș nu prevede investiții pentru instalații de tratare a deșeurilor la nivelul teritoriului UAT Luduș și nu este dezvoltat niciun alt document de planificare local pentru susținerea finanțării pentru agenți economici care doresc să dezvolte acest domeniu de activitate.
Riscuri de mediu	<p>În Luduș se găsesc printre cele mai importante lucrări de îndiguire ale râului Mureș, dar și ale Pârâului de Câmpie și corpului de apă necadastrat Gheja.</p> <p>Printre măsurile de cu grad de priorizare mare în localitatea Luduș pentru A.N.A.R./A.B.A. Mureș se află mentenanța infrastructurilor existente de protecție împotriva inundațiilor (completări terasamente dig 1,2 mii mc terasamente) și măsuri de protecție de-a lungul cursurilor de apă prin lucrări de îndiguire locale (3,49 km dig, 3,692 km zid; 4,256 km supraînălțare diguri), supraînălțarea lucrărilor de îndiguire / apărare existente (supraînălțare dig mal stâng râu Mureș 1,75 km), renaturarea malurilor Pârâului de Câmpie (protecții vegetative 150 ml) în cartier Roșiori și creșterea capacității de tranzitare a albiei minore pârâului prin lucrări locale de decolmatare și reprofilare a albiei (decolmatare 3 mii mc/2 km).</p> <p>Activitățile de tip SEVESO, încadrate ca riscuri de mediu antropice, sunt desfășurate de un singur operator din Luduș, respectiv VITOFOAM ROMÂNIA, încadrat ca amplasament de nivel superior (LEGEA 59/2016).</p>
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	<p>Eficiență limitată a sistemului de educație și programelor de reconversie profesională;</p> <p>Gradul de abandon școlar din cauza condițiilor precare din unitățile școlare;</p> <p>Servicii de asistență socială la un nivel necorespunzător, cu acces limitat pentru persoanele vulnerabile la servicii de îngrijire medicală.</p> <p>Sistem sanitar-medical cu eficacitate redusă în lipsa unor investiții în infrastructură și personal calificat insuficient;</p> <p>Comunicarea în comunitate, inclusiv cu serviciile publice, se va menține la un nivel scăzut.</p> <p>Condiții de viață de confort general redus la nivelul comunității, în cazul neimplementării măsurilor SDL.</p>
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural va rămâne deficitară, de asemenea posibilitățile de promovare vor fi reduse, în cazul neimplementării măsurilor SDL; acest fapt va afecta inclusiv peisajul antropic cu efecte asupra atractivității locuirii în orașul Luduș, respectiv asupra determinantilor demografici.
Conservarea resurselor	<p>Stimularea de investiții în capacități de utilizare a energiei electrice din surse regenerabile (RES) și, respectiv, reducerea consumului preponderent de combustibil fosil, prin atragerea de fonduri.</p> <p>Reducerea suprafețelor agricole afectate de expansiunea urbanizării.</p> <p>Stimularea utilizării soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiile locale.</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

6. OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI, STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU SDL ORAȘUL LUDUȘ ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ACESTE OBIECTIVE ȘI DE ORICE ALTE CONSIDERAȚII DE MEDIU ÎN TIMPUL PREGĂTIRII SDL

Obiectivele de protecție a mediului luate în considerare la analiza SDL Orașul Luduș sunt reprezentate de angajamentele rezultate în urma procesului de negociere a capitolului 22 – Mediu și cerințele care derivă din alte documente strategice și de planificare la nivel european, național, județean și local (prezentate la capitolul 2, subcapitolul 2.3.).

Selecția obiectivelor de mediu s-a realizat în funcție de caracteristicile socio-economice ale UAT Luduș și de racordarea la problemele de mediu a obiectivelor SDL, prin perspectiva portofoliului de proiecte considerat, dar mai ales în funcție de condițiile de mediu ale UAT Luduș.

Din această perspectivă, motivăm următoarele opțiuni:

- Neincluderea Obiectivelor de mediu relevante pentru aspectul de mediu biodiversitate la evaluarea obiectivelor strategice ale SDL orașul Luduș.

Obiectivele de mediu relevante ar fi constat în atingerea obiectivelor de conservare pentru ariile naturale protejate de interes comunitar, conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes național și menținerea integrității habitatelor.

Localizarea UAT Luduș la distanțe de cel puțin 1,3 km de orice zonă naturală protejată (capitolul 3, subcapitolul 3.2.5), fără continuitate spațială de vecinătate datorită localităților tampon dintre UAT Luduș și respectivele zone naturale protejate, elimină efectele potențiale ale obiectivelor strategice cu aplicare în limitele teritoriale ale UAT asupra obiectivelor de mediu privind biodiversitatea.

- Cumularea Obiectivelor de mediu relevante pentru aspectele de mediu Patrimoniul cultural și Peisaj.

Elementele de peisaj natural al UAT Luduș au o anvergură relativ restrânsă, din cauza dimensiunii teritoriului analizat și a alternanței preponderente de spațiu urbanizat și spațiu agricol. În schimb, elementele de peisaj urban sunt reprezentate major exact de patrimoniul cultural al UAT Luduș, formând o entitate cu continuitate. Prezentarea separată a celor două aspecte de mediu ar fi indus doar un punctaj fals pozitiv, din cauza analizei recurente.

Prin procesarea tuturor informațiilor menționate anterior, am realizat selecția obiectivelor de mediu raportate la aspectele de mediu care au relevanță în cazul evaluării SDL Orașul Luduș, prezentate în tabelul nr. 6-1.

Tabel nr. 6-1 Obiective de mediu relevante pentru SDL Orașul Luduș

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Aer	<p>Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate;</p> <p>Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.</p>
Schimbări climatice	<p>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;</p> <p>Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.</p>
Sol/subsol	<p>Utilizarea durabilă a terenurilor;</p> <p>Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia;</p> <p>Limitarea pierderilor de suprafețe productive;</p> <p>Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.</p>
Managementul deșeurilor	<p>Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri;</p> <p>Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.</p>
Gestionarea riscurilor de mediu	<p>Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente.</p>
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	<p>Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;</p> <p>Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale;</p> <p>Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile;</p> <p>Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață.</p>
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	<p>Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal;</p> <p>Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc;</p> <p>Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.</p>
Conservarea resurselor	<p>Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice)</p> <p>Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport</p> <p>Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ALE SDL ORAȘUL LUDUȘ

7.1. Metodologia utilizată

SDL stabilește direcțiile de dezvoltare la nivelul UAT Luduș, precum și convergența acestor direcții cu obiectivele de protecție a mediului.

Analiza calitativă a efectelor SDL asupra factorilor de mediu, urmare a implementării obiectivelor SDL, are ca scop evaluarea compatibilității mutuale între obiectivele SDL și evaluarea compatibilității obiectivelor strategiei cu obiectivele de mediu relevante.

Scopul acestei evaluări este de a identifica sinergii posibile sau conflicte între obiectivele planului sau cu obiectivele de mediu. În vederea realizării evaluării au fost luate în considerare prevederile “Ghidului generic privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe de amenajare a teritoriului și urbanism”.

Evaluarea a fost efectuată ținând cont de criteriile recomandate prin HG 1076/2004, Anexa 1. Astfel, pentru ierarhizarea nivelului prognozat al efectelor s-au avut în vedere atât efectele directe, cât și secundare, cumulative sau sinergice. S-a ținut cont și de durata prognozată a efectelor pe termen scurt, mediu sau lung.

Evaluarea compatibilității reciproce între obiectivele SDL Orașul Luduș, precum și evaluarea compatibilității generice dintre obiectivele SDL și obiectivele de mediu (OM) relevante, s-a realizat matricial, în cadrul subcapitolului 7.2.

În vederea stabilirii compatibilităților între obiectivele SDL au fost utilizate următoarele notații:

“+” – dacă obiectivele sunt compatibile, sau/și se potențează reciproc
“-” – dacă obiectivele nu sunt compatibile, sau dacă devin concurente
“x” – dacă nu există o influență directă între obiective
“?” – când compatibilitatea obiectivelor (+ sau -) depinde de anumite prezumții

Pentru evaluarea efectelor fiecărui obiectiv strategic al SDL, în capitolul 7.3 a fost utilizat sistemul de notare prezentat mai jos:

+2 efect pozitiv semnificativ asupra obiectivului de mediu relevant
+1 efect pozitiv direct/indirect asupra obiectivului de mediu relevant
0 fără efect sau compensarea efectelor
-1 efect negativ direct/indirect asupra obiectivului de mediu relevant
-2 efect negativ semnificativ asupra obiectivului de mediu relevant

Punctajul s-a aplicat pe baza măsurilor propuse pentru a preveni, reduce și compensa pe cât posibil orice efect negativ asupra mediului.

Scorul maxim pozitiv pentru obiectivele specifice ale SDL în relație cu obiectivele de mediu poate fi de + 198 puncte, iar scorul minim de – 198 puncte. La un scor de +10 puncte, strategia devine inacceptabilă din punct de vedere al calității mediului, între +10 și +20 de puncte, obiectivele SDL trebuie revizuite.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

7.2. Evaluarea obiectivelor SDL Orașul Luduș

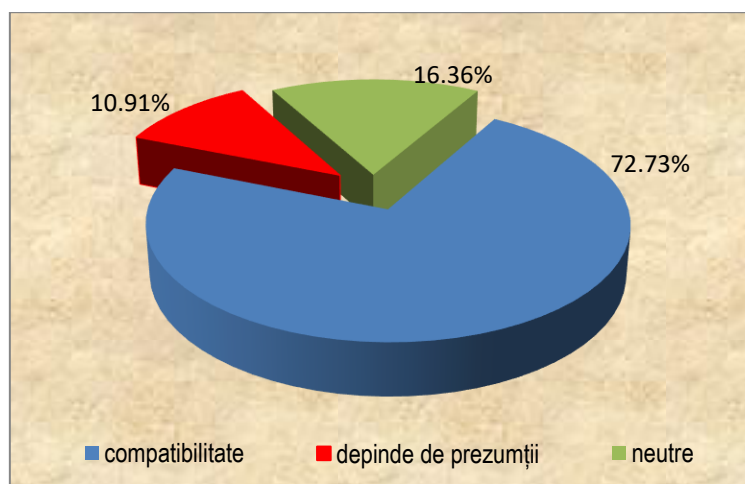
Referitor la evaluarea compatibilităților între obiectivele SDL, utilizând notațiile prezentate în metodologie, s-au obținut următoarele calificări pentru relația dintre obiectivele strategice :

Tabel nr. 7.2-1 Compatibilitățile reciproce între obiectivele specifice ale SDL

influența obiectiv strategic											
OS.1.1											
OS.1.2	+	OS.1.2									
OS.2.1	+	+	OS.2.1								
OS.3.1	+	?+	+	OS.3.1							
OS.4.1	x	+	?+	+	OS.4.1						
OS.4.2	x	+	+	+	+	OS.4.2					
OS.5.1	+	x	+	+	+	+	OS.5.1				
OS.6.1	+	?+	+	+	+	+	+	OS.6.1			
OS.7.1	x	+	+	+	x	+	+	+	OS.7.1		
OS.7.2	x	+	+	+	x	+	+	+	+	OS.7.2	
OS.8.1	?+	?+	+	+	x	?+	x	+	+	+	OS.8.1

La corelarea notațiilor din tabelul nr. 7.2-1, se poate constata faptul că majoritatea obiectivelor strategice (72,73%) sunt compatibile sau se potențiază pozitiv, 16,36% sunt neutre (nu au influențe mutuale) și pentru 10,91%, compatibilitatea depinde de prezumții în generarea unor influențe pozitive.

Nu există situații de conflict sau incompatibilitate între obiectivele SDL (0%), inclusiv prezumțiile adresează efecte pozitive de compatibilitate (ex. susținerea celorlalte obiective strategice de către obiectivul strategic 2.1).

Figura nr. 7.2.1 Evaluarea compatibilității reciproce între obiectivele SDL Orașul Luduș

Influența cea mai mare (cele mai multe punctaje ”+”) în susținerea celorlalte obiective o au obiectivele cu acoperire generală: 3.1 Dezvoltarea unei comunități prietenoase cu mediul – un oraș mai verde, urmat de 2.1. Creșterea rolului economic al orașului și creșterea competitivității – prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor promovând dezvoltarea economică durabilă.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

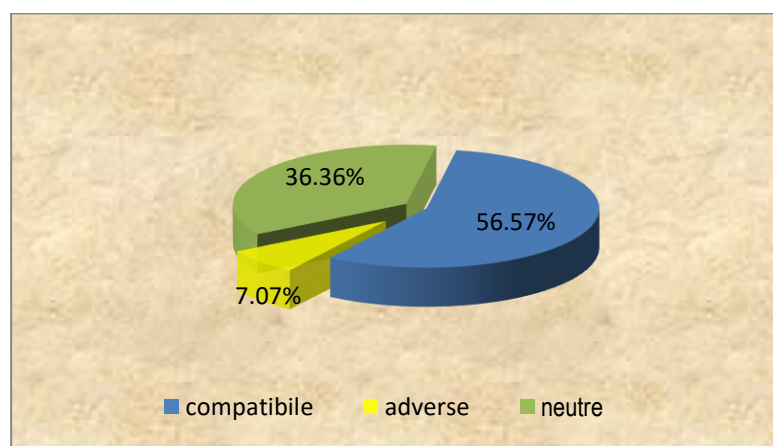
Obiectivul cu interacțiunea cea mai redusă, pe termen scurt, este Obiectivul specific nr. 4.1. – Îmbunătățirea sistemului educațional, fiind neutru ("x") față de alte obiective.

Referitor la evaluarea compatibilităților dintre obiectivele SDL și obiectivele de mediu relevante, analiza a condus la atribuirea notațiilor din tabelul 7.2-2 pentru descrierea relațiilor dintre acestea.

Tabel nr. 7.2-2 Compatibilități între obiective strategice ale SDL (OS) și obiective de mediu relevante (OM)

	OM. 1	OM. 2	OM. 3	OM. 4	OM. 5	OM. 6	OM. 7	OM. 8	OM. 9
OS.1.1	+	+	+	x	-	x	+	+	+
OS.1.2	x	+	+	x	x	+	+	+	+
OS.2.1	-	-	-	+	-	-	+	x	+
OS.3.1	+	+	+	+	+	+	+	x	+
OS.4.1	+	+	+	x	+	+	+	+	x
OS.4.2	x	x	x	x	x	x	+	x	x
OS.5.1	+	+	+	x	+	+	+	x	x
OS.6.1	+	+	+	+	-	+	+	+	+
OS.7.1	x	x	x	x	x	x	+	x	x
OS.7.2	x	x	x	x	x	x	+	x	x
OS.8.1	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Corelarea notațiilor din tabelul nr. 7.2-2, evidențiază că aproximativ 56,57% dintre cazurile analizate s-au calificat în categoriile obiectivelor compatibile, cu efecte pozitive și 7,07% în categoria obiectivelor care pot genera un efect advers, negativ. Neutralitatea între obiectivele SDL și cele de mediu s-a identificat în 36,36% dintre cazuri (figura nr.23).

Figura nr. 7.2.2 Evaluarea compatibilității dintre obiectivele SDL Orașul Luduș și obiectivele de mediu relevante

Rezultatele din tabelul 7.2-2 sunt reflectarea analizei realizate pe baza evaluării efectelor fiecărui obiectiv strategic în cadru subcapitolului dedicat 7.3.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

7.3. Evaluarea factorilor de mediu în raport cu fiecare obiectiv propus în cadrul SDL

Analiza efectelor obiectivelor specifice ale SDL orașul Luduș s-a realizat luând în considerare măsurile propuse pentru implementarea acestor obiective. Efectele măsurilor asupra mediului au ținut cont de portofoliul de proiecte (Anexa nr. 1) promovate de SDL orașul Luduș.

Tabel nr. 7.3-1 Evaluare obiectiv strategic 1.1

<p>Obiectivul specific nr.1.1. – Dezvoltare urbană durabilă prin creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea accesibilității - rețelele de drumuri vor contribui, pe termen mediu la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, a accesibilității zonale, determinând o dezvoltare durabilă a acesteia și evident, crearea de noi oportunități de muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 1.1.1. Intervenții majore asupra rețelei stradale - Măsura 1.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport public pentru creșterea accesibilității - Măsura 1.1.3. Dezvoltarea unor sisteme alternative de mobilitate - Măsura 1.1.4. Managementul traficului 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	+1	Efect pozitiv ca urmare a intervențiilor asupra rețelei stradale și a celei de transport public prin amenajarea implicită a sistemelor de colectare și evacuarea a apelor pluviale de căile rutiere, care, în cazul proiectării corecte și complete, conduc la limitarea contaminării apelor receptor natural.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+2	Efect pozitiv important ca urmare a reducerii surselor difuze de emisie de oxid de carbon, particule în suspensie PM10 și PM2.5, oxizi de azot, reprezentate de traficul rutier, prin fluentizarea acestuia, utilizarea de vehiculelor de transport electrice, atragerea călătorilor către transportul public, dar și reducerea resuspensiei PM10 de pe drumurile fără acoperiri asfaltice. Traficul este considerat o sursă majoră de emisii pentru poluanții menționați
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	+1	Efect pozitiv ca urmare a reducerii surselor difuze de emisie de dioxid de carbon, reprezentate de traficul rutier, prin fluentizarea acestuia, utilizarea de vehiculelor de transport electrice, atragerea călătorilor către transportul public.
Sol/subsol	Utilizarea durabila a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Intervențiile pentru acest obiectiv se pun în aplicare în zone urbanizate, în care ocuparea terenurilor este planificată urbanistic, deci nu au o interacțiune directă cu noi suprafețe de teren.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	-1	În perioadele de realizare a investițiilor vor fi generate cantități importante de deșuri, iar prin introducerea vehiculelor electrice și a amenajărilor aferente va crește fluxul de DEEE specifice ce va trebui gestionat.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	0	Are loc o compensare a efectelor pozitive ale obiectivului specific, relativ reduse, constând în creșterea gradului de conectare, investițiile în sine fiind vulnerabile la riscurile de mediu.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață	+2	Creșterea conectivității între zone și accesul mai facil către structuri de educație, sănătate, administrative, corelat cu îmbunătățirea calității mediului înconjurător și oportunități economice justifică acordarea punctajului maxim.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	+1	Efect pozitiv prin creșterea accesibilității la elementele de patrimoniu, dar nu maxim ca urmare a creșterii potențialului de intervenție asupra acestor elemente
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	+1	Investițiile propuse conduc la reducerea consumului de carburanți prin promovarea transportului electric și a transportului public, dar și la creșterea perioadei de viață a vehiculelor existente prin intervenții la infrastructura rutieră.
SCOR		+ 7	

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 7.3-2 Evaluare obiectiv strategic 1.2

Obiectivul specific nr. 1.2. – Îmbunătățirea conectivității digitale			
- Măsura 1.2.1. Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART City			
- Măsura 1.2.2. Dezvoltarea infrastructurii TIC, în mod special infrastructura de bandă largă și îmbunătățirea conectivității digitale			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+1	Efecte de reducere a poluării din trafic, generate de digitalizarea sistemelor de trafic
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	+1	Efect pozitiv prin reducerea emisiilor de dioxid de carbon, ca urmare e eficientizării traficului generate de digitalizarea sistemelor de trafic
Sol/subsol	Utilizarea durabila a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Nu există efecte tangibile ale măsurilor pentru acest obiectiv de mediu.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	0	Nu există efecte tangibile ale măsurilor pentru acest obiectiv de mediu.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	+1	Proiectele subsecvente acestui obiectiv strategic sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi	+2	Măsurile propuse au efecte pozitive directe asupra calității vieții prin creșterea confortului general.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață		
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	+1	Măsurile propuse facilitează promovarea elementelor de patrimoniu și, indirect asigură finanțarea mentenanței acestora
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	+1	Există efecte pozitive ale măsurilor, indirecte, prin optimizarea traficului ca urmare a digitalizării sistemelor de trafic și, respectiv, o reducere a consumului de carburant.
SCOR		+7	

Tabel nr. 7.3-3 Evaluare obiectiv strategic 2.1

<p>Obiectivul specific nr. 2.1. – Creșterea rolului economic al orașului și creșterea competitivității – prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor promovând dezvoltarea economică durabilă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 2.1.1. Atragerea de noi investitori - Măsura 2.1.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor - Măsura 2.1.3. Măsuri pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice - Măsura 2.1.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică - Măsura 2.1.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	-1	Efectele măsurilor implică creșterea presiunilor asupra calității apelor, atenuate inclusiv de măsurile subsecvente obiectivului 3.1.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	-1	Efectele măsurilor implică creșterea numărului surselor de emisie și a tipurilor de poluanți, atenuate de măsurile subsecvente obiectivului 3.1.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	-1	Efectele măsurilor implică creșterea numărului surselor de emisie și a tipurilor de poluanți, atenuate de măsurile subsecvente obiectivului 3.1.
Sol/subsol	Utilizarea durabila a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+1	Corelat cu măsura 3.1.2. și 3.1.1 crește gradul de valorificare și în consecință se reduce necesitatea pentru noi amplasamente cu impact asupra calității vieții și de restricții pentru utilizarea terenurilor adiacente sau de locuire.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	-1	Efectele măsurilor implică creșterea cantității și tipurilor de deșuri generate, atenuate de măsura 2.1.5 și de măsurile subsecvente obiectivului 3.1.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	-1	Efectele măsurilor implică creșterea numărului surselor riscuri antropice, atenuate de măsurile subsecvente obiectivului 3.1.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață	+2	Efectele măsurilor se reflectă în creșterea nivelului de trai al populației și eventual în reducerea șomajului.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropic; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic.	0	În condițiile respectării legislației și reglementărilor urbanistice, nu există efecte tangibile ale măsurilor pentru acest obiectiv de mediu
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport	+1	Măsura 2.1.5 atrage implicit susținerea atingerii acestui obiectiv de mediu.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului		
	SCOR		-2

Tabel nr. 7.3-4 Evaluare obiectiv strategic 3.1

<p>Obiectivul specific nr. 3.1. - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul – un oraș mai verde, fără emisii de carbon, ce utilizează surse regenerabile și alternative de energie și propune măsuri pentru combaterea schimbărilor climatice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 3.1.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnice de mediu la nivel regional (alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate, gestionare deșeuri) - Măsura 3.1.2. Ecologizarea și reabilitarea siturilor contaminate, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi - Măsura 3.1.3. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor și a sistemelor de transport - Măsura 3.1.4. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (RES) - Măsura 3.1.5. Creșterea eficienței utilizării resurselor și sprijinirea tranziției către economia circulară (informare și conștientizare, parteneriate locale, dezvoltare proiecte pilot etc) - Măsura 3.1.6. Protejarea și conservarea biodiversității - Măsura 3.1.7. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale - Măsura 3.1.8. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	+2	Impact net pozitiv al dezvoltării infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare, atât în ce privește controlul utilizării resursei de apă, cât și din punct de vedere al reducerii potențialului de contaminare a resursei de apă.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+2	Măsurile de intervenție asupra infrastructurii de mediu, asupra siturilor contaminate și de promovare îmbunătățire a sistemelor de transport și a eficienței energetice a clădirilor, dar și promovarea utilizării RES au efecte semnificative pentru reducerea nivelului de particule în suspensie, oxid de carbon și oxizi de azot în aer.
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	+2	Măsurile precizate pentru aspectul de mediu aer împreună cu măsurile adoptate cu efecte asupra resursei de apă constituie măsuri importante de adaptare la schimbările climatice și de reducere a emisiilor de GES.
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive;	+2	Măsurile preconizate pentru managementul deșeurilor, economie circulară și intervenții asupra siturilor poluate au efecte semnificative din punct de vedere al recuperării terenurilor în vederea utilizării durabile și de reducere a contaminării solului.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.		
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	+2	Măsurile de intervenție asupra infrastructurii de mediu și de sprijinire a tranziției către economia circulară implică îmbunătățirea gestiunii deșeurilor prin aplicarea ierarhiei deșeurilor.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	+2	Măsura 3.1.1. adresează direct prevenirea riscurilor naturale, componentă a gestionării riscurilor de mediu.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață	+2	Măsurile propuse pentru îmbunătățirea celorlalte aspecte de mediu asigură condiții de viață mai sănătoase pentru populație, cu efecte directe.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	0	Măsurile propuse nu au un efect tangibil, direct, asupra acestui aspect de mediu.
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	+2	Promovarea economiei circulare și protecția resursei de apă, alături de măsura de promovare a utilizării RES generează efecte tangibile, directe și indirecte pentru conservarea resurselor.
SCOR			+16

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 7.3-5 Evaluare obiectiv strategic 4.1

Obiectivul specific nr. 4.1. – Îmbunătățirea sistemului educațional			
<ul style="list-style-type: none"> - Măsura 4.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței - Măsura 4.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional - Măsura 4.1.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice - Măsura 4.1.4. Creșterea accesului la serviciile de educație pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile - Măsura 4.1.5. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, ca urmare a creșterii controlului calității apelor uzate evacuate de la unități de învățământ. Efecte punctuale.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, prin reducerea emisiilor gazelor de ardere de la instalații individuale datorită reabilitării și modernizării unităților de învățământ. Efecte punctuale.
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, prin reducerea emisiilor GES de la instalații individuale datorită reabilitării și modernizării unităților de învățământ. Efecte punctuale.
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu, orice investiție realizându-se în zona urbanizată, deci fără pierderi de suprafețe productive.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, ca urmare a creșterii controlului deșeurilor generate de unitățile de învățământ. Efecte punctuale. Pe perioada lucrărilor de construire se vor genera cantități suplimentare de deșuri DCD.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	+1	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu, dar pot exista efecte pozitive dacă intervențiile vizează clădiri încadrate cu risc seismic.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;	+2	Măsurile au efecte pozitive prin îmbunătățirea calității vieții "micilor" cetățeni în unitățile de

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață		învățământ, grupă de vârstă vulnerabilă la condițiile de confort termic, igienic etc. Reducerea abandonului școlar prin creșterea atractivității ambientului de studiu.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	+1	Creșterea receptivității față de potențialul zonei de origine și orientarea către protejarea patrimoniului cultural și natural.
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
SCOR			+8

Tabel nr. 7.3-6 Evaluare obiectiv strategic 4.2

<p>Obiectivul specific nr. 4.2. - Creșterea participării la programele de formare și învățare pe tot parcursul vieții</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 4.2.1. Îmbunătățirea sistemelor de învățământ și formare profesională pentru piața muncii - Măsura 4.2.2. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă) - Măsura 4.2.3. Creșterea accesului la serviciile de formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile - Măsura 4.2.4. Stimularea reconversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale - Măsura 4.2.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață	+2	Se asigură oportunități pentru creșterea nivelului de trai al populației și acces la serviciile medicale.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
SCOR			+2

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 7.3-6 Evaluare obiectiv strategic 5.1

<p>Obiectivul specific nr. 5.1 – Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 5.1.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate - Măsura 5.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale) - Măsura 5.1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare - Măsura 5.1.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile - Măsura 5.1.5. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate - Măsura 5.1.6. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate - Măsura 5.1.7. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate - Măsura 5.1.8. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile) 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	<p>Conservarea și protecția resursei de apă;</p> <p>Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă;</p> <p>Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).</p>	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, ca urmare a creșterii controlului calității apelor uzate evacuate de la unități sociale și sanitare. Efecte punctuale.
Aer	<p>Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate;</p> <p>Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.</p>	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, prin reducerea emisiilor gazelor de ardere de la instalații individuale datorită reabilitării și modernizării infrastructurii sociale. Efecte punctuale.
Schimbări climatice	<p>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;</p> <p>Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.</p>	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, prin reducerea emisiilor GES de la instalații individuale datorită reabilitării și modernizării infrastructurii sociale. Efecte punctuale.
Sol/subsol	<p>Utilizarea durabilă a terenurilor;</p> <p>Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia;</p> <p>Limitarea pierderilor de suprafețe productive;</p> <p>Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.</p>	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu, orice investiție realizându-se în zona urbanizată, deci fără pierderi de suprafețe productive.
Managementul deșeurilor	<p>Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri;</p> <p>Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a</p>	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, ca urmare a creșterii controlului deșeurilor generate de unități sanitare sau sociale. Efecte punctuale.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.		
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	+1	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu, dar pot exista efecte pozitive dacă intervențiile vizează clădiri încadrate cu risc seismic.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață	+2	Măsurile au efecte pozitive prin îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, în special al celor vulnerabili, asigurându-se accesul la servicii specializate și de asistență socială
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropic; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic.	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	0	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu.
SCOR			+7

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 7.3-7 Evaluare obiectiv strategic 6.1

Obiectivul specific nr. 6.1. – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport			
<ul style="list-style-type: none"> - Măsura 6.1.1. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic - Măsura 6.1.2. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice accesibilitate rutieră, sisteme de transport mai puțin poluante (transport public, piste pentru biciclete, interconectare moduri transport) - Măsura 6.1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii turistice și îmbunătățirea serviciilor specifice (inclusiv reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare) - Măsura 6.1.4. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/ dotarea infrastructurilor sportive - Măsura 6.1.5. Sprijinirea inițiativelor sportive - Măsura 6.1.6. Susținerea lăcașelor de cult 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	+2	Efect semnificativ pozitiv al proiectului de revitalizare a brațului mort al râului Mureș.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, prin reducerea emisiilor gazelor de ardere de la instalații individuale datorită reabilitării și modernizării clădirilor cu rol social-administrativ, celor destinate serviciilor, celor comerciale de proximitate, etc. Efecte punctuale.
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	+1	Efecte pozitive ale măsurilor, prin reducerea emisiilor GES de la instalații individuale în urma reabilitării și modernizării clădirilor cu rol social-administrativ, celor destinate serviciilor, celor comerciale de proximitate, etc. Efecte punctuale
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	+2	Efect semnificativ pozitiv al proiectului de revitalizare a brațului mort al râului Mureș, realizându-se refacerea serviciilor de ecosistem în zonă.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	-1	Creșterea cantității de deșeuri DCD generate, lucrările fiind numeroase și cu distribuție variată, în timp ce infrastructura locală de gestionare a deșeurilor nu include platforme de valorificare DCD.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	+1	Măsurile sunt neutre în relație cu acest obiectiv de mediu, dar pot exista efecte pozitive dacă intervențiile vizează clădiri încadrate cu risc seismic sau zone în care sunt prezente fenomene de eroziune a solului (toreniți, alunecări de teren).

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Sănătatea populației umane și calitatea vieții	<p>Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;</p> <p>Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale;</p> <p>Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile</p> <p>Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață</p>	+2	Creșterea și diversificarea ofertei de dezvoltare individuală pentru locuitori și a condițiilor de confort în desfășurarea activităților sportive și de recreere.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	<p>Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal;</p> <p>Protecția și conservarea peisajului natural și antropic;</p> <p>Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic.</p>	+2	Efecte semnificative pozitive prin intervenții de restaurare și de conservare a elementelor de patrimoniu, prin susținerea valorilor culturale specifice, aceste intervenții susținând și valorificarea peisajului urban, împreună cu acțiunea de refacere a peisajului natural prin revitalizarea brațului mort al râului Mureș.
Conservarea resurselor	<p>Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice)</p> <p>Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport</p> <p>Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului</p>	+2	Efect semnificativ pozitiv al proiectului de revitalizare a brațului mort al râului Mureș c- resursă de apă, resurse de ecosistem, dar și al proiectelor de reabilitare și modernizare a clădirilor, cu influență asupra consumului de combustibil fosil.
SCOR			+12

Tabel nr. 7.3-8 Evaluare obiectiv strategic 7.1

<p>Obiectivul specific nr. 7.1. – Creșterea capacității instituționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 7.1.1. Dezvoltarea resurselor umane din cadrul administrației publice locale - Măsura 7.1.2. Îmbunătățirea serviciilor de e-administrație - Măsura 7.1.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale - Măsura 7.1.4. Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice - Măsura 7.1.5.. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală - Măsura 7.1.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice de interes local 			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	<p>Conservarea și protecția resursei de apă;</p> <p>Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă;</p> <p>Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).</p>	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Aer	<p>Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare</p>	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.		
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață	+2	Creșterea calității vieții, simplificarea accesului populației la servicii publice
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului		
SCOR		+2	

Tabel nr. 7.3-9 Evaluare obiectiv strategic 7.2

Obiectivul specific nr. 7.2. - Dezvoltarea cooperării și asocierii			
- Măsura 7.2.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat			
- Măsura 7.2.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practice			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;	+2	Efectele măsurilor se reflectă în educație și îmbunătățirea stilului de viață, în nivelul de trai al populației și eventual în reducerea șomajului.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață		
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice) Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului	0	Măsuri nonmateriale, efectele sunt generice.
SCOR			+2

Tabel nr. 7.3-10 Evaluare obiectiv strategic 8.1

Obiectivul specific 8.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale - Măsura 8.1.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale - Măsura 8.1.2. Măsuri privind creșterea gradului de asociere			
Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	punctaj	Observații
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	+2	Scor maxim pozitiv: - riscul de contaminare potențială prin minimizează pierderea nutrienților în apele de suprafață și apele subterane prin depozitarea și compostarea controlată a gunoierului de grajd, colectarea și tratarea levigatului rezultat din fermentarea gunoierului de grajd. -prin înființarea grupurilor de producători agricoli contribuie la o bună aplicare a Ghidului de Bune Practici în Agricultură prin respectarea perioadelor de interdicție în utilizarea fertilizatorilor organici și a îngrășămintelor chimice, implicit control asupra pierderilor de nutrienți în apă.
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare	+1	Efect pozitiv ca urmare a restrângerii surselor difuze reprezentate de gunoierul de grajd și a cantităților prin depozitarea în condiții controlate și compostarea gunoierului de grajd.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	<p>pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.</p>		<p>Se reduce riscul de disconfort olfactiv pentru populația din zona surselor de generare a gunoiului de grajd. Prin manevrarea cantităților de la sursa la platforme sunt generate emisii de la transportul gunoiului de grajd, impact ce reduce scorul maxim pozitiv.</p>
Schimbări climatice	<p>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.</p>	+1	<p>Efect pozitiv prin reducerea: - gazelor cu efect de seră, amoniacul care rezultă din fermentarea gunoiului de grajd prin depozitarea controlată și compostare. - emisiile de gaze cu efect de seră și obținerea unui fertilizator organic calitativ, se încadrează în categoria investițiilor verzi și contribuie la tranziția către neutralitatea climatică</p>
Sol/subsol	<p>Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.</p>	+2	<p>Efect cu scor maxim pozitiv: - înființarea grupurilor de producători agricoli contribuie la o bună aplicare a Ghidului de Bune Practici în Agricultură prin respectarea perioadelor de interdicție în utilizarea fertilizatorilor organici și a îngrășămintelor chimice, implicit control asupra pierderilor de nutrienți în apă și sol. - ca urmare a depozitării în condiții controlate și compostarea gunoiului de grajd, utilizarea eficientă a terenurilor și reducerea riscul de contaminare potențială și degradarea solurilor. - prin compostarea gunoiului de grajd și a deșeurilor verzi rezultate din piețele agroalimentare se obține compost, care este un bun fertilizator și contribuie la îmbunătățirea calității solului.</p>
Managementul deșeurilor	<p>Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.</p>	+2	<p>Efect pozitiv prin: - compostarea gunoiului de grajd, - compostarea deșeurilor verzi rezultate din piețele agroalimentare acestea conducând la minimizarea volumului de biodeșuri, și devierea de la depozitul de deșuri, în același timp constituind o resursă de înlocuire parțială a fertilizanților chimici.</p>
Gestionarea riscurilor de mediu	<p>Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente</p>	+1	<p>Efect pozitiv prin: - depozitarea în condiții controlate și compostarea gunoiului de grajd și reducerea emisiilor generate din depozitarea la sursa a gunoiului de grajd. - reduce riscul de disconfort olfactiv și vizual pentru populația din zona surselor de generare - utilizarea de mijloace de transport și utilaje agricole reprezintă o sursă de emisii din activitățile agricole. Scor maxim pozitiv prin: - minimizează pierderea nutrienților în apele de suprafață și apele subterane prin depozitarea și compostarea controlată a gunoiului de grajd, colectarea și tratarea levigatului rezultat din fermentarea gunoiului de grajd.</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

			<ul style="list-style-type: none"> - înființarea grupurilor de producători agricoli contribuie la o bună aplicare a Ghidului de Bune Practici în Agricultură prin respectarea perioadelor de interdicție în utilizarea fertilizatorilor organici și a îngrășămintelor chimice, implicit control asupra pierderilor de nutrienți în apă și sol. - reducerea emisiile de gaze cu efect de sera, contribuie la tranziția către neutralitatea climatică.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	<p>Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;</p> <p>Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale;</p> <p>Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile</p> <p>Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață</p>	+2	<p>Efect cu scor maxim pozitiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ca urmare a restrângerii surselor difuze reprezentate de gunoiul de grajd și a cantităților prin depozitarea în condiții controlate și compostarea gunoiului de grajd. - se reduce riscul de disconfort olfactiv pentru populația din zona surselor de generare a gunoiului de grajd. - prin comercializarea produselor alimentare într-un spațiu adecvat Piața agroalimentară contribuie la creșterea gradului de confort atât pentru comercianții de produse agroalimentare cât și pentru cumpărători. <p>Înființarea grupurilor de producători agricoli contribuie la creșterea productivității, obținerea de produse calitative, suport în comercializarea produselor în lanțurile alimentare și contribuie la asigurarea securității și siguranței alimentare.</p>
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	<p>Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal;</p> <p>Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc;</p> <p>Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.</p>	+1	<p>Înființarea grupurilor de producători agricoli contribuie la menținerea bunelor practici în activitatea agricolă a zonei, suport în comercializarea produselor în lanțurile alimentare și contribuie la asigurarea securității și siguranței alimentare și promovarea pentru produse tradiționale.</p>
Conservarea resurselor	<p>Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice)</p> <p>Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport</p> <p>Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului</p>	+1	<p>Efect pozitiv prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compostarea gunoiului de grajd, reducerea riscului de contaminare biologică - compostarea deșeurilor verzi rezultate din piețele agroalimentare - utilizarea de fertilizatori organici în agricultură contribuie la conservarea resurselor naturale prin reducerea utilizării de îngrășămintelor chimice.
SCOR			+13

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

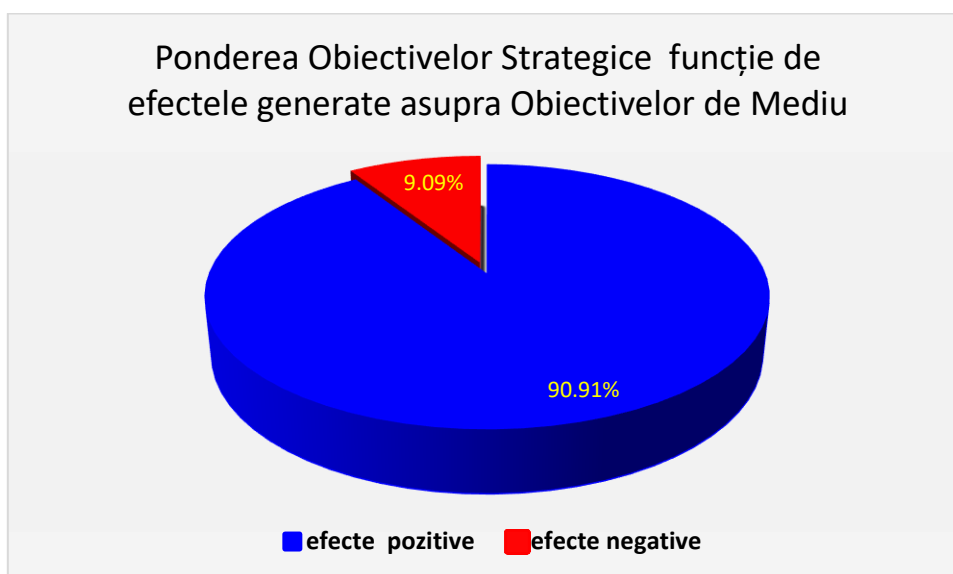
7.4. Evaluarea efectelor cumulative ale implementării obiectivelor din SDL

Evaluarea efectului cumulativ al implementării SDL s-a realizat pe baza însumării punctajului acordat pentru fiecare obiectiv al SDL în relație cu aspectele de mediu, funcție de aportul fiecărei măsuri.

Tabel nr. 7.4-1 Evaluarea efectului cumulativ al implementării SDL Orașul Luduș

Obiectiv specific SDL / Aspect de mediu relevant	Apa	Aer	Schimbări climatice	Soi/subsol	Managementul deșeurilor	Gestionarea riscurilor de mediu	Calitatea vieții și sănătatea populației	Patrimoniul cultural și istoric	Conservarea resurselor	TOTAL
OS.1.1	+1	+1	+2	+1	+1	+1	+1	+2	+2	+12
OS.1.2	0	+1	+1	0	0	+1	+2	+1	+1	+7
OS.2.1	-1	-1	-1	+1	-1	-1	+2	0	+1	-1
OS.3.1	+2	0	0	0	0	0	0	0	+2	+4
OS.4.1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+2	+1	0	+8
OS.4.2	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	+2
OS.5.1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+2	0	0	+7
OS.6.1	+2	+1	+1	+2	-1	+1	+2	+2	+2	+12
OS.7.1	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	+2
OS.7.2	0	0	0	0	0	0	+2	0	0	+2
OS.8.1	+2	+1	+1	+2	+2	+1	+2	+1	+1	+13
TOTAL	+8	+5	+6	+6	+3	+5	+19	+7	+9	+68

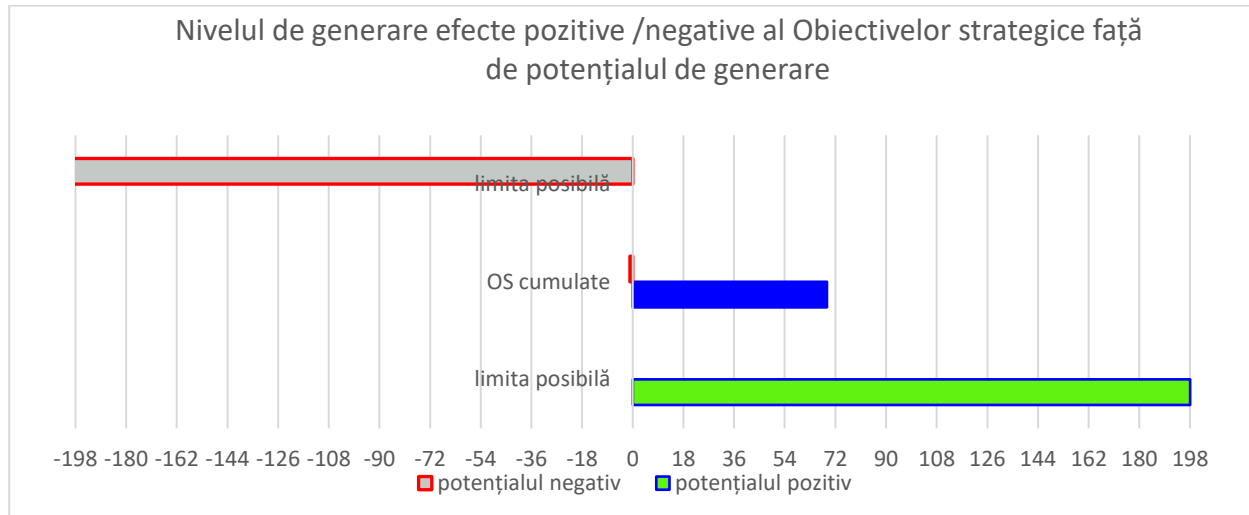
Se constată că ansamblul obiectivelor strategice ale SDL Orașul Luduș are un efect pozitiv semnificativ.

Figura nr. 7.4.1 Relația Obiective strategice – Obiective de mediu relevante

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Scorul minim ce poate fi obținut pentru strategie privind efectele asupra mediului este de -198 puncte, în situația în care toate măsurile de implementare ar genera efecte adverse semnificative, iar scorul maxim este de 198 puncte pentru situația în care toate măsurile ar fi dedicate mediului și ar genera efecte pozitive semnificative .

Figura nr. 7.4.2 Intensitatea efectelor măsurilor

Din figura 7.4.2 se remarcă ponderea ridicată a scorurilor pozitive (+68), depășind cu mult pragurile de revizuire a obiectivelor strategice.

Analiza globală a efectelor generate de implementarea SDL permite ierarhizarea obiectivelor relevante de mediu în funcție de efectul absorbit, evidențiindu-se efectul net pozitiv ale implementării propunerilor din SDL asupra aspectelor de mediu:

CALITATEA VIEȚII ȘI SĂNĂTATEA POPULAȚIEI

Este aspectul de mediu care absoarbe o influență maximă ca rezultat al implementării obiectivelor SDL orașul Luduș, la un scor de convergență de +19.

Realizarea obiectivelor din SDL va conduce la un efect pozitiv asupra calității vieții prin:

- posibilitățile de dezvoltare economică
- asigurarea condițiilor igienice de locuire
- menținerea/îmbunătățirea calității aerului, menținerea/atingerea stării bune a apelor
- creșterea calității asistenței sociale
- creșterea eficienței învățământului
- menținerea identității culturale

CONSERVAREA RESURSELOR REGENERABILE ȘI NEREGENERABILE

La un scor de +9, acest aspect de mediu, deși indirect, primește unele dintre cele mai importante influențe prin implementarea obiectivelor SDL prin:

- inițiative în promovarea eficienței energetice a clădirilor
- revitalizarea resurselor de apă și a serviciilor de ecosistem aferente
- regenerarea terenurilor contaminate
- susținerea reducerii consumului de carburanți și de combustibili
- stimularea măsurilor economiei circulare

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

APA

Scorul de convergență +8 al obiectivelor SDL cu acest aspect de mediu, apropiat de scorul pentru conservarea resurselor, reflectă o convergență importantă cu aspectul de mediu respectiv, dar și adoptarea măsurilor pozitive cu adresare directă pentru calitatea apelor.

PATRIMONIUL CULTURAL ȘI ISTORIC. PEISAJ.

Scorul de convergență +7 al obiectivelor SDL în relație cu aceste aspecte de mediu este obținut ca urmare a măsurilor cu adresare foarte directă a investițiilor în conservarea și protejarea elementelor de patrimoniu, materiale și imateriale, în promovarea valorilor culturale

De asemenea, efectele cumulate, indirecte ale obiectivelor SDL asupra celorlalte aspecte de mediu (schimbări climatice, gestionarea riscurilor de mediu, sol, conștientizarea populației) generează un efect indirect pozitiv.

SCHIMBĂRI CLIMATICE ȘI SOL/SUBSOL

Scorul de convergență +6 al obiectivelor SDL cu acest aspect de mediu reflectă acțiunile SDL pentru limitarea pierderilor de teren prin impermeabilizare sau contaminare și chiar recuperarea terenurilor pentru folosințe productive:

- producerea de material de compostare sau similar în condiții controlate prin testări asigură produse pentru recuperarea de suprafețe cu un grad mai ridicat de siguranță pentru contaminarea solului cu azotați dar și limitarea disturbării solurilor din alte zone pentru material de nivelare.
- limitare emisii GES – devierea cantităților de gunoi de
- adaptare la efectele schimbărilor climatice – amplasare obiective în zone cu risc redus de inundații,

AER ȘI GESTIONAREA RISCURILOR DE MEDIU

Scorul de convergență destul de scăzut +5 al obiectivelor SDL cu cele două aspecte de mediu este rezultatul absenței unei adresări directe, efectele pozitive fiind generate de efectele cumulate cu adresabilitate directă către alți factori de mediu .

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Scorul de convergență +3 al obiectivelor SDL cu acest aspect de mediu rezultă din efectele cumulate prin adresarea altor aspecte de mediu, managementul de mediu fiind tratat mai sumar și indirect (prin măsurile de creștere a rolului economic al orașului și creșterea competitivității și măsurile de digitalizare). Pe de altă parte, scorul ar fi înregistrat o valoare mai mare dacă erau tratate aspecte legate de perioada de implementare a proiectelor (construire), ceea ce este în afara domeniului documentelor de planificare nespecifice.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

8. POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

Căile de transfer transfrontieră al unei potențiale poluări sunt factorii de mediu aer și cursurile de apă.

Orașul Luduș este amplasat la distanțe semnificative de zonele de graniță ale României, în plus fiind înconjurat de barierele naturale reprezentate de zonele montane, sau de distanță în cazul transferului de poluanți către corpurile de apă.

În condiții normale de funcționare a relațiilor și entităților sociale și economice, nu pot exista efecte în context transfrontieră generate de pe teritoriul UAT Luduș.

9. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE și COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII SDL ORAȘUL LUDUȘ

Cu toate că în cadrul evaluării de mediu s-a constatat absența efectelor negative semnificative ca urmare a implementării SDL, în cuprinsul Raportului de mediu se recomandă măsuri cu caracter general aplicabil proiectelor ce decurg din SDL, pentru prevenirea, reducerea și compensarea oricărui efect advers asupra mediului, conform prevederilor HG 1076/2004 urmând ca la nivel de proiect să se fixeze caracteristicile măsurilor și să se cuantifice efectele acestora.

Prin SDL sunt prevăzute condiții generale pentru amplasamente admise și restricțiile impuse, pentru fiecare caz individual fiind necesară evaluarea restricțiilor la nivel de proiect, respectarea acestora fiind de natură să diminueze presiunea asupra mediului și populației.

Fiecare investiție viitoare se va conforma legislației în vigoare, studiile de specialitate urmând a fi analizate de autoritățile competente de mediu.

Măsuri pentru protejarea și îmbunătățirea calității aerului

- la alegerea locațiilor noilor investiții se vor respecta funcțiunile zonale stabilite prin PUG orașul Luduș, astfel încât instalațiile existente sau propuse să nu afecteze zonele locuite, să se evite aglomerarea cu alte surse de emisii cu specific diferit;
- se vor reduce, în măsura tehnic fezabilă, emisiile difuze prin convertirea în emisii dirijate, acolo unde este posibil;
- pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, exemplul panourilor solare, este recomandat să fie sprijinită aplicarea în grupuri compacte de imobile, pentru obținerea unui efect cumulat și sensibil. Aplicarea măsurii la imobile dispersate pe distanțe mari, reduce efectul de îmbunătățire a calității aerului dacă nu este un număr foarte mare de imobile vizate la nivel de UAT.

Măsuri pentru protejarea apei

- coordonarea proiectelor SDL cu măsurile planificate de A.N.A.R./A.B.A. Mureș;
- asigurarea unui management riguros, cu responsabilități clar stabilite pentru toate activitățile care folosesc produse ce ar putea afecta calitatea apelor evacuate;
- indicatorii de calitate ai apelor uzate epurate ce vor fi evacuate în receptorii naturali se vor încadra

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

în limitele impuse prin H.G. nr. 188/2002 cu completările și modificările ulterioare, NTPA 001;

- pentru toate lucrările de investiții la nivel local ce vor avea legătură cu apa se vor solicita în mod obligatoriu avize de gospodărire a apelor .

Masuri pentru protejarea solului și a apei subterane

- în cazul platformele pentru gunoi de grajd se vor respecta normele de proiectare privind amplasarea, dimensionarea, echiparea, drumurile de acces și regulile de exploatare, eventual cu instruirea utilizatorilor.

Masuri pentru populație și sănătatea umana

- asigurarea distanțelor față de zone locuite a oricăror dezvoltări de producție, minimum conform prevederi OMS 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației;
- asigurarea protecției surselor de alimentare cu apă pentru menținerea la parametri de calitate în conformitate cu prevederile legale;
- controlul permanent al evacuărilor de apă de la orice noi facilități.

Măsuri în zonele cu riscuri naturale

- Principalele condiționări datorate riscurilor naturale asupra regimului de construire și/sau extindere a investițiilor privesc riscul la inundații cauzate de revărsări, infiltrații sau de precipitații, riscul de eroziune a solului și potențialul de producere a alunecărilor de teren, respectiv se adresează etapei de selecție a amplasamentelor investițiilor.
- Trebuie să se acorde atenție, de asemenea, realizării de obiective în vecinătatea VITOFOAM ROMÂNIA SRL, pentru a nu genera incidente cu efecte domino asupra acestui amplasament sau, pentru a nu crea presiuni economice asupra operatorului de restrângere a activității prin amplasarea de obiective vulnerabile/sensibile în vecinătatea acestuia.

10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTEI ALESE ȘI O DESCRIERE A MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA, INCLUSIV ORICE DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE

Conform H.G.1076/2004 art.16 se prevede ca titularul SDL sa proiecteze alternative/ variante posibile ale acestuia, pe care apoi grupul de lucru sa le evalueze privind îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Variantele posibile ale Strategiei de Dezvoltare Locală Orașul Luduș sunt reprezentate de

- Varianta A (alternativa 0) - neimplementarea SDL orașul Luduș;
- Varianta B – implementarea listei extinse de proiecte
- Varianta C- implementarea listei de proiecte prioritare

Alegerea variantei B pentru SDL orașul Luduș, supusă evaluării de mediu, s-a realizat prin aplicarea următoarelor criterii:

- efecte generale asupra mediului ; -2/0/+2p

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

- efecte specifice asupra calității vieții și sănătății populației -3/0/+3p
- adaptarea la schimbările climatice -1/0/+1p
- promovarea principiilor economiei circulare -1/0/+1p

DIRECȚIE STRATEGICĂ	OBIECTIV SPECIFIC	MĂSURI	Punctaj VARIANTA		
			A	B	C
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 –DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ	Obiectivul strategic nr. 1.1. – Dezvoltare urbană durabilă prin creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea accesibilității - rețelele de drumuri vor contribui, pe termen mediu la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, a accesibilității zonale, determinând o dezvoltare durabilă a acestuia și evident, crearea de noi oportunități de muncă	Măsura 1.1.1. Intervenții majore asupra rețelei stradale			
		Măsura 1.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport public pentru creșterea accesibilității	-6	+6	+4
		Măsura 1.1.3. Dezvoltarea unor sisteme alternative de mobilitate Măsura 1.1.4. Managementul traficului			
	Obiectivul specific nr. 1.2. – Îmbunătățirea conectivității digitale	Măsura 1.2.1. Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART City	-4	+4	-4
Măsura 1.2.2. Dezvoltarea infrastructurii TIC, în mod special infrastructura de bandă largă și îmbunătățirea conectivității digitale					
DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 – DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI COMPETITIVITATE	Obiectivul specific nr. 2.1. – Creșterea rolului economic al orașului și creșterea competitivității – prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor promovând dezvoltarea economică durabilă	Măsura 2.1.1. Atragerea de noi investitori			
		Măsura 2.1.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor			
		Măsura 2.1.3. Măsuri pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice			
		Măsura 2.1.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică	-6	+6	-6
		Măsura 2.1.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale			
DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 – MEDIU, ENERGIE,	Obiectivul specific nr. 3.1. - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul – un oraș mai verde, fără	Măsura 3.1.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnice de mediu la nivel regional (alimentare cu apă,	-7	+7	-7

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

SCHIMBĂRI CLIMATICE	emisii de carbon, ce utilizează surse regenerabile și alternative de energie și propune măsuri pentru combaterea schimbărilor climatice	<p>canalizare și epurare ape uzate, gestionare deșeuri)</p> <p>Măsura 3.1.2. Ecologizarea și reabilitarea siturilor contaminate, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi</p> <p>Măsura 3.1.3. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor și a sistemelor de transport</p> <p>Măsura 3.1.4. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile</p> <p>Măsura 3.1.5. Creșterea eficienței utilizării resurselor și sprijinirea tranziției către economia circulară (informare și conștientizare, parteneriate locale, dezvoltare proiecte pilot etc)</p> <p>Măsura 3.1.6. Protejarea și conservarea biodiversității</p> <p>Măsura 3.1.7. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale</p> <p>Măsura 3.1.8. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic</p>			
DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ	Obiectivul specific nr. 4.1. – Îmbunătățirea sistemului educațional	<p>Măsura 4.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței</p> <p>Măsura 4.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional</p> <p>Măsura 4.1.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice</p> <p>Măsura 4.1.4. Creșterea accesului la serviciile de educație pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile</p>	-5	+5	+5

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		Măsura 4.1.5. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională			
	Obiectivul specific nr. 4.2. - Creșterea participării la programele de formare și învățare pe tot parcursul vieții	Măsura 4.2.1. Îmbunătățirea sistemelor de învățământ și formare profesională pentru piața muncii	-3	+3	-3
		Măsura 4.2.2. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)			
		Măsura 4.2.3. Creșterea accesului la serviciile de formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile			
		Măsura 4.2.4. Stimularea reconversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale			
		Măsura 4.2.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale			
DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 – SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ	Obiectivul specific nr. 5.1. - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale	Măsura 5.1.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate	-6	+6	+4
		Măsura 5.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)			
		Măsura 5.1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare			
		Măsura 5.1.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile			
		Măsura 5.1.5. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate			
		Măsura 5.1.6. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate			
		Măsura 5.1.7. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele			

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		vulnerabile și comunitățile marginalizate			
		Măsura 5.1.8. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)			
DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 - TURISM, PATRIMONIUL CULTURAL ȘI CULTE	Obiectivul specific nr. 6.1. – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport	Măsura 6.1.1. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic			
		Măsura 6.1.2. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice accesibilitate rutieră, sisteme de transport mai puțin poluante (transport public, piste pentru biciclete, interconectare moduri transport)			
		Măsura 6.1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii turistice și îmbunătățirea serviciilor specifice (inclusiv reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare)	-6	+6	+5
		Măsura 6.1.4. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/ dotarea infrastructurilor sportive			
		Măsura 6.1.5. Sprijinirea inițiativelor sportive Măsura 6.1.6. Susținerea lăcașelor de cult			
DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	Obiectivul specific nr. 7.1. – Creșterea capacității instituționale	Măsura 7.1.1. Dezvoltarea resurselor umane din cadrul administrației publice locale			
		Măsura 7.1.2. Îmbunătățirea serviciilor de e-administrație			
		Măsura 7.1.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale	-6	+6	-6
		Măsura 7.1.4. Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice			
		Măsura 7.1.5. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru			

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală			
		Măsura 7.1.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice de interes local			
	Obiectivul specific nr. 7.2. - Dezvoltarea cooperării și asocierii	Măsura 7.2.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat	-4	+4	-4
		Măsura 7.2.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practice			
DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 – AGRICULTURA LOCALĂ	Obiectivul specific 8.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale	Măsura 8.1.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale	-7	+7	-7
		Măsura 8.1.2. Măsuri privind creșterea gradului de asociere			
SCOR IERARHIZARE VARIANTĂĂ			-60	60	-19
			III	I	II

Conform scorului obținut prin aplicarea criteriilor de evaluare, a fost aleasă varianta B "Lista extinsă de proiecte" a Strategiei de Dezvoltare Locală orașul Luduș 2021 – 2027.

Scorul rezultat pentru fiecare variantă nu indică o intensitate a efectelor, ci gradientul de eficiență al variantei.

După cum se poate observa, varianta C "Lista de proiecte prioritare" a SDL orașul Luduș este mai apropiată ca eficiență de varianta A (alternativa 0) de neimplementare a SDL orașul Luduș, fiind similară unui plan de acțiuni pe termen scurt.

Varianta B a SDL orașul Luduș este mai adecvată suportului pentru finanțarea proiectelor, pe măsură ce acestea ating maturitatea pentru implementare.

Dificultatea în realizarea evaluării a constat în absența unui feed-back tehnic din parte membrilor Grupului de lucru la data realizării analizei.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

11. DESCRIEREA MĂSURILOR AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI

Conform art. 27, alin. 1) din HG 1076/2004 monitorizarea implementării planului sau programului, în baza programului propus de titular, are în vedere identificarea încă de la început a efectelor semnificative ale acestuia asupra mediului, precum și efectele adverse neprevăzute, în scopul de a putea întreprinde acțiunile de remediere corespunzătoare. Îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabilitatea titularului planului sau programului.

De asemenea, conform prevederilor art. 27, alin. 5) din HG 1076/2004, monitorizarea prevăzută se poate realiza, după caz, și pe seama datelor, programelor și instalațiilor de monitorizare existente, în scopul eliminării duplicării acestora.

Îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabilitatea titularului Strategiei.

Monitorizarea trebuie să urmărească atât rezultatele SDL pentru perioada 2021 - 2027, cât și efectele asupra mediului.

În acest sens programul de monitorizare a efectelor asupra mediului propus se bazează pe obiectivele de mediu relevante și aspectele de mediu, axându-se pe acele componente de mediu și domenii care cel mai probabil vor fi afectate de implementarea Strategiei.

Programul de monitorizare trebuie evaluat periodic, în special dacă situația generală sau orice altă influență asupra mediului este schimbată.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Tabel nr. 11-1. Program de monitorizare aspecte de mediu pentru Strategia de dezvoltare a Orașului Luduș

Nr. crt	Aspecte de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Indicatori monitorizați	Ținte	Sursă date – Frecvența monitorizării
1.	Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).	- Indicatori de calitate ape de suprafață pentru starea chimică și starea/potențialul ecologic	- Revitalizare corp de apă (brațul mort al râului Mureș) - Pe segmentul râului Mureș ce traversează UAT Luduș să se atingă “starea chimică bună”, respectiv să mențină “potențialul ecologic bun”.	- A.B.A. Mureș/SGA - anual
2.	Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	- Nivel poluanți în raport cu limitele stabilite de Legea 104/2011 - Reducerea numărului și tipului de surse și a capacității acestora	- Încadrarea în valorile limită/ valorile țintă / niveluri critice de calitate a aerului - Înlocuire parc auto existent cu vehicule electrice - km drumuri	- Rapoarte RNMCA – anual - Raportări primărie - anual
3.	Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	- Numărul inițiativelor/investițiilor care utilizează surse regenerabile - Număr clădiri publice și locuințe eficiente energetic	- Utilizare energie din surse regenerabile - minimum 15% din total consum energie (ex. parc auto, sistem încălzire, producere apă caldă))	- Raportări primărie și APM - anual
4.	Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.	- Suprafețe de teren regenerate - Suprafețe de teren din zone industriale reintroduse în circuitul economic - Reintroducere terenuri în circuitul agricol	- Maximum posibil (ha)	- Raportări primărie - anual
5.	Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.	- Cantități deșeuri reutilizate sau valorificate - Număr de centre de colectare selectivă a deșeurilor montate - Număr platforme gunoi de grajd	- Atingerea obiectivelor de reciclare - Atingere obiective planificate primărie - Raportat la unitate vită mare	- Raportări primărie și APM – anual - Raportări primărie și Direcția Agricolă - anual

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

6.	Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente	<ul style="list-style-type: none"> - Număr clădiri publice consolidate - km îndiguiri supraînălțate , lucrări de apărare, mentenanță 	<ul style="list-style-type: none"> - Atingere obiective planificate primărie - Atingere obiective planificate ABA 	<ul style="list-style-type: none"> - Raportări primărie și APM – anual - A.B.A. Mureș/SGA - anual
7.	Sănătatea populației umane și calitatea vieții	<p>Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;</p> <p>Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale;</p> <p>Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile</p> <p>Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Număr de unități de învățământ modernizate/construite, inclusiv pentru preșcolari; - Număr de structuri de tip after-school construite; - Număr de unități de infrastructură de sănătate modernizate/construite; - Număr de locuințe sociale construite; - Număr de centre de zi construite; - Număr de întreprinderi sociale înființate; - Număr de facilități pentru incluziune socială implementate - kilometri de rețea de apă/canalizare reabilitați 	<ul style="list-style-type: none"> - Atingere obiective planificate primărie 	<ul style="list-style-type: none"> - Raportări primărie și APM – anual
8.	Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	<p>Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal;</p> <p>Protecția și conservarea peisajului natural și antropic;</p> <p>Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Număr obiective de patrimoniu restaurate, puse în conservare - Număr obiective de peisaj natural puse sub protecție - Număr de kilometri de perdele vegetale verzi plantate 	<ul style="list-style-type: none"> - Toate obiectivele care necesită restaurare sau lucrări de conservare - Instituire protecție pentru toate obiectivele naturale vulnerabile - Atingere obiective planificate primărie 	<ul style="list-style-type: none"> - Raportări primărie - anual
9.	Conservarea resurselor	<p>Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice)</p> <p>Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport</p> <p>Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Indicatori de la aspect Managementul deșeurilor - Indicatori de la aspect Schimbări climatice - Indicatori de la aspect Apa 	<ul style="list-style-type: none"> - Ținte aspect Managementul deșeurilor - Ținte aspect Schimbări climatice - Ținte aspect Apa 	<ul style="list-style-type: none"> - Raportări primărie și APM – anual - Raportări primărie și Direcția Agricolă - anual - Raportări primărie și APM - anual - A.B.A. Mureș/SGA - anual

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

**12. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC AL INFORMAȚIEI FURNIZATE ÎN
RAPORTUL DE MEDIU PENTRU STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A
ORAȘULUI LUDUȘ 2021 - 2027**

INTRODUCERE

Raportul de mediu a fost realizat în cadrul procedurii de Evaluare strategică de mediu (ESM) pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027.

Directiva Uniunii Europene privind Evaluarea Strategică de Mediu nr. 2001/42/CE a fost transpusă în legislația națională prin Hotărârea de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare.

Scopul Raportului de mediu este identificarea, descrierea și evaluarea efectelor potențial semnificative asupra mediului ale implementării documentului strategic, precum și a alternativelor posibile ale acestuia.

În conformitate cu cerințele Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, procedura de realizare a evaluării de mediu pentru “Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027”(SDL) a cuprins următoarele etape:

- Pregătirea de către titular a primei versiuni a Strategiei
- Notificarea de către titular a Agenției pentru Protecția Mediului Mureș și informarea publicului
- Etapa de încadrare
- Etapa de constituire a GRUPULUI DE LUCRU, format din reprezentanții următoarelor autorități:
  - Agenția pentru Protecția Mediului Mureș și alte autorități interesate
  - Beneficiar: reprezentant UAT Luduș.

Conform procedurii de realizare a evaluării de mediu sunt parcurse următoarele etape:

- Etapa de definitivare a planului și de realizare a raportului de mediu
- Supunerea SDL și a raportului de mediu consultărilor și dezbaterilor publice
- Pe baza opiniilor autorităților competente de mediu și a altor autorități în cadrul etapei de analiză a raportului de mediu și pe baza comentariilor publicului, se elaborează formele finale ale SDL și raportului de mediu.

Se precizează că membrii Grupului de Lucru au fost consultați, în cadrul ședinței din data de 05.12.2022, în legătură cu elementele cheie necesare efectuării evaluării de mediu, conform cerințelor Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, și anume:

- Conținutul raportului de mediu
- Relația SDL cu alte planuri și programe
- Problemele de mediu existente în zonă
- Factorii/aspectele de mediu cu relevanța pentru SDL
- Obiectivele de mediu relevante pentru SDL, țintele și indicatorii
- Criteriile pentru determinarea efectelor semnificative potențiale ale SDL asupra mediului

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

- Categoriile de impact, formatul și conținutul matricei de evaluare a efectelor semnificative potențiale asupra mediului ale prevederilor SDL
- Nivelul de extindere și de detaliere a evaluării de mediu, respectiv a Raportului de mediu
- Evaluarea alternativelor și selectarea celor mai bune opțiuni pentru protecția mediului
- Concluziile cu privire la rezultatele evaluării de mediu
- Propunerile pentru reducerea/eliminarea impactului SDL asupra mediului
- Propunerile privind monitorizarea prevederilor SDL cu privire la reducerea/eliminarea efectelor negative asupra mediului și monitorizarea efectelor acestuia asupra mediului

La finalizarea ședinței a fost încheiat Procesul Verbal Nr. 44570 din 05.12.2022, în care s-a consemnat că nu sunt observații cu privire la alternativele propuse și recomandările ce trebuie cuprinse în raportul de mediu, urmând ca Raportul de mediu să fie supus dezbaterii publice.

La elaborarea Raportului de mediu au fost luate în considerare acte normative din domeniul protecției mediului și al sănătății populației, manuale și ghiduri specifice, în vigoare la data elaborării acestuia, în baza cadrului de realizare a Raportului de mediu și de desfășurare a procedurii de evaluare strategică de mediu stabilit de Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (publicată în Monitorul Oficial nr. 707/05.08.2004), cu modificările și completările ulterioare;

Parcursul evaluării de mediu a implicat:

- analiza *stării actuale a factorilor de mediu* la nivelul orașului Luduș (UAT Luduș)
- stabilirea *problemelor de mediu* care trebuie luate în considerare în cadrul elaborării revizuirii SDL Orașul Luduș
- identificarea unui set optim de *obiective relevante de mediu*
- evaluarea efectelor asupra mediului generate de implementarea SDL
- propunerea unui sistem de *monitorizare*
- identificarea *măsurilor* care pot permite cel mai bine realizarea obiectivelor de mediu
- asigurarea consultării în timp util și eficiente cu autoritățile relevante și publicul interesat, inclusiv cu cetățenii și grupuri organizate interesate
- informarea factorilor de decizie cu privire la documentul de planificare și posibilele impacturi ale acestuia
- notificarea autorităților relevante și publicului interesat cu privire la forma finală a SDL revizuit și motivele adoptării acestuia.

Raportul de mediu pentru SDL Orașul Luduș reprezintă un instrument de susținere a administrației publice locale în luarea deciziei la alegerea priorităților și etapizarea intervențiilor în domeniu.

EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE SDL ORAȘUL LUDUȘ, PRECUM ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

Conținutul Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș

Prezentăm în continuare în mod sintetic conținutul Strategiei de Dezvoltare Locală Orașul Luduș (SDL orașul Luduș).

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

În deschiderea documentului este prezentată succint metodologia de elaborare a Strategiei de dezvoltare locală, care a avut la bază:

- Elaborarea analizei diagnostic a teritoriului acoperit de strategie
- Elaborarea strategiei de dezvoltare și a portofoliului de proiecte
- Dezbateri publice ale Strategiei

Capitolul 1 al SDL orașul Luduș conține analiza socio-economică în care sunt prezentate istoricul și evoluția orașului Luduș, așezarea și poziția geografică, profilul socio-demografic, infrastructura tehnico-edilitară, profilul economic, infrastructura educațională, condițiile climatice și de mediu, domeniul agriculturii, sistemul de sănătate, informații privind serviciile sociale și serviciile publice ale administrației, condițiile turistice și potențialul turistic, patrimoniul cultural și istoric, structurile sportive și amenajările de recreere, condițiile creșterii inteligente și de digitalizare, contextul cooperării și aderării la asociații din județ și la cele naționale.

Analiza socio-economică fundamentează construcția Strategiei de dezvoltare locală 2021-2027, prezentată în capitolul 2 al documentului.

Capitolul 2 al SDL orașul Luduș este structurat pe 8 subcapitole:

- Raportarea la alte documentele strategice și de planificare la nivel european, regional, județean și local pentru coordonarea SDL orașul Luduș cu obiectivele acestor documente;
- Viziunea și obiectivele strategice – delimitează ca scop esențial creșterea calității vieții cetățenilor prin orientarea către dezvoltarea durabilă și definește 8 direcții strategice de dezvoltare;
- Analiza SWOT – subcapitolul realizează analiza cadrului socio-economic, cu domeniile descrise în Capitolul 1 al SDL orașul Luduș;
- Măsuri privind dezvoltarea locală pentru perioada 2021 – 2027 – ca urmare a analizei SWOT, concretizează viziunea și direcțiile strategice în 11 obiective strategice și 52 de măsuri pentru atingerea obiectivelor;
- Portofoliul de proiecte – propune o listă extinsă de 140 de proiecte pentru implementarea măsurilor, repartizate pe cele 8 direcții strategice de dezvoltare;
- Pe baza unui mecanism de prioritizare s-a realizat Lista de proiecte prioritare și sursele de finanțare – realizează o alternativă la portofoliul de proiecte al SDL orașul Luduș, constând într-o selecție de 15 proiecte prioritare, constituind o listă restrânsă a portofoliului de proiecte, care ia în considerare mecanismul de prioritizare. Pentru aceste proiecte sunt prezentate fișele de proiect. Subcapitolul prezintă, de asemenea, analiza generală a surselor de finanțare ce pot fi accesate;
- Implementarea, monitorizarea și Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală – prezintă principiile ciclului de management pentru implementarea SDL orașul Luduș, principiile de monitorizare și de evaluare a ciclurilor de management și lista indicatorilor de monitorizare pentru fiecare direcție strategică.
- Consultare publică – prezintă modalitățile de consultare a părților implicate și rezultatele acestor consultări privind SDL orașul Luduș.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș

Strategia de dezvoltare locală s-a realizat în scopul coordonării active a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și promovarea abordării pro-active, realizată într-un mod inovativ, cu privire la procesele de dezvoltare teritorială.

Pentru fiecare direcție strategică definită în strategie, au fost stabilite obiective strategice și măsuri concrete în acord cu viziunea orașului Luduș și a politicilor europene, naționale, regionale și locale.

În tabelul nr. 1 sunt prezentate relațiile dintre fiecare direcție strategică, obiectivele ei subsecvente, măsurile și proiectele de punere în aplicare.

Tabel nr. 1 Prezentarea sintetică a relației Direcții strategice – Obiective specifice – Măsuri – Portofoliu de proiecte

DIRECȚIE STRATEGICĂ	OBIECTIV SPECIFIC	MĂSURI
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ	Obiectivul strategic nr. 1.1. – Dezvoltare urbană durabilă prin creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea accesibilității - rețelele de drumuri vor contribui, pe termen mediu la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, a accesibilității zonale, determinând o dezvoltare durabilă a acesteia și evident, crearea de noi oportunități de muncă	Măsura 1.1.1. Intervenții majore asupra rețelei stradale
		Măsura 1.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport public pentru creșterea accesibilității
		Măsura 1.1.3. Dezvoltarea unor sisteme alternative de mobilitate Măsura 1.1.4. Managementul traficului
	Obiectivul specific nr. 1.2. – Îmbunătățirea conectivității digitale	Măsura 1.2.1. Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART City
Măsura 1.2.2. Dezvoltarea infrastructurii TIC, în mod special infrastructura de bandă largă și îmbunătățirea conectivității digitale		
DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 – DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI COMPETITIVI-TATE	Obiectivul specific nr. 2.1. – Creșterea rolului economic al orașului și creșterea competitivității – prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor promovând dezvoltarea economică durabilă	Măsura 2.1.1. Atragerea de noi investitori
		Măsura 2.1.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor
		Măsura 2.1.3. Măsuri pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice
		Măsura 2.1.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică
		Măsura 2.1.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale
DIRECȚIA	Obiectivul specific nr. 3.1. -	Măsura 3.1.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

<p>STRATEGICĂ 3 – MEDIU, ENERGIE, SCHIMBĂRI CLIMATICE</p>	<p><i>Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul – un oraș mai verde</i>, fără emisii de carbon, ce utilizează surse regenerabile și alternative de energie și propune măsuri pentru combaterea schimbărilor climatice</p>	<p>tehnice de mediu la nivel regional (alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate, gestionare deșeuri)</p> <p>Măsura 3.1.2. Ecologizarea și reabilitarea siturilor contaminate, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi</p> <p>Măsura 3.1.3. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor și a sistemelor de transport</p> <p>Măsura 3.1.4. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile</p> <p>Măsura 3.1.5. Creșterea eficienței utilizării resurselor și sprijinirea tranziției către economia circulară (informare și conștientizare, parteneriate locale, dezvoltare proiecte pilot etc)</p> <p>Măsura 3.1.6. Protejarea și conservarea biodiversității</p> <p>Măsura 3.1.7. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale</p> <p>Măsura 3.1.8. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic</p>
<p>DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ</p>	<p>Obiectivul specific nr. 4.1. – Îmbunătățirea sistemului educațional</p> <p>Obiectivul specific nr. 4.2. - Creșterea participării la programele de formare și învățare pe tot parcursul vieții</p>	<p>Măsura 4.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței</p> <p>Măsura 4.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional</p> <p>Măsura 4.1.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice</p> <p>Măsura 4.1.4. Creșterea accesului la serviciile de educație pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile</p> <p>Măsura 4.1.5. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională</p> <p>Măsura 4.2.1. Îmbunătățirea sistemelor de învățământ și formare profesională pentru piața muncii</p> <p>Măsura 4.2.2. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)</p> <p>Măsura 4.2.3. Creșterea accesului la serviciile de formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile</p> <p>Măsura 4.2.4. Stimularea reconversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		Măsura 4.2.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale
DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 – SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ	Obiectivul specific nr. 5.1. - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale	Măsura 5.1.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate
		Măsura 5.1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)
		Măsura 5.1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare
		Măsura 5.1.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile
		Măsura 5.1.5. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate
		Măsura 5.1.6. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate
		Măsura 5.1.7. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate
DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 - TURISM, PATRIMONIUL CULTURAL ȘI CULTE	Obiectivul specific nr. 6.1. – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport	Măsura 5.1.8. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)
		Măsura 6.1.1. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic
		Măsura 6.1.2. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice accesibilitate rutieră, sisteme de transport mai puțin poluante (transport public, piste pentru biciclete, interconectare moduri transport)
		Măsura 6.1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii turistice și îmbunătățirea serviciilor specifice (inclusiv reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare)
		Măsura 6.1.4. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/ dotarea infrastructurilor sportive
		Măsura 6.1.5. Sprijinirea inițiativelor sportive
DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	Obiectivul specific nr. 7.1. – Creșterea capacității instituționale	Măsura 6.1.6. Susținerea lăcașelor de cult
		Măsura 7.1.1. Dezvoltarea resurselor umane din cadrul administrației publice locale
		Măsura 7.1.2. Îmbunătățirea serviciilor de e-administrație
		Măsura 7.1.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale
		Măsura 7.1.4. Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice
		Măsura 7.1.5. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

		pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală
		Măsura 7.1.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice de interes local
	Obiectivul specific nr. 7.2. - Dezvoltarea cooperării și asocierii	Măsura 7.2.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat
		Măsura 7.2.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practice
DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 – AGRICULTURA LOCALĂ	Obiectivul specific 8.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale	Măsura 8.1.1. Promovarea și susținerea agriculturii locale
		Măsura 8.1.2. Măsurile privind creșterea gradului de asociere

Relația Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș cu alte planuri și programe

Strategia de Dezvoltare Locală abordează toate aspecte sociale și economice ale comunității astfel încât sfera de cuprindere a relațiilor cu alte documente strategice și de planificare este foarte mare, fiecare document având o influență mai mult sau mai puțin directă asupra SDL orașul Luduș.

În tabelul de mai jos este prezentată lista documentelor de referință care determină propagarea în aval, la nivel județean și local, a obiectivelor SDL orașul Luduș.

În vederea selecției documentelor relevante de mai jos au fost analizate obiectivele și cerințele principale ale acestor documente în relație cu SDL Orașul Luduș.

Tabel nr. 2 Relația cu alte documente de planificare

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp
1	Acordul privind schimbările climatice de la Paris	2015-2050
2	Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)	2022-2032
3	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC)	2021-2030
4	Programul Operațional Regional (POR) Centru	2021-2027
5	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) și Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă (PODD)	2021-2030 2021-2027
6	Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș	2021-2027
7	Programul Operațional de Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	2021-2027
8	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Centru	2021-2027
9	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (SNPNGSCR)	2015-2050

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

ASPECTELE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI și ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII SDL PROPUȘ

Caracterizare generală

Localizare

Orașul Luduș (în trecut Ludoșul de Mureș; în maghiară Marosludas) este amplasat în partea centrală a Podișului Transilvaniei (la 44 km de municipiul Târgu Mureș). Din punct de vedere administrativ aparține județului Mureș, ocupând peste 67 km² - circa 1% din suprafața județului Mureș.

Județul Mureș se situează în Regiunea Centru, care se învecinează la nord-est cu județul Suceava, la est cu județul Harghita, la sud-est cu județul Brașov, la sud cu județul Sibiu, la vest cu județul Cluj, la nord cu județul Bistrița-Năsăud, iar la sud-vest cu județul Alba.

Orașul Luduș se găsește pe ambele maluri ale râului Mureș, pe Drumul Național DN15, respectiv pe Drumul European E60, între Târgu Mureș și Cluj- Napoca.

Prin întregul potențial disponibil (natural, material și uman) este o componentă importantă a județului din care face parte, armonios integrată în vastul complex funcțional care este Podișul Transilvaniei.

Din punct de vedere administrativ Orașul Luduș are în componența sa șapte localități: orașul Luduș și comunele Avrămești, Fundătura, Cioarga, Gheja, Ciurgău și Roșiori.

Teritoriul administrativ al Orașului Luduș are următoarele vecinătăți:

- Nord Est – comuna Sânger;
- Nord – comuna Tăureni
- Nord Vest – județul Cluj
- Est – comuna Cuci;
- Sud Est – comuna Bogata;
- Sud – comuna Așintiș;
- Vest – comuna Chețani.

Relieful teritoriului UAT Luduș este mai ridicat în partea de nord și scade progresiv către sud, iar rețeaua hidrografică urmează configurația acestuia. Se disting, astfel, trei unități de relief, Podișul Târnăveni și două unități colinare urmate către sud de culoarul Mureșului: Colinele Ludușului (vest) și Comlodului (est), trecerea munte – coline – râu de la nord către sud explicând și configurația altitudinilor. Unitățile majore de relief peste care suprapune teritoriului UAT Luduș sunt Câmpia Transilvaniei, culoarul Mureșului și Podișul Târnavelor.

Caracteristici geotehnice

Depozitele de bază din care este alcătuită geologia orașului Luduș sunt reprezentate prin argile marnoase în alternanță cu nisipuri și tufuri, la care se adaugă nisipuri și pietrișuri caracteristice luncii. Grosimea acestora depășește 1.200 m și sunt așezate pe un fundament cristalin. Geologic aparțin majoritar neogenului, respectiv cuaternarului, și sunt de vârstă pleistocenă. În deschiderile naturale de la Fundătura, Cioarga, Gheja și malul Mureșului, depozitele pleistocene apar sub formă de argile

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

marnoase în alternanță cu nisipuri și tufuri, cu grosimi de 3-10 m, cu intercalări de tufuri vulcanice de Sărmășel (adâncimi de 800-1.200 m), precum și structuri de pietrișuri și nisipuri aparținând terasei inferioare și superioare. Toate aceste formațiuni sunt friabile, se solidifică ușor, conțin o cantitate mare de CaCO₃ ori lentile de gips, fapt ce explică rezervele mari de calciu în sol și prezența sărăturilor în unele locuri.

În Culoarul Mureșului și în valea Pârâului de Câmpie apar depozite sedimentare cuaternare (holocen superior) alcătuite din depozite de terasă (pietrișuri și nisipuri), vale (aluviale), pantă (deluviale), conuri de dejecție (proluviile) și acumulări și surpări de teren. Caracteristicile geotehnice aferente teritoriului localității Luduș au ca reper principal stratificația în care se execută fundarea construcțiilor.

Sub aspect tectonic, regiunea corespunde zonei centrale de domuri și brahianticinale cu strate puțin înclinate (1°- 8°) îmbibate cu gaz metan. Depozitele proluviale – sunt generate de torenți și de pâraiele torențiale care transportă material solid ce-l depun sub formă de conuri de dejecție – cu o răspândire mai mare la contactul Luncii Mureșului cu versanții sau cu unele terase.

Clima și schimbări climatice

Teritoriul orașului Luduș este caracterizat de un climat temperat continental- moderat, în cadrul cărora apare tipul de deal și culoar, cu nuanțe de ariditate, verile fiind în general mai secetoase și mai calde.

Datorită caracteristicilor reliefului, temperaturile medii anuale scad de la vest la est, având valori cuprinse între 8 – 9° C în partea de vest și 2 – 4° C în est.

Tendința de evoluție de temperaturii medii anuale prezintă o tendință continuă de creștere în ultimii 40 de ani, cele mai mari anomalii fiind înregistrate în anul 1994 și ulterior, începând cu anul 2007, anomaliile au fost din ce în ce mai frecvente, saltul temperaturii medii anuale fiind de cca. 2⁰C.

Precipitațiile sunt, în general, bogate, media acestora fiind de 627,1 mm/an, având tendință de scădere către valoarea de 600 mm/an. Anomaliile cele mai mari au fost înregistrate în perioada 1999 – 2011, dar frecvența anomaliilor a crescut în ultimii ani.

Valorile cele mai ridicate ale precipitațiilor aparțin lunilor mai și iunie, în ultimii doi ani remarcându-se o deplasare a valorilor maxime spre lunile mai și august-septembrie.

Analiza climatului pentru ultimele 12 luni și pentru ultimii 30 de ani indică valori mai ridicate ale temperaturii față de mediile anuale în lunile de iarnă și în lunile mai – august, concomitent cu instalarea unei perioade de secetă, media lunară a precipitațiilor pe ultimele 12 luni situându-se mult sub media lunară multianuală.

Orașul Luduș este supus în cea mai mare parte a anului circulației maselor de aer dinspre vest și nord-vest, cu intensitate și frecvență mijlocie, viteza medie fiind de 3,1 m/s. În timpul iernii sunt frecvente vânturile dinspre nord-est care ating uneori viteze ce depășesc 50 m/s.

Radiația solară este înregistrată ca fiind aproximativ 150 W/m² pe an. Maximul înregistrat are loc în luna iulie și valoarea minimă în decembrie.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Umiditatea relativă a aerului exprimă saturația procentuală în vapori de apă din atmosferă. În zona colinară, respectiv în colinele Comlodului și Ludușului umiditatea relativă a aerului este de 76%, în timp ce în Culoarul Mureșului umiditatea relativă are o valoare de 70%.

Grosimea medie a stratului de zăpadă se situează între 25 și 40 cm în zona dealurilor.

Resurse

Rocile care alcătuiesc depozitele sarmațiene din zonă sunt înmagazinate cu gaz metan iar în zonele de sinclinal sunt îmbibate cu ape de zăcământ, sărate sau iodurare.

Gazul metan reprezintă cea mai importantă resursă a subsolului. Se exploatează din domul gazifer aflat pe teritoriul cătunelor Avrămești - Fundătură. Acest dom este alcătuit din depozite sedimentare neogene (alternanță de nisipuri și marne) și este erodat și înconjurat de zone de sinclinal.

Rocile sedimentare sunt o altă bogăție a subsolului fiind reprezentate de nisipuri, marne, argile, gresii, luturi de coastă, pietrișuri și balast cu largi utilizări în industria materialelor de construcții.

Activități economice

Sursa de informații privind activitățile economice este reprezentată de Strategia de Dezvoltare Locală din care cităm aspectele relevante pentru mediu:

În orașul Luduș la sfârșitul anului 2018 erau active 321 de întreprinderi care au asigurat un loc de muncă unui număr de 2238 de persoane. Dintre acestea 108 de întreprinderi își desfășoară activitatea în comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, iar domeniul de activitate cu cele mai puține firme înregistrate (1 întreprindere) este învățământul.

Caracteristic pentru zona Luduș este faptul că industria se desfășoară doar în perimetrul orașului, profilul industrial fiind marcat de industria alimentară, prelucrarea lemnului, confecții textile, prelucrarea cauciucului, prelucrarea sârmei, a sticlei, prelucrarea lemnului, și materiale de construcții.

În UAT Luduș există 3 instalații sub incidența Legii 278/2013, localizate pe platforma industrială din Sud-Vestul orașului Luduș.

În anul 2019 suprafața agricolă a orașului Luduș era de 4818 ha din care 97,51% se află în proprietate privată iar 2,79% este proprietatea statului. Față de anul 2014 suprafața agricolă s-a redus cu 295 ha (fânețele înregistrând o scădere cu 293 ha, iar terenul arabil o scădere cu 2 ha).

La nivelul orașului Luduș efectivele de animale erau formate din: 925 capete bovine, 1404 porcine, 5649 ovine și 43 capete caprine. Pe lângă efectivele enumerate în tabelul de mai jos la nivel de oraș mai există 65 cabaline, 15.302 păsări, 740 familii de albine și 2 bivoli.

Repartiția efectivelor de animale la nivel de oraș (bovine, ovine și porcine) se prezenta astfel: 31,46% din bovine se aflau în Roșiori, 35,37 % din ovine se regăseau în Gheja, iar 32,59% din porcine se regăseau în Luduș.

Aspecte relevante ale stării actuale a mediului

Este prezentată în continuare caracterizarea stării actuale a mediului realizată pe baza datelor și informațiilor referitoare la teritoriul UAT Luduș, disponibile la momentul elaborării raportului de mediu.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Apa

Ape de suprafață

UAT Luduș este situat integral în bazinul hidrografic al râului Mureș, acesta reprezentând principalul corp de apă de suprafață, care traversează de la est la vest orașul Luduș, unde colectează apele Pârâului de Câmpie; se constată un proces de meandrare și formare a unui număr mare de insule mici.

După regularizarea cursului Mureșului la sfârșitul anilor '70, au apărut brațele moarte folosite fie pentru piscicultură, fie au dispărut în urma colmatării cu nămol provenit din spălarea sfeclei de zahăr și transformarea lor în terenuri arabile.

Teritoriul localităților componente UAT Luduș sunt traversate de următoarele cursuri de apă:

- Oraș Luduș   r. Mureș IV- 1
                             pr. de Câmpie IV-1-78
                             pr. Cioarga necadastrat
- Sat Gheja   r. Mureș IV- 1
                             pr. Găbud IV-1-79
                             pr. Castel necadastrat
- Sat Roșiori   pr. de Câmpie IV-1-78
                             pr. Fundătura necadastrat

Pe teritoriul UAT Luduș există torenți activi în orașul Luduș (ex. torent necadastrat strada Viilor) și în satul Roșiori (ex. torenții necadastrați strada Haitău și strada Dahu).

Segmentul râului Mureș conf. Petrilaca- conf. Arieș nu atinge starea chimică bună, spre deosebire de Pârâul de Câmpie și pârâul Găbud. Obiectivele de mediu stabilite pentru râul Mureș pe acest segment sunt menținerea potențialului ecologic bun și atingerea stării chimice bune.

Ape subterane

Teritoriul UAT Luduș se suprapune pe corpul de apă subterană delimitat ROMU02 - Lunca și terasele râului Arieș.

Corpul de apă subterană freatică ROMU02 prezintă nivel hidrostatic la adâncimi de 2-3 m și debite specifice de 6-9 l/s/m.

Corpul de apă subterană se alimentează din precipitații și este drenat de rețeaua hidrografică sau se descarcă prin izvoare.

Din punct de vedere al gradului de protecție globală, corpul de apă subterană se încadrează în clasa de protecție bună.

Din analiza hărții utilizării terenului cea mai mare parte a suprafeței corpului de apă este acoperit de terenuri agricole (80%).

Alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate

Sistemele de alimentare cu apă și de canalizare din UAT Luduș utilizează râul Mureș ca sursă de apă potabilă și ca receptor al apelor uzate.

Sursa de apă de suprafață, râul Mureș, alimentează a doua linie operațională din stația de tratare. Stația este realizată în anul 1985 și poate asigura necesarul de apă pentru Orașul Luduș.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

În afara sursei de suprafață, este exploatată și resursa de apă subterană, din strate de adâncime, captată prin două drenuri și îmbogățită cu apă de suprafață.

Apa din sursă subterană este nepotabilă, având indicatorii amoniu, Mg, Ca, Cl și conductivitatea depășiți față de valorile normate.

Rețeaua de alimentare cu apă potabilă are o lungime de 88 km, populație racordată fiind 15.442 locuitori. Rețeaua prezintă un grad mare de pierderi de apă (42, 76%).

Rețeaua de canalizare are o lungime de 63,5 km, fiind racordate atât imobile rezidențiale, cât și agenți economici, dintre care 14 sunt agenți economici industriali pentru care se asigură monitorizarea calității apelor uzate evacuate.

Aerul

Monitorizarea calității aerului înconjurător și a nivelului de poluare a aerului pe teritoriul județului Mureș, se realizează cu ajutorul Stațiilor de monitorizare MS-1 Tg. Mureș, MS-2 Tg. Mureș, MS-3 Luduș și MS-4 Târnăveni, aparținând Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA). Valorile limită (VL) ale poluanților (după caz, valori țintă sau nivel critic) sunt stabilite prin Legea nr. 104/2011 privind Calitatea Aerului.

Pentru orașul Luduș sunt de interes datele furnizate de stația MS-3 Luduș situată în localitate, la adresa str. Uzinei de Apă Nr.40, având în vedere că stația de tip urban cu rază de reprezentativitate de 5 km este localizată în Tg. Mureș.

Poluanții măsurați la stația MS-3 Luduș sunt: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM₁₀ (cu diametrul de până la 10 micrometri), benzen (C₆H₆) și compuși organici volatili.

În cazul poluanților menționați s-a constatat, pe baza datelor de la stația de monitorizare, că nu există depășiri ale valorilor limită pentru protecția sănătății umane.

Pentru emisiile totale ale acestor poluanți, dar și pentru emisiile de poluanți care pot determina formarea ozonului și de substanțe care generează ploai acide, ierarhia contribuției sectoarelor de activitate din județ este:

1. Energie
2. Transporturi
3. Industrie
4. Agricultură

Poluanții cu efect acidifiant asupra atmosferei sunt oxizii de sulf, oxizii de azot și amoniacul.

Solul

Conform hărții pedologice a orașului Luduș prelucrată după harta pedologică a județului Mureș, principalele categorii de soluri întâlnite sunt următoarele:

- Lăcoviștile și solurile formate pe depozite fluviale, cu pânza freatică la suprafață și sub o vegetație ierboasă hidrofila, sunt bogate în humus și sunt slab alcalinizate. Sunt reprezentate de solurile lutoase.
- Solurile care au la baza de formare mături transportate de apă – specifice luncii Mureșului. În funcție

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

de diferite caracteristici, fie sunt folosite ca terenuri de pășunat, fie sunt folosite pentru culturile agricole, unele dintre acestea fiind solurile cele mai fertile din Culoarul Mureșului și valea Ludușelului

- În Colinele Ludușului și Colinele Comlodului Cernoziom se întâlnesc cernoziomuri și soluri brun-închise specifice zonelor colinare. Sunt soluri fertile utilizate pentru culturile agricole.
- Solurile brune de pădure ocupă versantul stâng al văii Mureșului, apar de regulă în zonele în care pânza freatică apare la suprafață.
- Solurile mai puțin fertile și brune de pădure apar pe versanții cu expoziție nordică, nord-estică și estică.
- Soluri erodate întâlnite la Gheja și Fundătura și dezvoltate pe depozite de marne și argilă.

Tabel nr. 3 Modul de folosință a fondului funciar la nivelul orașului Luduș

Modul de folosință a fondului funciar	UM: Ha			
	Total, din care	proprietate privată	Total, din care	proprietate privată
	anul 2014		anul 2019	
Agricolă	5.113	5.046	4.818	4.698
Arabilă	3.596	3.545	3.594	3531
Pășuni	490	488	490	452
Fânețe	1.024	1.010	731	712
Vii și pepiniere viticole	3	3	3	3
Terenuri neagricole total	1.612	907	1.738	1033
Păduri și altă vegetație forestieră	318	127	318	127
Ocupată cu ape, bălți	165	7	165	7
Ocupată cu construcții	711	606	711	606
Căi de comunicații și căi ferate	251	24	251	24
Terenuri degradate și neproductive	167	143	293	269
Total	6.725	5.953	6.556	5.731

Evoluția suprafețelor de îmbunătățiri funciare: amenajări locale pentru irigații Luduș – 69 ha.

Standardele pentru spațiul verde în mediul urban sunt de minimum 26 mp/locuitor, orașul Luduș înregistrând un deficit cu doar 16,8 mp spațiu verde/locuitor.

Managementul deșeurilor

Colectarea deșeurilor în UAT Luduș este asigurată de operatorul SYLEVY SALUBRISERV SRL conform contractului de delegare nr. 832/27.03.2019.

Obiectul contractului este colectarea separată și transportul separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri din echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori din zona 1 Sânpaul.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

În 2019 Primăria Orașului Luduș a implementat un program de colectare al resturilor vegetale. Toate deșeurile rezultate pe teritoriul administrativ al Orașului Luduș sunt colectate în aceeași zi, selectiv cu trei mijloace de transport distincte.

UAT Luduș a amenajat 10 puncte subterane de colectare cu câte 4 containere de 1,1 mc, dintre care 3 containere pentru deșeuri reciclabile.

În anul 2020, în UAT Luduș existau 2 instalații de reciclare a deșeurilor, una pentru deșeuri de plastic și una pentru deșeuri de lemn, 2 centre de colectare deșeuri electrice și electronice (DEEE) și 1 centru de colectare materiale plastice, ambalaje hârtie și carton.

În perioada 2018-2021 se înregistrează creșterea accentuată a cantității de deșeuri colectate selectiv

În UAT Luduș exista un depozit de deșeuri neconform, cu activitatea sistată în anul 2007, și acoperirea depozitului finalizată în anul 2013.

Deșeurile municipale în amestec sunt transferate la TMB/depozitul Sânpaul, iar deșeurile reciclabile la SSCT Cristești.

Prin PJGD Mureș 2020 – 2025 nu sunt prevăzute investiții în stații de transfer sau instalații de tratare a deșeurilor municipale pe teritoriul UAT Luduș.

Biodiversitatea

Teritoriul UAT Luduș nu se suprapune și nu intersectează arii naturale protejate de interes comunitar sau arii naturale protejate de interes național.

UAT Luduș este localizat la distanțe suficient de mari, de minimum 1,35 km, pentru a nu genera efecte asupra ariilor naturale protejate, prin activitățile existente sau investiții care se realizează în limitele teritoriului actual.

Vegetația

Vegetația arborescentă este reprezentată de pădurile de gorun, pe alocuri în amestec cu alte foioase, printre care carpenul. În Colinele Ludușului și Colinele Comlodului, ca și în Podișul Târnavelor, apar păduri de stejar și cerul pe versanții sudici. În zonele colinare apar zone de amestec cu jugastru, tei, paltin de câmp, plop tremurător, cireș pășăresc și, în locuri cu umezeală mai ridicată, cu frasin. Categoria arbuștilor include specii precum alunul, cornul, sângerul, lemnul câinesc, păducelul, porumbarul, măceșul comun, iar în lungul văilor socul. Vegetația caracteristică pajiștilor include specii de iarba vântului, păiuș comun, bărboasa și specii ierboase precum floră acidofilă, graminee, lăcrămioare etc.

Văile râurilor au caracteristică vegetația de luncă, formată din specii de esență moale: plopul alb, răchita comună, răchita albă, stuf, rogoz, papura etc.

În anul 2016 s-a derulat un proiect de împădurire a unui teren degradat din orașul Luduș, zona Gheja, cu o suprafață de 9,41 ha, fiind plantați un număr de 46.000 mc puieți. La finalizarea proiectului, suprafața a fost preluată în pază de OS. Luduș.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Fauna

Fauna nu prezintă elemente deosebite. Pe teritoriul UAT Luduș au fost identificate specii de mamifere: iepurele, căprioara, mistrețul, veverița, pârșul, nevăstuica, orbetele și specii de păsări ca: porumbelul gulerat, cucul, turturica, ciocănitorea, gaia, gaița, grangurele, fazanul etc. fără o valoare faunistică deosebită.

Fondul faunistic bogat a determinat dezvoltarea turismului cinegetic la o serie de specii ca iepurele, căprior și păsări.

În apele curgătoare și lacustre se întâlnesc diverse specii de pești cum ar fi: crap, clean, știucă, somn, dar și raci de râu, moluște și păsări - rațe sălbatice.

Riscuri de mediu

Riscuri naturale

Orașul Luduș este expus riscurilor naturale după cum urmează:

- d. Grad de seismicitate – Orașul Luduș este situat în zona curbei de maxim grad 7 de seismicitate pe scara Richter.
- e. Viituri – cele istorice înregistrate în anii 1970, 1975, 1998 și 1999 au impus necesitatea finalizării lucrărilor de regularizare a Pârâului de Câmpie, ceea ce presupune refacerea podurilor.
Necesitatea lucrărilor de consolidare, înălțare și prelungire a malului Mureșului în zona orașului Luduș este o măsură prioritară pentru protecția împotriva viiturilor.
Necesitatea lucrărilor de consolidare a malului Mureșului în zona satului component Gheja este o măsură prioritară pentru protecția împotriva viiturilor.
- f. Alunecările de teren – pe ambele laturi ale râului Mureș s-au semnalat alunecări de teren dar și în zona de vest a localității Gheja, Ciurgău, Roșiori, zone afectate intens de alunecări. Regularizarea râului Mureș a produs o stabilizare a zonei aferente malului drept. Versantul situat la sud-vest de satul component Gheja este afectat de alunecări. Cele mai frecvente apar la Gheja în locul numit “Pe sub râpă” și pe strada Turzii, în oraș. Alunecările de teren din zona localității Luduș se clasifică astfel:
  - Alunecări ce constau în deplasarea solului înțelenit pe un substrat impermeabil; acestea apar pe suprafețe restrânse primăvara;
  - alunecări sub formă de valuri, care sunt prezente în Fundătură, Avrămești, Roșiori și Luduș;
  - vâluriri de teren în urma unor alunecări de teren, caracteristice versanților pâraielor Cioarga, Fundătură și versantul nordic al râului Mureș între Luduș și localitatea Grindeni.

Riscuri antropice

Activități industriale cu riscuri pentru mediu, ca urmare a utilizării substanței toluen-diizocianat (TDI) în activitatea de fabricare a materialelor plastice, sunt desfășurate de operatorul VITOFOAM ROMÂNIA S.R.L.

Alte riscuri pot fi determinate de liniile de cale ferata care trec prin oraș, liniile de înaltă tensiune de 220kV, 110 kV, 20 kV, conducta de racord de presiune înaltă pentru alimentarea SRM Noșlac, conductă

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

magistrală cu diametrul 500 mm, Ozd – Câmpia Turzii, conductă de racord de presiune înaltă cu diametrul 250 mm, pentru alimentarea SRS Luduș, conductele de transport pentru gazele naturale extrase de ROMGAZ, Stația de epurare, căile de trafic rutier DN 15 (E60, DJ107G și DJ151).

Sănătatea populației umane și calitatea vieții

Conform informațiilor furnizate de SDL, fundamentate pe date statistice oficiale, ” populația orașului Luduș a înregistrat o scădere continuă încă din anul 1992 și până în anul 2011 conform recensămintelor efectuate. În anul 2002 populația Orașului Luduș a scăzut cu 1292 persoane (-6,88%) față de anul 1992 iar în anul 2011 cu 2169 persoane (-12,4%) comparativ cu 2002. În anul 2011 față de anul 2002 observăm o scădere a populației în localitățile: Luduș (-13,4%), Gheja (-13,19%), Fundătura (-6,56%), Roșiori (-4,4%) dar și o creștere a populației în localitățile: Cioarga (+3,93%), Avrămești (+3,55%), Ciurgău (+3,33%).” Aceste tendințe se înscriu în evoluțiile remarcate și la nivelul județului Mureș.

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Mureș durata medie a vieții este aproape identică cu cea la nivel național, media la nivel național în anul 2020 fiind de 79,75 ani sexul feminin și 72, 54 ani sexul masculin iar media la nivelul județului Mureș este de 79,57 sexul feminin și 72,44 sexul masculin.

În continuare prezentăm un sumar al aspectelor de calitate a vieții în județul Mureș:

- Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Mureș a fost de 2,4%, fiind mai scăzută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național.
- În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Mureș era de 2975 RON, semnificativ mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON.
- Datele existente la nivelul Direcției de Sănătate Publică a județului Mureș în anul 2019 arată că un procent de 6,6% din persoanele testate au avut un consum de alcool nociv pentru sănătate, iar 19,8% din persoanele testate au avut un consum de alcool riscant pentru sănătate.
- Mortalitatea infantilă (număr decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) pentru județul Mureș în anul 2020 este de 8,8, în scădere față de 10,5 în 2010, însă mai mare decât media națională de 6,1.
- Rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) în anul 2019 din județul Mureș a fost de 17,6, aproape dublă față de rata mortalității materne din 2019 la nivel național de 9,8.
- *Boli netransmisibile*

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer pentru județul Mureș în 2020 a fost de 316,9, fiind semnificativ mai mare decât media numărului de cancere de 267,5 la nivel național.

Incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Mureș a fost de 300,6, puțin mai mică decât incidența de 309,2 la nivel național din același an.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

- *Boli transmisibile*

Principala boală transmisibilă care înregistrează un număr ridicat de cazuri în județul Mureș este COVID-19, având în noiembrie 2020 un număr de 39224 cazuri confirmate și o incidență de 2,32 cazuri noi la 1000 de locuitori.

Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Mureș înregistrându-se o incidență de 20,7, mai mică comparativ cu incidența de tuberculoză de la nivel național din 2020 de 31,2.

Incidența cazurilor de sifilis este în scădere la nivel național, însă în 2020 județul Mureș a avut a treia cea mai ridicată rată de incidență pe țară, aceasta fiind de 4,5.

În 2020, în județul Mureș s-au raportat 0 infecții gonococice și 0 cazuri de Clamydia.

Cazurile de hepatită virală au scăzut în ultimii 5 ani, în județul Mureș, în 2020 fiind înregistrate doar 13 cazuri. De asemenea, în 2020 au fost înregistrate 2 cazuri de dizenterie bacilară.

În 2020 au fost înregistrate 0 cazuri de rubeolă în județul Mureș. În ceea ce privește varicela, în anul 2020, județul Mureș a înregistrat al doilea cel mai mare număr de cazuri de varicelă (1020) din țară, având o incidență de 192 cazuri la 100000, a patra cea mai mare incidență la nivel național.

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Mureș, în 2020 fiind înregistrată o rată de 1,16 infecții la 100 de externări, mai mare decât rata la nivel național.

- *Malnutriția*

Numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Mureș a scăzut de la 15 cazuri în 2019 la 1 caz în 2020, iar 22 de copii încă se află în evidență în 2022 ca având probleme de malnutriție.

- *Sănătatea mediului*

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Mureș arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric, singurele probleme semnalate fiind depășirea valorilor clorului liber la ieșirea din uzină în 5,93% cazuri din analizele efectuate în Stânceni, Daneș, Saschiz, Tăureni, Breaza, Valea Largă și depistarea parametrului microbiologic enterococi în 1,32% cazuri din analizele efectuate în zonele de aprovizionare mici (Daneș și Saschiz). În zonele de aprovizionare mari, au fost semnalate probleme la depășirea valorilor clorului liber la ieșirea din uzină în 2,20% cazuri din analizele efectuate în Tg. Mureș, Sighișoara, Târnăveni, Reghin, Luduș, Iernut, Sovata, Deda-Aluniș, Sovata I, Sovata.

A fost depistat parametrul microbiologic E.coli în 0,37% cazuri din analizele efectuate în Tg. Mureș, Sighișoara, Reghin, Târnăveni, Luduș, Iernut, Deda-Aluniș, Sovata.

- *Igienă și conștientizarea sănătății*

Conform datelor publicate pe pagina de internet al Direcției de Sănătate Publică Mureș la nivelul județului se desfășoară anual campanii pentru promovarea igienei și conștientizarea sănătății: Ziua Națională Fără Tutun, Împreună pentru o lume mai echilibrată și mai sănătoasă, Campania națională

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

---

a informării despre efectele nutriției/alimentației, Campania pentru îngrijirea sănătății mamei și a nou-născutului, Campania pentru folosirea protecției solare, Campania națională a informării despre efectele activității fizice, Campanie națională despre efectele consumului de alcool, Campanie informare cancer, Campanie națională informare despre vaccinare, Campania privind sănătatea orală, Campania sănătatea reproducerii, Campania privind sănătatea mintală.

Patrimoniul cultural, arheologic sau arhitectonic. Peisaj.

În orașul Luduș sunt inventariate 6 situri arheologice:

- Așezarea Bodrogkeresztúr de la Luduș - „Fabrica de Spirt”, malul stâng al Mureșului - locuire civilă din epoca bronzului.
- Așezare aparținând culturii Coțofeni de la Luduș „Izvor” (Ciurgău, La Rozmany), lângă fostul CAP - locuire civilă din epoca bronzului.
- Așezarea de epoca bronzului de la Luduș, la abator - locuire civilă.
- Situl arheologic de la Luduș – „Fabrica de zahăr”- au fost descoperite o necropolă Hallstadt, un tezaur monetar roman (sec. II), o așezare din epoca romană (sec. II-III), o așezare și necropolă din epoca romano-bizantină (sec. IV-V), o așezare și necropolă din epoca medievală timpurie (sec. XI-XII).
- Situl arheologic de la Luduș-Bara, NV de oraș - locuire civilă din epoca bronzului timpuriu (cultura Coțofeni), epoca migrațiilor (sec. IV), epoca medievală timpurie.
- Așezarea romană de la Luduș - locuire civilă din epoca romană „Ferma legumicolă”, în stânga șoselei naționale Târgu Mureș - Turda - Cluj Napoca spre Chețani.

La Gheja sunt inventariate 3 situri arheologice:

- Necropola de incinerare de la Gheja-Gară - mormânt din epoca bronzului timpuriu, faza culturală Bodrogkeresztúr și o necropolă de incinerare din epoca migrațiilor, secolul IV.
- Așezare aparținând epocii bronzului de la Gheja - locuire civilă
Situl se află pe o terasă, în punctul Gheja bătrână și aparține epocii bronzului mijlociu, faza culturală Sighișoara - Wietenberg.
- Mormântul de la Gheja - „Cariera de piatră” - descoperire funerară. Dată necunoscută, faza culturală neprecizată.

Peisajul desemnează o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani, protecția peisajului cuprinzând acțiunile de conservare și menținere a aspectelor semnificative sau caracteristice ale unui peisaj, justificate prin valoarea sa patrimonială derivată din configurația naturală și/sau de intervenția umană.

Peisajul contribuie la formarea culturilor locale ca o componentă de bază a patrimoniului natural și cultural și totodată susține bunăstarea umană și consolidarea identității, fiind o parte importantă a “calității vieții pentru oamenii de pretutindeni: în areale urbane sau rurale, în areale degradate sau în cele care se prezintă într-o stare perfectă, în spații recunoscute ca fiind de o frumusețe deosebită, precum și în cele obișnuite”.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

UAT Luduș îmbină o dimensiune pronunțată a peisajului cultural, desfășurate într-un cadru geografic cu suprafețe importante de lăcuș de apă.

EVOLUȚIA FACTORILOR DE MEDIU ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII MĂSURILOR DIN SDL ORAȘUL LUDUȘ

În aprecierea evoluției componentelor de mediu în situația neimplementării măsurilor din SDL, trebuie luat în calcul faptul că strategia creează un cadru pentru dezvoltarea economico-socială.

În continuare este analizat efectul asupra factorilor de mediu relevanți în cazul neimplementării SDL orașul Luduș (*Alternativa zero*).

Tabel nr. 4 Evoluția probabilă în situația neimplementării SDL orașul Luduș

Aspecte de mediu relevante	Evoluția probabilă în situația neimplementării SDL propus
Apa	Se mențin sursele existente de emise cu efecte asupra calității aerului, cu potențial de creștere a nivelului poluanților, monitorizați conform Legii 104/2011, ca urmare a primării fizice și morale a imobilelor și tehnologiilor, a menținerii traficului în parametri existenți, la care se adaugă noi dezvoltări posibile, necondiționate de o structură strategică
Aer	Creșterea nivelului de emisii de gaze cu efect de seră, conform precizărilor de la aspectul de mediu aer.
Schimbări climatice	Arealul analizat are contribuții la inventarul GES ca urmare a activităților economice și sociale din județ, reducerea acestora fiind puțin probabilă în absența unor acțiuni concertate (agricultură, agenți economici, populație) către acest scop, propuse prin SDL.
Sol/subsol	Alterarea calității solurilor este o problemă ce trebuie gestionată pe termen lung.
Gestionarea deșeurilor	Neimplementarea măsurilor SDL implică menținerea surselor de poluare, ceea ce reprezintă un factor de disconfort semnificativ și pe termen lung de contaminare a resurselor care asigură calitatea vieții (aer, apă). În același timp sunt reduse oportunitățile de dezvoltare economică în domenii specifice susținute de promovarea economiei circulare – componenta de implementare a ierarhiei deșeurilor. PJGD Mureș nu prevede investiții pentru instalații de tratare a deșeurilor la nivelul teritoriului UAT Luduș și nu este dezvoltat niciun alt document de planificare local, în cazul neimplementării SDL, pentru susținerea finanțărilor pentru agenți economici care doresc să dezvolte acest domeniu de activitate.
Riscuri de mediu	În contextul SDL, riscurile de mediu nu sunt adresate specific, dar indirect, prin măsurile propuse pot fi prevenite situații de vulnerabilitate la evenimente naturale (cutremur, alunecări de teren, inundații, epidemii). Neimplementarea SDL ar obstrucționa aceste măsuri de suport pentru prevenirea efectelor unor calamități naturale.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Prin neimplementarea măsurilor SDL se va menține situația actuală: <ul style="list-style-type: none"> - eficiența limitată a sistemului de educație și programelor de reconversie profesională; - gradul de abandon școlar din cauza condițiilor precare din unitățile școlare; - serviciilor de asistență socială la un nivel necorespunzător, cu acces limitat pentru persoanele vulnerabile la servicii de îngrijire medicală.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	<ul style="list-style-type: none"> - sistem sanitar-medical cu eficacitate redusă în lipsa unor investiții în infrastructură și personal calificat insuficient; - condiții de viață de confort general redus la nivelul comunității.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	<p>Protecția și conservarea patrimoniului cultural va rămâne deficitară, de asemenea posibilitățile de promovare vor fi reduse, în cazul neimplementării măsurilor SDL; acest fapt va afecta inclusiv peisajul antropoc cu efecte asupra atractivității locuirii în orașul Luduș, respectiv asupra determinantilor demografici.</p> <p>Este posibilă degradarea sau chiar pierderea unor obiective de patrimoniu în situația neimplementării SDL</p>
Conservarea resurselor	<p>Va fi diminuată capacitatea atragerii de fonduri pentru investiții la nivelul comunității pentru utilizarea energiei din surse regenerabile (solar, eolian, etc) și, respectiv, va continua consumul preponderent de combustibil fosil.</p> <p>Alte consecințe: reducerea suprafețelor agricole datorită urbanizării, slaba utilizare a soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiilor locale.</p>

Având în vedere consecințele pe care le are neimplementarea propunerilor/măsurilor aferente SDL asupra factorilor de mediu, se poate aprecia că riscul degradării acestora pe termen lung este semnificativ.

CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATĂ SEMNIFICATIV DE SDL și PROBLEMELE DE MEDIU EXISTENTE, RELEVANTE PENTRU SDL, INCLUSIV ÎN PARTICULAR, CELE LEGATE DE ORICE ZONĂ CARE PREZINTĂ O IMPORTANȚĂ PENTRU MEDIU

Pe baza analizei situației existente au fost identificate aspectele caracteristice și problemele relevante privind mediul, prezentate în ordinea priorității în tabelul nr. 5.-1 și care au fost adresate de SDL:

Tabel nr. 5 Probleme de mediu existente relevante pentru SDL orașul Luduș

Aspecte de mediu relevante	Probleme de mediu existente relevante pentru SDL
Apa	<p>Calitatea apelor râului Mureș nu atinge starea chimică bună pe segmentul ce traversează UAT Luduș: Mureș, conf. Petrilaca conf. Arieș, RORW4_1B_6.</p> <p>Râul Mureș reprezintă una dintre sursele de apă ale localității.</p>
Aer	<p>Emisiile generate de trafic – gaze de eșapament și resuspensia particulelor, utilizarea combustibililor fosili pentru încălzire reprezintă un complex de surse ce trebuie gestionate echitabil pentru menținerea/îmbunătățirea calității aerului, degradarea calității clădirilor publice sau de locuit amplificând consumul de combustibil.</p> <p>Sub aspect general, calitatea aerului în UAT Luduș se încadrează sub valorile limită/ țintă/niveluri critice.</p>
Schimbări climatice	<p>Arealul analizat are contribuții la inventarul GES ca urmare a activităților economice și sociale din județ, cu diversitate mare. Toate sursele de emisii care afectează calitatea aerului sunt simultan și surse de emisii GES.</p>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

	Emanciparea energetică în general și considerarea eficienței energetice a clădirilor, în particular, sunt aspecte în directă relație cu adaptarea la schimbările climatice, aflate în etape incipiente în orașul Luduș din punct de vedere investițional.
Sol/subsol	Existența unor suprafețe expuse eroziunii, evidențiate prin prezența torenților în localități, alunecărilor de teren, degradării terenurilor industriale neutilizate în timp ce extinderea urbanizării poate afecta terenuri noi productiv, este o problemă ce trebuie adresată prin SDL prin intervenții directe sau indirecte.
Gestionarea deșeurilor	PJGD Mureș nu prevede investiții pentru instalații de tratare a deșeurilor la nivelul teritoriului UAT Luduș și nu este dezvoltat niciun alt document de planificare local pentru susținerea finanțării pentru agenți economici care doresc să dezvolte acest domeniu de activitate.
Riscuri de mediu	<p>În Luduș se găsesc printre cele mai importante lucrări de îndiguire ale râului Mureș, dar și ale Pârâului de Câmpie și corpului de apă necadastrat Gheja.</p> <p>Printre măsurile de cu grad de priorizare mare în localitatea Luduș pentru A.N.A.R./A.B.A. Mureș se află mentenanța infrastructurilor existente de protecție împotriva inundațiilor (completări terasamente dig 1,2 mii mc terasamente) și măsuri de protecție de-a lungul cursurilor de apă prin lucrări de îndiguiri locale (3,49 km dig, 3,692 km zid; 4,256 km supraînălțare diguri), supraînălțarea lucrărilor de îndiguire / apărare existente (supraînălțare dig mal stâng râu Mureș 1,75 km), renaturarea malurilor Pârâul de Câmpie (protecții vegetative 150 ml) în cartier Roșiori și creșterea capacității de tranzitare a albiei minore pârâului prin lucrări locale de decolmatare și reprofilare a albiei (decolmatare 3 mii mc/2 km).</p> <p>Activitățile de tip SEVESO, încadrate ca riscuri de mediu antropice, sunt desfășurate de un singur operator din Luduș, respectiv VITOFOAM ROMÂNIA, încadrat ca amplasament de nivel superior (LEGEA 59/2016).</p>
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	<p>Eficiență limitată a sistemului de educație și programelor de reconversie profesională;</p> <p>Gradul de abandon școlar din cauza condițiilor precare din unitățile școlare;</p> <p>Servicii de asistență socială la un nivel necorespunzător, cu acces limitat pentru persoanele vulnerabile la servicii de îngrijire medicală.</p> <p>Sistem sanitar-medical cu eficacitate redusă în lipsa unor investiții în infrastructură și personal calificat insuficient;</p> <p>Comunicarea în comunitate, inclusiv cu serviciile publice, se va menține la un nivel scăzut.</p> <p>Condiții de viață de confort general redus la nivelul comunității, în cazul neimplementării măsurilor SDL.</p>
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural va rămâne deficitară, de asemenea posibilitățile de promovare vor fi reduse, în cazul neimplementării măsurilor SDL; acest fapt va afecta inclusiv peisajul antropic cu efecte asupra atractivității locuirii în orașul Luduș, respectiv asupra determinantilor demografici.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Conservarea resurselor	Stimularea de investiții în capacități de utilizare a energiei electrice din surse regenerabile (RES) și, respectiv, reducerea consumului preponderent de combustibil fosil, prin atragerea de fonduri. Reducerea suprafețelor agricole afectate de expansiunea urbanizării. Stimularea utilizării soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiilor locale.
------------------------	--

OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI, STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU SDL ORAȘUL LUDUȘ ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ACESTE OBIECTIVE ȘI DE ORICE ALTE CONSIDERAȚII DE MEDIU ÎN TIMPUL PREGĂTIRII SDL

Obiectivele de protecție a mediului luate în considerare la analiza SDL Orașul Luduș sunt reprezentate de angajamentele de țară și de obiectivele de mediu care derivă din alte documente strategice și de planificare la nivel european, național, județean și local (prezentate la capitolul 2, subcapitolul 2.3.).

Selecția s-a realizat în funcție de caracteristicile de mediu ale UAT Luduș și de racordarea la problemele de mediu a obiectivelor SDL, prin perspectiva portofoliului de proiecte considerat, dar mai ales în funcție de condițiile de mediu ale UAT Luduș.

Din această perspectivă, motivăm următoarele opțiuni:

- Neincluderea Obiectivelor de mediu relevante pentru aspectul de mediu biodiversitate la evaluarea obiectivelor strategice ale SDL orașul Luduș.

Obiectivele de mediu relevante ar fi constat în atingerea obiectivelor de conservare pentru ariile naturale protejate de interes comunitar, conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes național și menținerea integrității habitatelor.

Localizarea UAT Luduș la distanțe de cel puțin 1,3 km de orice zonă naturală protejată (capitolul 3, subcapitolul 3.2.5), fără continuitate spațială de vecinătate datorită localităților tampon dintre UAT Luduș și respectivele zone naturale protejate, elimină efectele potențiale ale obiectivelor strategice cu aplicare în limitele teritoriale ale UAT asupra obiectivelor de mediu privind biodiversitatea.

- Cumularea Obiectivelor de mediu relevante pentru aspectele de mediu Patrimoniul cultural și Peisaj.

Elementele de peisaj natural al UAT Luduș au o anvergură relativ restrânsă, din cauza dimensiunii teritoriului analizat și a alternanței preponderente de spațiu urbanizat și spațiu agricol. În schimb, elementele de peisaj urban sunt reprezentate major exact de patrimoniul cultural al UAT Luduș, formând o entitate cu continuitate. Prezentarea separată a celor două aspecte de mediu ar fi indus doar un punctaj fals pozitiv, din cauza analizei recurente.

Obiectivele de mediu selectate, raportat la aspectele de mediu care au relevanță în cazul evaluării SDL

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Orașul Luduș, sunt:

Tabel nr. 6 Obiective de mediu relevante pentru SDL Orașul Luduș

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu
Apa	Conservarea și protecția resursei de apă; Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă; Atingerea stării bune a apelor (de suprafață și subterane).
Aer	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele care nu se încadrează/menținerea calității în cele care se încadrează în valorile limită prevăzute de normele în vigoare pentru fiecare dintre indicatorii de calitate; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.
Schimbări climatice	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; Prevenirea, reducerea vulnerabilității și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.
Sol/subsol	Utilizarea durabilă a terenurilor; Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacității productive a acestuia; Limitarea pierderilor de suprafețe productive; Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic.
Managementul deșeurilor	Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri; Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor.
Gestionarea riscurilor de mediu	Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente.
Sănătatea populației umane și calitatea vieții	Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor; Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale; Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile; Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață.
Patrimoniul cultural național și universal; Peisaj	Protecția și conservarea patrimoniului cultural național și universal; Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc; Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Conservarea resurselor	Conservarea și protecția resurselor naturale și promovarea utilizării surselor regenerabile (deșeuri folosite ca materii prime secundare în alte activități economice)
	Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport
	Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului

POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ALE SDL ORAȘUL LUDUȘ

Metodologia utilizată

SDL stabilește direcțiile de dezvoltare la nivelul UAT Luduș, precum și convergența acestor direcții cu obiectivele de protecție a mediului.

Analiza calitativă a efectelor SDL asupra factorilor de mediu, urmare a implementării obiectivelor SDL, are ca scop evaluarea compatibilității dintre obiectivele SDL și evaluarea compatibilității obiectivelor strategiei cu obiectivele de mediu.

Scopul acestei evaluări este de a identifica susțineri posibile sau conflicte între obiectivele planului sau cu obiectivele de mediu.

Evaluarea a fost efectuată ținând cont de criteriile recomandate de legislație. Evaluarea obiectivelor SDL Orașul Luduș

În urma analizei se poate constata faptul că majoritatea obiectivelor strategice (72,73%) sunt compatibile sau se potentează pozitiv, 16,36% sunt neutre (nu au influențe reciproce) și pentru 10,91%, compatibilitatea depinde de anumite condiții de realizare, dar pot genera doar influențe pozitive.

Nu există situații de conflict sau incompatibilitate între obiectivele SDL (0%), inclusiv compatibilitatea dependentă de condiții este adresează efecte pozitive de compatibilitate (ex. susținerea celorlalte obiective strategice de către obiectivul strategic 2.1).

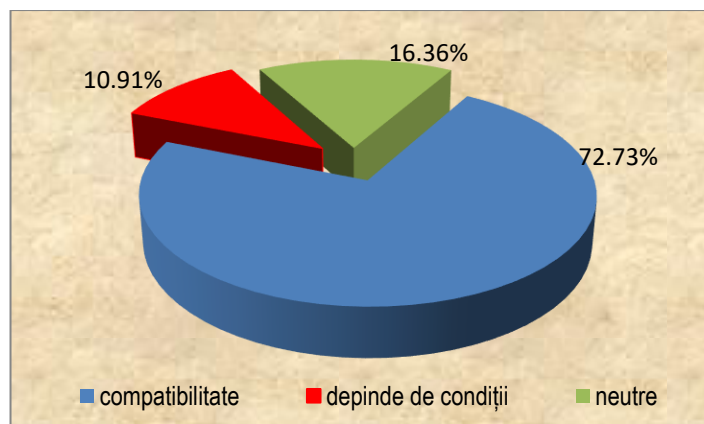

Figura nr. 1 Evaluarea compatibilității reciproce între obiectivele SDL Orașul Luduș

RAPORT DE MEDIU pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Influența cea mai mare în susținerea celorlalte obiective o au obiectivele cu acoperire generală: 3.1 Dezvoltarea unei comunități prietenoase cu mediul – un oraș mai verde, urmat de 2.1. Creșterea rolului economic al orașului și creșterea competitivității – prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor promovând dezvoltarea economică durabilă. Obiectivul cu interacțiunea cea mai redusă, pe termen scurt, este Obiectivul specific nr. 4.1. – Îmbunătățirea sistemului educațional, fiind neutru față de alte obiective.

Referitor la evaluarea compatibilităților între obiectivele SDL și obiectivele de mediu relevante, analiza obiectivelor a condus la concluzia că aproximativ 56,57% dintre obiectivele SDL au efecte pozitive asupra mediului și doar 7,07% dintre obiectivele SDL care pot genera un efect advers. Sunt neutre față de mediu 36,36% dintre obiectivele SDL.

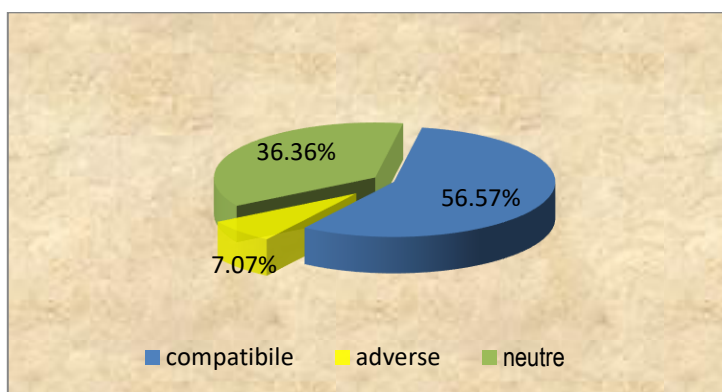

Figura nr. 2 Evaluarea compatibilității dintre obiectivele SDL Orașul Luduș și obiectivele de mediu relevante

Evaluarea factorilor de mediu în raport cu fiecare obiectiv propus în cadrul SDL

Analiza efectelor obiectivelor specifice ale SDL orașul Luduș s-a realizat luând în considerare măsurile din Portofoliul de măsuri propuse pentru punerea în aplicare a obiectivelor. Pentru fundamentarea concluziilor au fost evaluate efectele fiecărui obiectiv strategic în cadrul subcapitolului dedicat 7.3.

Evaluarea efectelor cumulative ale implementării obiectivelor din SDL

Evaluarea efectului cumulativ al implementării SDL s-a realizat pe baza însumării punctajului acordat pentru fiecare obiectiv al SDL în relație cu aspectele de mediu, funcție de aportul fiecărei măsuri.

Se constată că ansamblul obiectivelor strategice ale SDL Orașul Luduș are un efect pozitiv semnificativ.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

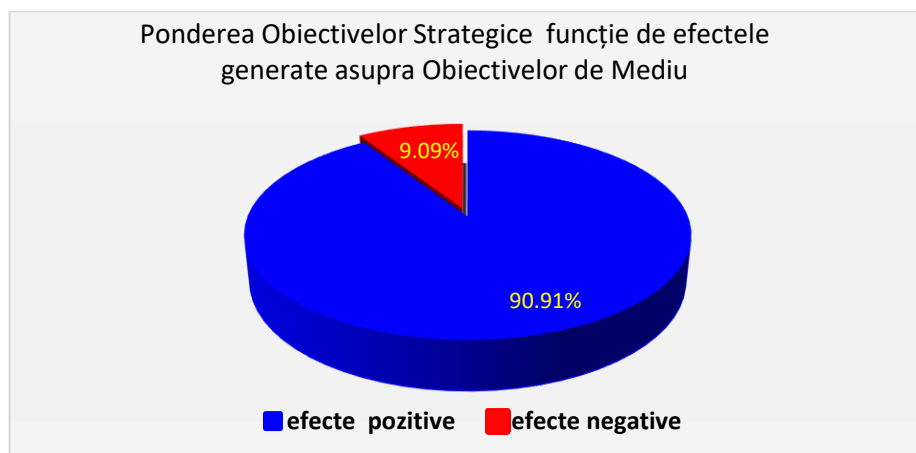

Figura nr. 3 Relația Obiective strategice – Obiective de mediu relevante

Scorul minim ce poate fi obținut pentru strategie privind efectele asupra mediului este de -198 puncte, în situația în care toate măsurile de implementare ar genera efecte adverse semnificative, iar scorul maxim este de 198 puncte pentru situația în care toate măsurile ar fi dedicate mediului și ar genera efecte pozitive semnificative. Scorul obținut de Strategie este de **+68**.

Analiza globală a efectelor generate de implementarea SDL permite ierarhizarea obiectivelor relevante de mediu în funcție de efectul absorbit, evidențiindu-se efectul net pozitiv ale implementării propunerilor din SDL asupra aspectelor de mediu:

CALITATEA VIEȚII ȘI SĂNĂTATEA POPULAȚIEI - scor +19

Realizarea obiectivelor din SDL va conduce la un efect pozitiv asupra calității vieții prin:

- posibilitățile de dezvoltare economică
- asigurarea condițiilor igienice de locuire
- menținerea/îmbunătățirea calității aerului, menținerea/atingerea stării bune a apelor
- creșterea calității asistenței sociale
- creșterea eficienței învățământului
- menținerea identității culturale

CONSERVAREA RESURSELOR REGENERABILE ȘI NEREGENERABILE - scor +9

Primește, indirect, unele dintre cele mai importante influențe prin implementarea obiectivelor SDL prin:

- inițiative în promovarea eficienței energetice a clădirilor
- revitalizarea resurselor de apă și a serviciilor de ecosistem aferente
- regenerarea terenurilor contaminate
- susținerea reducerii consumului de carburanți și de combustibili
- stimularea măsurilor economiei circulare

APA - scor +8

Scorul reflectă o convergență importantă cu aspectul de mediu apa, dar și adoptarea măsurilor pozitive cu directe pentru calitatea apelor.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

PATRIMONIUL CULTURAL ȘI ISTORIC. PEISAJ. - scorul +7,

Scor obținut ca urmare a măsurilor cu orientare foarte directă a investițiilor în conservarea și protejarea elementelor de patrimoniu, materiale și imateriale, în promovarea valorilor culturale.

De asemenea, efectele cumulate, indirecte ale obiectivelor SDL asupra celorlalte aspecte de mediu (schimbări climatice, gestionarea riscurilor de mediu, sol, conștientizarea populației) generează un efect indirect pozitiv.

SCHIMBĂRI CLIMATICE ȘI SOL/SUBSOL - scor +6

Scorurile au fost obținute ca urmare a limitării pierderilor de teren prin impermeabilizare sau contaminare și chiar recuperarea terenurilor pentru folosințe productive:

- producerea de material de compostare sau similar în condiții controlate prin testări asigură produse pentru recuperarea de suprafețe cu un grad mai ridicat de siguranță pentru contaminarea solului cu azotați dar și limitarea disturbării solurilor din alte zone pentru material de nivelare.
- limitare emisii GES – devierea cantităților de gunoi de
- adaptare la efectele schimbărilor climatice – amplasare obiective în zone cu risc redus de inundații,

AER ȘI GESTIONAREA RISCURILOR DE MEDIU - scor +5

Efectele pozitive sunt generate de efectele cumulate cu adresabilitate directă către alți factori de mediu.

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR - scor +3

Scorul rezultă din efectele cumulate prin adresarea altor aspecte de mediu, managementul de mediu fiind tratat mai sumar și indirect (prin măsurile de creștere a rolului economic al orașului și creșterea competitivității și măsurile de digitalizare). Pe de altă parte, scorul ar fi înregistrat o valoare mai mare dacă erau tratate aspecte legate de perioada de implementare a proiectelor (construire), ceea ce este în afara domeniului documentelor de planificare nespecifice.

POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

Căile de transfer transfrontieră al unei potențiale poluări sunt factorii de mediu aer și cursurile de apă.

Orașul Luduș este amplasat la distanțe semnificative de zonele de graniță ale României, în plus fiind înconjurat de barierele naturale reprezentate de zonele montane, sau de distanță în cazul transferului de poluanți către corpurile de apă.

În condiții normale de funcționare a relațiilor și entităților sociale și economice, nu pot exista efecte în context transfrontieră generate de pe teritoriul UAT Luduș.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII SDL ORAȘUL LUDUȘ

Cu toate că în cadrul evaluării de mediu s-a constatat absența efectelor negative semnificative ca urmare a implementării SDL, în cuprinsul Raportului de mediu se recomandă măsuri cu caracter general aplicabil proiectelor ce decurg din SDL, pentru prevenirea, reducerea și compensarea oricărui efect advers asupra mediului, conform prevederilor HG 1076/2004 urmând ca la nivel de proiect să se fixeze caracteristicile măsurilor și să se cuantifice efectele acestora.

Prin SDL sunt prevăzute condiții generale pentru amplasamente admise și restricțiile impuse, pentru fiecare caz individual fiind necesară evaluarea restricțiilor la nivel de proiect, respectarea acestora fiind de natură să diminueze presiunea asupra mediului și populației.

Fiecare investiție viitoare se va conforma legislației în vigoare, studiile de specialitate urmând a fi analizate de autoritățile competente de mediu.

Măsuri pentru protejarea și îmbunătățirea calității aerului

- la alegerea locațiilor noilor investiții se vor respecta funcțiunile zonale stabilite prin PUG orașul Luduș, astfel încât instalațiile existente sau propuse să nu afecteze zonele locuite, să se evite aglomerarea cu alte surse de emisii cu specific diferit;
- se vor reduce, în măsura tehnic fezabilă, emisiile difuze prin convertirea în emisii dirijate, acolo unde este posibil;
- pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, exemplul panourilor solare, este recomandat să fie sprijinită aplicarea în grupuri compacte de imobile, pentru obținerea unui efect cumulat și sensibil. Aplicarea măsurii la imobile dispersate pe distanțe mari, reduce efectul de îmbunătățire a calității aerului dacă nu este un număr foarte mare de imobile vizate la nivel de UAT.

Măsuri pentru protejarea apei

- coordonarea proiectelor SDL cu măsurile planificate de autoritatea de gospodărire a apelor;
- asigurarea unui management riguros, cu responsabilități clar stabilite pentru toate activitățile care folosesc produse ce ar putea afecta calitatea apelor evacuate;
- indicatorii de calitate ai apelor uzate epurate ce vor fi evacuate în receptorii naturali se vor încadra în limitele impuse prin H.G. nr. 188/2002 cu completările și modificările ulterioare, NTPA 001;
- pentru toate lucrările de investiții la nivel local ce vor avea legătură cu apa se vor solicita în mod obligatoriu avize de gospodărire a apelor .

Măsuri pentru protejarea solului și a apei subterane

- în cazul platformele pentru gunoi de grajd se vor respecta normele de proiectare privind amplasarea, dimensionarea, echiparea, drumurile de acces și regulile de exploatare, eventual cu instruirea utilizatorilor.
-

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Măsuri pentru populație și sănătatea umana

- asigurarea distanțelor față de zone locuite a oricăror dezvoltări de producție, minimum conform prevederi OMS 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației;
- asigurarea protecției surselor de alimentare cu apă pentru menținerea la parametri de calitate în conformitate cu prevederile legale;
- controlul permanent al evacuărilor de apă de la orice noi facilități.

Măsuri în zonele cu riscuri naturale

- Principalele condiționări datorate riscurilor naturale asupra regimului de construire și/sau extindere a investițiilor privesc riscul la inundații cauzate de revărsări, infiltrații sau de precipitații, riscul de eroziune a solului și potențialul de producere a alunecărilor de teren, respectiv: se adresează etapei de selecție a amplasamentelor investițiilor.

Trebuie să se acorde atenție, de asemenea, realizării de obiective în vecinătatea VITOFOAM ROMÂNIA SRL, pentru a nu genera incidente cu efecte domino asupra amplasamentului acestuia sau, pentru a nu crea presiuni economice asupra operatorului să-și restrângă activitatea ca urmare a amplasării de obiective noi vulnerabile/sensibile în vecinătatea acestuia.

EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTEI ALESE ȘI O DESCRIERE A MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA, INCLUSIV ORICE DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE

Conform H.G.1076/2004 art.16 se prevede ca titularul SDL sa proiecteze alternative/ variante posibile ale acestuia pe care apoi grupul de lucru sa le evalueze privind îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Variantele posibile ale Strategiei de Dezvoltare Locală Orașul Luduș sunt reprezentate de

- Varianta A (alternativa 0) – neimplementarea SDL orașul Luduș;
- Varianta B – implementarea listei extinse de proiecte care cuprinde 140 de proiecte de implementare a obiectivelor;
- Varianta C – implementarea listei de proiecte prioritare care cuprinde 15 proiecte de implementare a obiectivelor.

Alegerea variantei B pentru SDL orașul Luduș, analizată în cadrul acestui raport de mediu, s-a realizat prin aplicarea următoarelor criterii:

- efecte generale asupra mediului ; -2/0/2p
- efecte specifice asupra calității vieții și sănătății populației-3/0/3p
- adaptarea la schimbările climatice -1/0/1p
- promovarea principiilor economiei circulare -1/0/1p

Conform scorului obținut prin aplicarea criteriilor de evaluare, a fost aleasă varianta B ”Lista extinsă de proiecte” a Strategiei de Dezvoltare Locală orașul Luduș 2021 – 2027.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Scorul rezultat pentru fiecare variantă nu indică o intensitate a efectelor, ci diferențierile de eficiență pentru fiecare variantă, rezultând următoarea ierarhizare:

I - Varianta B: + 60 puncte

II - Varianta C: - 19 puncte

III - Varianta A: - 60 puncte

După cum se poate observa, varianta C "Lista de proiecte prioritare" a SDL orașul Luduș este mai apropiată ca eficiență de varianta A (alternativa 0) de neimplementare a SDL orașul Luduș, fiind similară unui plan de acțiuni pe termen scurt.

Varianta B a SDL orașul Luduș este mai adecvată suportului pentru finanțarea proiectelor, pe măsură ce acestea ating maturitatea pentru implementare.

DESCRIEREA MĂSURILOR AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII SDL ORAȘUL LUDUȘ

Conform art. 27, alin. 1) din HG 1076/2004 monitorizarea implementării planului sau programului, în baza programului propus de titular, are în vedere identificarea încă de la început a efectelor semnificative ale acesteia asupra mediului, precum și efectele adverse neprevăzute, în scopul de a putea întreprinde acțiunile de remediere corespunzătoare. Îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabilitatea titularului planului sau programului.

De asemenea, conform prevederilor art. 27, alin. 5) din HG 1076/2004, monitorizarea prevăzută se poate realiza, după caz, și pe seama datelor, programelor și instalațiilor de monitorizare existente, în scopul eliminării duplicării acestora.

Îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabilitatea titularului Strategiei.

Monitorizarea trebuie să urmărească atât rezultatele SDL pentru perioada 2021 - 2027, cât și efectele asupra mediului.

În acest sens programul de monitorizare a efectelor asupra mediului propus se bazează pe obiectivele de mediu relevante și aspectele de mediu, axându-se pe acele componente de mediu și domenii care cel mai probabil vor fi afectate de implementarea Strategiei.

Programul de monitorizare trebuie evaluat periodic, în special dacă situația generală sau orice altă influență asupra mediului este schimbată.

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

HG nr. 1076/2004 publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 5 august 2004, cu modificările și completările ulterioare

Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2021

Raport de mediu pentru Programul Operațional Tranziție Justă

Raport de mediu pentru Planul Urbanistic General LUDUS

Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>

Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – monitorizare, disponibil la https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Mureș, 2020-2025, disponibil la http://apmms-old.anpm.ro/upload/182035_PJGD%20Mures_2020-2025_FINAL.pdf

Institutul Național de Statistică, Anuarul statistic al României 2021 – serii de timp, disponibil la <https://insse.ro/cms/ro/tags/anuarul-statistic-al-romaniei>

<http://www.meteoblue.com> (achiziție)

<http://apmms.anpm.ro/>

<http://www.mmediu.ro>

<http://www.rowater.ro/>

<http://ananp.gov.ro/>

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

ANEXE

Anexa nr. 1 Lista de proiecte prioritare și Portofoliul de proiecte

Lista de proiecte prioritare

Nr	Obiectiv strategic/ Denumire investiție
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ	
1.	Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor
2.	Sistem de închiriere biciclete (bike sharing)
3.	Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni (“shared space” - spații partajate)
4.	Implementarea unui sistem de management al traficului
5.	Amenajare parcare colectivă de tip Park&Ride
6.	Digitalizarea serviciilor publice la nivel local
7.	Regenerarea spațiilor publice
DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE POFESIONALĂ	
8.	Extindere, modernizare și dotare unități de învățământ preșcolar
9.	Modernizarea, extinderea și echiparea Liceului Tehnologic nr. 1
10.	Construire și dotare infrastructură de sănătate (spital)
DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 - SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ	
11.	Extindere, reabilitare și modernizare imobil cu destinația de centru multifuncțional
12.	Modernizarea și dotarea Școlii Gimnaziale nr. 1
13.	Reabilitare imobil cu destinația centru de zi pentru persoane vârstnice
DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 – TURISM, PATRIMONIUL CULTURAL ȘI CULTE	
14.	Restaurare și punere în valoare Castel Bánffy
15.	Revitalizare Brațul Mort al râului Mureș

Portofoliu de proiecte (”Lista extinsă de proiecte”)

Nr	Obiectiv strategic/ Denumire investiție
DIRECȚIA STRATEGICĂ 1 – DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ	
1.	Modernizare cale de rulare a infrastructurii rutiere pe care circulă transportul public
2.	Modernizarea/reabilitare străzi fără transport public
3.	Reabilitare pod peste râul Mureș, amplasat pe str. 1 Decembrie 1918
4.	Realizare pod nou peste râul Mureș
5.	Amenajare infrastructură rutieră de legătură între str. Pârâului (Cartier Gheja) și limita județului Alba
6.	Realizare străzi în noile zone rezidențiale
7.	Realizarea unui plan multianual pentru lucrări necesare de reparații/mentenanță a rețelei pietonale/ stradale, cu prioritizare în funcție de zonă, complexitate și resurse financiare necesare

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

8.	Plantarea de perdele vegetale verzi (aliniamente de arbori și arbuști) de-a lungul principalelor artere rutiere în vederea reducerii emisiilor de CO ₂ și a poluării generate de traficul rutier
9.	Studiu de oportunitate privind organizarea sistemului de transport public cu mijloace ecologice în Orașul Luduș
10.	Achiziționare autobuze ecologice pentru serviciul de transport public local
11.	Amenajare stații de transport public
12.	Realizare infrastructură pentru transportul în comun - depou pentru vehiculele de transport public
13.	Realizare infrastructură pentru transportul în comun - terminal intermodal de călători
14.	Implementare sistem de management informatizat pentru transportul public
15.	Derularea de campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public
16.	Reglementarea logisticii de aprovizionare
17.	Reorganizarea traseelor pentru accesul vehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone
18.	Realizarea unor trasee pietonale
19.	Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor
20.	Sistem de închiriere biciclete (bike sharing)
21.	Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni ("shared space" - spații partajate)
22.	Dezvoltarea infrastructurii necesare utilizării autovehiculelor electrice și hibride
23.	Achiziția de mijloace de transport electrice în parcul de autovehicule gestionat de autoritatea publică locală
24.	Accesibilizarea spațiilor publice pentru persoanele cu dizabilități
25.	Plan local de acțiune pentru încurajarea utilizării vehiculelor electrice, inclusiv pentru companiile private
26.	Adaptarea regulamente- lor de transport urban cu taxi în vederea stimulării achiziționării de vehicule electrice/hibrid în cazul furnizorilor de servicii de taxi
27.	Implementarea unui sistem de management al traficului
28.	Realizarea unei aplicații informatice care să ofere informații în timp real cu privire la probleme de trafic
29.	Amenajare parcare colectivă de tip Park&Ride
30.	Construire parcări de reședință
31.	Elaborare politică de parcare la nivel urban
32.	Studiu de trafic/circulație la nivel urban
33.	Elaborarea și implementare de reglementări privind introducerea de restricții ale vitezei de circulație în zonele vulnerabile
34.	Elaborare și implementare reglementări privind programul de realizare a serviciilor de utilități publice
35.	Derulare campanii de educație rutieră adresate tinerilor
36.	Derulare campanii de educație rutieră adresate tuturor categoriilor de participanți la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști)
37.	Dezvoltarea unei structuri interne având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD al Orașului Luduș
38.	Încheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători
39.	Achiziția de mijloace de transport electrice în parcul de autovehicule gestionat de autoritatea publică locală
40.	Achiziționare autobuze ecologice pentru serviciul de transport public local

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

41.	Reabilitare și construire poduri, podețe și punți pietonale
42.	Modernizare și reabilitare drumuri agricole de exploatație și forestiere
43.	Preluarea în domeniul public a unor străzi din domeniu privat în noile cartiere de locuit
44.	Amenajări peisagistice, crearea, modernizarea, extinderea de terase verzi, parcuri și spații verzi, aliniamente plantate
45.	Realizarea de sisteme de întreținere a spațiilor verzi și a vegetației naturale în zonele adiacente piețelor agroalimentare urbane
46.	Refacerea șanțurilor de scurgere (decolmatare și execuții de șanțuri noi) de-a lungul drumurilor
47.	Regularizare pâraie
48.	Modernizare și extindere sistem de siguranță și supraveghere video
49.	Digitalizarea serviciilor administrației publice locale
50.	Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică
51.	Implementarea unor soluții Smart City
52.	Crearea unei strategii Smart City
53.	Implementarea sistemului digital al Registrului agricol
54.	Creșterea capacității administrației publice locale de management integrat al resurselor culturale și naturale, inclusiv prin implementarea de soluții inovative
55.	Dezvoltarea serviciilor de administrație
56.	Digitalizarea serviciilor publice la nivel local
57.	Acces gratuit la WI-FI în spațiile publice
58.	Stimularea dezvoltării tehnologiei informațiilor și comunicațiilor
59.	Reabilitarea și modernizarea zonei centrale a orașului
60.	Dezvoltare urbană durabilă în spațiul public spațiile publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective, respectiv, ansambluri de locuințe sau zone cu locuințe de tip condominiu
61.	Dezvoltarea urbană a zonei autogării
62.	Dezvoltarea urbană integrată a zonei rezidențiale periferice destructurate, a zonelor de blocuri degradate și așezărilor informale
63.	Amenajare grădini, parcuri publice și parcuri dendrologice în Orașul Luduș
64.	Reconversia funcțională a imobilelor degradate, parțial utilizate, sau neutilizate, pentru instituții publice, locuințe sociale și alte destinații publice
65.	Construirea/amenajarea/ extinderea/ reabilitarea unei zone de promenadă pieton- ală, puncte de belvedere și spații destinate recreerii, dar și activităților comerciale, precum cafenele, restaurante și altele asemenea
DIRECȚIA STRATEGICĂ 2 - DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI COMPETITIVITATE	
66.	Promovarea orașului în mediul de afaceri pentru atragerea investitorilor
67.	Facilitarea accesului la utilități pentru operatorii economici
68.	Promovarea programelor guvernamentale și/sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor
69.	Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației
70.	Promovarea și dezvoltarea economiei circulare
71.	Creșterea eficienței energetice în clădiri rezidențiale
DIRECȚIA STRATEGICĂ 3 – MEDIU, ENERGIE, SCHIMBĂRI CLIMATICE	
72.	Creșterea eficienței energetice în clădirile publice

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

73.	Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acesteia
74.	Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termica pentru încălzire și prepararea apei calde de consum în clădirile publice
75.	Realizarea unei strategii pentru eficiență energetică
76.	Plantarea de perdele vegetale verzi
77.	Crearea, modernizarea, extinderea și întreținerea de amenajări peisagistice, parcuri, spații verzi, aliniamente plantate
78.	Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă și/sau stații de tratare a apei
79.	Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată și/sau stații de epurare a apelor uzate
80.	Sistem de telegestiune și monitorizare pentru iluminatul stradal
81.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public
82.	Trecerea rețelelor electrice în subteran
83.	Înlocuirea sistemelor de iluminat public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durata mare de viață și asigurarea confortului corespunzător, inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele, inclusiv telegestiune
84.	Dezvoltarea infrastructurii prietenoase cu mediul
85.	Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor
86.	Realizarea de sisteme ecologice de colectare a deșeurilor vegetale și menajere și de colectare selectivă a materialelor reciclabile
87.	Amenajare centre de colectare selectivă a deșeurilor
88.	Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu
89.	Activități de ecologizare a râurilor
DIRECȚIA STRATEGICĂ 4 – EDUCAȚIE ȘI FORMARE POFESIONALĂ	
90.	Construire grădiniță
91.	Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) infrastructurii de tip after-school
92.	Construcția/reabilitarea/ modernizarea/echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII)
93.	Construire creșă
94.	Construire centru educațional multifuncțional
95.	Înființarea/dezvoltarea infrastructurii pentru educația non - formală
96.	Modernizarea cabinetelor medicale școlare
97.	Învățare pe tot parcursul vieții
98.	Centru comunitar pentru învățare permanentă
99.	Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice
100.	Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

101.	Construire și dotare infrastructură de sănătate (spital)
DIRECȚIA STRATEGICĂ 5 - SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ	
102.	Extindere, reabilitare și modernizare imobil cu destinația de centru multifuncțional
103.	Modernizarea și dotarea Școlii Gimnaziale nr. 1
104.	Reabilitare imobil cu destinația centru de zi pentru persoane vârstnice
105.	Înființare centru medical de permanență
106.	Înființarea, dezvoltarea sau extinderea/ diversificarea/ modernizarea serviciilor de suport existente destinate persoanelor din grupuri vulnerabile bazate pe nevoile specifice ale acestora
107.	Investiții în achiziționarea, renovarea sau construcția de locuințe destinate grupurilor vulnerabile și a tinerilor
108.	Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii sociale/furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale)
109.	Sprijinirea și dezvoltarea întreprinderilor sociale
110.	Înființarea/construirea/ modernizarea și/ sau dotarea infrastructurii sociale destinate serviciilor sociale de tip nerezidențial - centre de zi
111.	Înființarea/construirea/ modernizarea și/ sau dotarea centre și/sau unități de îngrijire la domiciliu
112.	Înființare/modernizare centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie
113.	Construire centru de rezidență pentru persoane adulte și cu dizabilități
DIRECȚIA STRATEGICĂ 6 – TURISM, PATRIMONIUL CULTURAL ȘI CULTE	
114.	Amenajare și dotare teren de tenis str. Crângului
115.	Amenajare tribune Stadionul Mureșul
116.	Restaurare și punere în valoare Castel Bánffy
117.	Revitalizare Brațul Mort al râului Mureș
118.	Modernizarea, renovarea și/ sau dotarea căminului cultural din localitatea Gheja
119.	Modernizarea, renovarea și/ sau dotarea căminului cultural din localitatea Roșiori
120.	Restaurarea și conservarea clădirilor/ monumentelor din patrimoniu cultural imobil de interes local
121.	Promovarea valorilor etno-folclorice în comunitatea locală prin achiziționarea de dotări specifice
122.	Restaurarea, protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu
123.	Restaurarea monumentelor istorice, respectiv a obiectivelor cu statut de monument istoric
124.	Dezvoltarea activităților culturale și artistice
125.	Renovarea, consolidarea și reabilitarea clădirilor existente, a clădirilor cu rol social-administrativ, a celor destinate serviciilor, inclusiv comerciale de proximitate, centre culturale și pentru expoziții, amenajarea de scuaruri și spații, structuri de socializare și recreere în aer liber sau în construcții ușoare
126.	Acordarea de sprijin financiar nerambursabil de la bugetul local pentru acțiuni culturale, sportive și educaționale
127.	Amenajare spații de joacă pentru copii și dotarea acestora cu echipamente specifice, precum și amenajarea de zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere în aer liber
128.	Construcția/extinderea/ reabilitarea infrastructurii turistice dezvoltată de autoritatea publică locală ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local
129.	Amenajare și promovare trasee tematice sau turistice
DIRECȚIA STRATEGICĂ 7 – CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

130.	Dezvoltarea resurselor umane din aparatul de specialitate al autorității publice locale
131.	Creșterea eficienței activității administrației publice locale
132.	Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice
133.	Achiziționarea de echipamente și /sau accesorii pentru serviciul de întreținere a domeniului public
134.	Construire remiză pentru gararea echipamentelor și depozitarea accesoriilor aferente serviciului întreținere a domeniului public
135.	Construire/extindere/reabilitare/ modernizare a sediilor/ clădirilor publice din subordinea administrației publice locale
136.	Încurajarea înființării și organizării de forme asociative
137.	Participarea UAT în cadrul unor programe de schimb de experiență și bune practici
DIRECȚIA STRATEGICĂ 8 - AGRICULTURĂ LOCALĂ	
138.	Construire platformă pentru depozitarea în condiții de siguranță a gunoiului de grajd
139.	Sprijinirea înființării grupurilor de producători agricoli
140.	Construire piață agroalimentară

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

Anexa 2   Indicators de monitorizare ai implementării SDL Orașul Luduș

Direcția strategică nr. 1 Dezvoltare urbană durabilă

- Număr de kilometri de rulare pentru transportul public reabilitați;
- Număr de străzi reabilitate;
- Număr poduri construite/reabilitate;
- Număr de kilometri de perdele vegetale verzi plantate;
- Număr de autobuze ecologice utilizate în transportul public;
- Număr stații de transport public amenajate;
- Număr de construcții destinate transportului public realizate;
- Număr de trasee pietonale realizate;
- Număr de spații publice accesibilizate pentru persoane cu dizabilități;
- Număr de măsuri de modernizare și organizare a traficului;
- Număr de campanii de educație rutieră organizate;
- Număr de spații verzi realizate/modernizate;
- Număr de pâraie regularizate;
- Număr de kilometri de sistem de supraveghere video realizați/modernizați;
- Număr de servicii publice digitalizate;
- Număr de soluții Smart City implementate;
- Număr de imobile degradate refuncționalizate;
- Număr de spații destinate recreării și agrementului realizate;

Direcția strategică nr. 2 Dezvoltare economică și competitivitate

- Număr de măsuri din sfera economiei circulare promovate;
- Număr de acțiuni de sprijin antreprenorial implementate.
- Direcția strategică nr. 3 Mediu, Energie, Schimbări Climatice
- Număr de clădiri rezidențiale eficientizate energetic;
- Număr de clădiri publice eficientizate energetic;
- Ponderea energiei asigurată din surse regenerabile în clădirile publice;
- Număr de kilometri de rețea de apă/canalizare reabilitați;
- Kilometri de rețele publice mutate în subteran;
- Număr de măsuri de management al deșeurilor implementate;

RAPORT DE MEDIU
pentru
Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Luduș 2021 - 2027

- Număr de centre de colectare selectivă a deșeurilor montate;
- Număr de activități de ecologizare a râurilor.

Direcția strategică nr. 4 Educație și formare profesională

- Număr de unități de învățământ modernizate/construite;
- Număr de structuri de tip after-school construite;
- Număr de creșe construite;
- Număr de cabinete școlare medicale modernizate;
- Număr de laboratoare școlare modernizate.

Direcția strategică nr. 5 Sănătate și incluziune socială

- Număr de unități de infrastructură de sănătate modernizate/construite;
- Număr de locuințe sociale construite;
- Număr de centre de zi construite;
- Număr de întreprinderi sociale înființate;
- Număr de facilități pentru incluziune socială implementate.

Direcția strategică nr. 6 Turism, patrimoniu cultural și culte

- Număr de facilități de petrecere a timpului liber realizate;
- Număr de facilități de agrement și petrecere a timpului liber realizate;
- Număr de clădiri culturale modernizate/construite;
- Număr de obiective de patrimoniu modernizate/reabilitate;
- Număr de locuri de joacă pentru copii amenajate;
- Număr de elemente ale infrastructurii turistice realizate.

Direcția strategică nr. 7 Capacitate administrativă

- Număr de angajați din administrația publică formați;
- Număr de servicii publice nou introduse;
- Număr de servicii publice digitalizate;
- Număr de schimburi de bună practică realizate.

Direcția strategică nr. 8 Agricultură locală

- Număr de platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd construite;
- Număr de grupuri de producători sprijinite